

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۲

آزمون ۲۵ خرداد - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

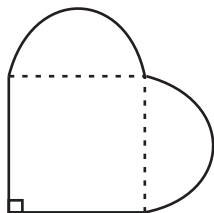
تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- در شکل زیر، روی دو ضلع یک مربع دو نیم‌دایره یکسان رسم شده است. اگر اندازه محیط شکل از اندازه مساحت شکل π واحد بیشتر باشد

و طول ضلع مربع عددی غیرطبیعی باشد، اندازه طول ضلع مربع کدام است؟

$$\frac{\pi}{4+\pi} \quad (2)$$

$$\frac{4+\pi}{4} \quad (1)$$

$$\frac{2\pi}{4+\pi} \quad (4)$$

$$\frac{4+\pi}{\pi} \quad (3)$$

۲- در معادله درجه دوم $mx^2 + (2m-1)x + 3 = 0$ مجموع ریشه‌ها ۴ واحد بیشتر از حاصل ضرب ریشه‌هاست، در معادله $mx^2 + 3 = 0$

ریشه بزرگتر کدام است؟

$$3 \quad (2)$$

$$\sqrt{3} \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{3} \quad (4)$$

$$9 \quad (3)$$

۳- به ازای کدام مقدار m ، معادله $\frac{1}{2}mx - 1 = \frac{mx - 6}{x^2 - 2x - 3} = \frac{1}{x^2 - 1}$ دارای جواب $x = 2$ است؟

$$-3 \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

$$2 \quad (4)$$

$$-4 \quad (3)$$

۴- اگر f یک تابع خطی باشد به طوری که $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{x^2 - 12x + 1}{3x}$ آن‌گاه مقدار $f(12)$ کدام است؟

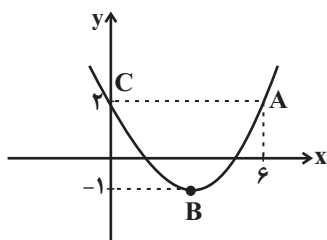
$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

$$6 \quad (4)$$

$$-6 \quad (3)$$

۵- نمودار تابع درجه دوم f مطابق شکل زیر است. اگر α و β ریشه‌های معادله $f(x) = 0$ باشند، حاصل $\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta}$ کدام است؟

$$1 \quad (1)$$

$$2 \quad (2)$$

$$3 \quad (3)$$

$$4 \quad (4)$$

۶- برای ساخت الگوی مستطیل شکل یک پنجره ۵۰ متر طناب در اختیار داریم. اگر بخواهیم حداکثر میزان نوردهی (حداکثر مساحت) را داشته

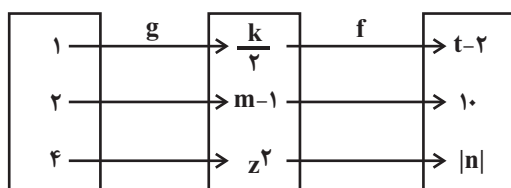
باشیم، مساحت پنجره چقدر باید باشد؟

۱۵۰ (۱)   ۱۵۶/۲۵ (۲)

۱۷۰ (۳)   ۱۲۶/۵۲ (۴)

۷- تابع f ثابت و تابع g همانی است. حاصل $\frac{m+k-z}{t+n}$ کدام است؟ (n منفی و z مثبت است.)

۰/۷۵ (۱)

۰/۵ (۲)

۱ (۳)

۱/۵ (۴)

۸- نمودار تابع $y = |x-1| + 3$ را دو واحد به سمت راست و یک واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم. عرض از مبدأ تابع انتقال یافته کدام است؟

۴ (۱)   ۵ (۲)

۳ (۳)   ۲ (۴)

۹- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x-1 & , x > 0 \\ x^2+5 & , x \leq 0 \end{cases}$ ، $g(x) = \begin{cases} \sqrt{4x+5} & , x \geq 3 \\ \frac{2x+1}{x-1} & , x < 3 \end{cases}$ و $h(x) = ax + \delta b$ باشند و $\frac{(f+g)(2) + (g-h)(5)}{(f \times h)(0) + 15} = 1$ مقدار

a چند برابر b است؟

$-\frac{1}{6}$ (۱)   ۶ (۲)

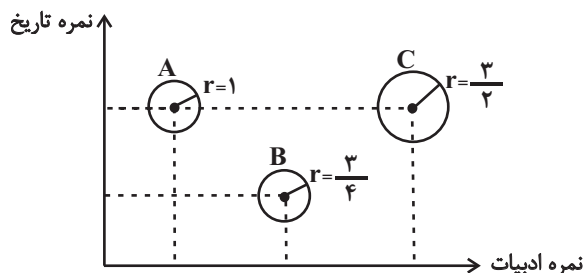
-6 (۳) $\frac{1}{6}$ (۴)

۱۰- واریانس شش داده آماری $\frac{43}{3}$ و اختلاف آن‌ها از میانگین برابر $a, -5, b, 2, 0, 7$ است، مقدار ab کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۴
(۴) -۴

۱۱- در نمودار حبابی مقابل، متغیر سوم متناسب با درصد درس ریاضی است. اگر دانش‌آموز A در درس ریاضی درصد ۱۶ کسب کرده باشد،

میانگین درصد این سه دانش‌آموز در درس ریاضی تقریباً چقدر است؟

- (۱) ۲۰/۳
(۲) ۲۰/۷
(۳) ۲۱
(۴) ۲۱/۵

۱۲- درآمد اعضای یک جامعه ۱۴, ۲۰, x, ۱۳, ۶, y, ۱۱, ۱, ۲۳, ۳۰ میلیون تومان است و میانگین و میانه آن‌ها برابر y است. اگر به درآمد

تمام اعضا ۶ میلیون تومان اضافه کنیم، خط فقر برابر $x-1$ می‌شود. خط فقر اولیه چند است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۲۰
(۳) ۱۲/۲۵
(۴) ۱۴

۱۳- اگر ارزش گزاره $(p \Leftrightarrow \sim q) \Rightarrow (\sim p \vee r)$ نادرست باشد، ارزش چند گزاره زیر درست است؟

(الف) $(p \vee q) \Rightarrow \sim r$

(ب) $p \wedge (q \Leftrightarrow r)$

(ج) $r \vee (p \Rightarrow q)$

- (۱) صفر
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) ۳

۱۴- در یک جامدادی، ۲ خودکار آبی، ۳ خودکار مشکی و ۲ خودکار قرمز متمایز وجود دارد. می‌خواهیم برای نوشتن یک جزوه از ۲ خودکار

آبی و ۳ خودکار دیگر استفاده کنیم. احتمال این‌که ۲ خودکار قرمز با هم مورد استفاده قرار نگیرند، چقدر است؟

- (۱) ۰/۱
(۲) ۰/۶
(۳) ۰/۳
(۴) ۰/۷

۱۵- می‌خواهیم ۳ دانشجوی رشته حقوق و ۵ دانشجوی رشته روان‌شناسی را در یک صف مرتب کنیم، احتمال آن‌که نفر اول و آخر صف از رشته روان‌شناسی باشند، چقدر است؟

- (۱) $\frac{5}{14}$ (۲) $\frac{3}{8}$
 (۳) $\frac{1}{56}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۶- در دنباله $4, x, -26, y, 16, \dots$ رابطه بازگشتی $a_{n+2} = 2a_{n+1} + ka_n$ برای $n \geq 1$ برقرار است. مجموع مقادیر قابل قبول برای k کدام است؟

- (۱) ۱۳ (۲) -۱۳
 (۳) ۷ (۴) -۷

۱۷- در دنباله حسابی $9, b, -3, \dots$ با اختلاف مشترک d و دنباله هندسی $2(b+3), -6, b, \dots$ با نسبت مشترک r ، رابطه $\frac{d}{r} = -3$ برقرار

است. اختلاف مجموع پنج جمله اول دو دنباله کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۱
 (۳) ۱۲ (۴) ۱۳

۱۸- در دنباله هندسی $\frac{a_n}{a_{n+1}} = \frac{2}{3}$ ، $a_7 = 9$ ، مجموع چند جمله اول دنباله برابر $\frac{633}{8}$ است؟

- (۱) ۵ (۲) ۶
 (۳) ۷ (۴) ۸

۱۹- اگر ریشه پنجم عدد $4\sqrt{2}$ برابر A باشد، حاصل عبارت $\left[(\sqrt[5]{20/25A})^{-1} \right]$ کدام است؟ (، []، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) ۲ (۲) ۱
 (۳) ۴ (۴) صفر

۲۰- تابع $f(x) = \frac{a}{4}(3)^{x-b} + 1$ محور x ها را در نقطه‌ای به طول b قطع می‌کند. اگر نقطه $A(3, -2)$ روی نمودار این تابع باشد، مقدار

$f(a+b)$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $\frac{8}{9}$
 (۳) $-\frac{8}{9}$ (۴) -۲

۲۱- کدام گزینه در رابطه با سبک خراسانی درست است؟

- (۱) به علت آنکه شروع سبک خراسانی در زمان سامانیان بود، این سبک را «سبک سامانی» نیز نامیده‌اند.
- (۲) این سبک بر حسب زمان به سه سبک فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود که ویژگی‌های مشترکی دارند.
- (۳) سبک دوره غزنوی را باید «بینابین» نام نهاد، زیرا ویژگی‌های سبک سامانی و سلجوقی در آن به چشم می‌خورد.
- (۴) نخستین آثار نظم فارسی بعد از اسلام ابتدا در خراسان و سپس در سیستان پدید آمدند که در زمره سبک خراسانی قرار می‌گیرند.

۲۲- کدام گزینه به ویژگی‌های ادبی و فکری شعر سده پنجم و ششم پرداخته است؟

- (۱) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - رواج مفاخره و وعظ و اندرز
- (۲) فراوانی ترکیبات نو - کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متون
- (۳) توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی - از میان رفتن واژگان مهجور نسبت به سبک خراسانی
- (۴) ورود اصطلاحات عرفانی - فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی

۲۳- در عبارت زیر از چشم‌انداز تاریخ ادبیات چند نادرستی وجود دارد؟

«نثر مصنوع کم‌کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطره مغولان بر ایران از میان می‌رود، تا آنجا که نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر مصنوع را می‌گیرد. در قرن دهم حکومت در دست جانشینان تیمور بود، به گونه‌ای که در هر گوشه‌ای حاکمی از آنان حکومت می‌کرد و اوضاع ادبی در این قرن به تبع اوضاع سیاسی و اجتماعی نابسامان بود.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۴- موارد کدام گزینه از ویژگی‌های نثر سبک هندی است؟

- (الف) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان یا به سبب قرینه‌پردازی و موازنه
- (ب) بازتاب بیشتر علوم در متون
- (ج) فراوانی لغات ترکی و عربی در متون نثر
- (د) مطابقت صفت و موصوف به تقلید از زبان عربی

- (۱) الف - د (۲) الف - ج (۳) ب - د (۴) ب - ج

۲۵- با توجه به تاریخ ادبیات قرن دهم کدام یک از موارد مشخص شده در متن زیر نادرست است؟

«در قرن دهم، دو جریان شعری بیشتر رونق داشت: یکی شعر لطیف و فصیحی بود که بابافغانی شیرازی از نمایندگان آن است و دیگری مکتب

۱

وقوع بود. در این دوره شاعران به سمت واقع‌گویی قدم برداشتند و قالب غزل مناسب این حیطه نبود. زبان فارسی در هند گسترش یافت و

۲

تا پس از حاکمیت استعمار انگلیس زبان رسمی آن دیار بود. اصفهان پایتخت ادبی این دوره به شمار می‌آید و جز آن، خراسان و آذربایجان و نواحی مرکزی ایران

۴

۳

نیز به کانون‌های ادبی مهمی تبدیل شدند.»

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۲۶- به ترتیب ویژگی‌های ذکر شده در کدام گزینه مربوط به موارد زیر هستند؟

- سطح ادبی شعر دوره معاصر

- سطح فکری نثر دوره انقلاب

- سطح زبانی شعر دوره انقلاب

(۱) گرایش به نماد در تصاویر شعری - کم‌رنگ‌بودن اومانیسیم - حذف افعال و آشنایی‌زدایی زبانی

(۲) ابهام و معنی‌گریزی - ورود اساطیر یونانی، رومی و هندی - ورود واژگان متناسب با دین، جبهه و جنگ

(۳) جدیدبودن صور خیال - تنوع موضوعات - روی آوردن به ترکیب‌های بدیع

(۴) گرایش به خیال‌بندی در شعر برخی شاعران - استکبارستیزی - کاربرد واژگان شعری سبک خراسانی

۲۷- نام سراینده یا نویسنده چند اثر در مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

«قطعه قلب مادر: ایرج میرزا - سیاحتنامه ابراهیم بیگ: زین‌العابدین مراغه‌ای - تاریخ تطور نظم فارسی: محمدتقی بهار - سه تابلوی مریم: سید

اشرف‌الدین گیلانی - راه‌آب‌نامه: محمدعلی جمال‌زاده - شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع - سفر ششم: سید مهدی شجاعی - تاریخ

بیداری ایرانیان: میرزا آقا تبریزی - روزگار سپری‌شده مردم سالخورده: محمود دولت‌آبادی»

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۲۸- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر نیست؟

«ابوالمظفر ابوصالح منصور علمای ماوراءالنهر را گرد کرد و از ایشان فتوای کرد که روا باشد که ما این کتاب را به زبان پارسی گردانیم؛ گفتند:

روا باشد خواندن و نبشتن تفسیر قرآن به پارسی، مر آن را که او تازی نداند.»

(۱) سادگی متن و روان‌بودن جملات (۲) موضوع ملی و تاریخی

(۳) استشهاد به آیات و احادیث (۴) رایج‌نبودن اصطلاحات علمی

۲۹- به ترتیب «افزایش کاربرد واژگان غیرفارسی» و «توجه به آرایه‌های بیانی مانند استعاره» مربوط به کدام ویژگی‌های سبک عراقی است و این

دو ویژگی به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

الف) روم به خدمت یرغوچیان حضرت شاه که تا از آن بت بیدادگر بخواهم داد

ب) دل از جواهر مهتر چو صیقلی دارد بود ز زنگ حوادث هر آینه مصقول

ج) همه نیوشه خواجه به نیکویی و به صلح است همه نیوشه نادان به جنگ و فتنه و غوغاست

د) صبح امید که بُد معتکف پرده غیب گو برون آی که کار شب تار آخر شد

ه) خبرت هست که در بادیه هجر تو نیست تکیه‌گاهم به جز از خار مغیلان همه شب

(۱) زبانی - فکری - الف و ه (۲) ادبی - زبانی - ب و ه

(۳) زبانی - ادبی - ب و ج (۴) زبانی - ادبی - الف و د

۳۰- کدام بیت، فاقد ایهام است؟

- (۱) به تیرگی و درازی شبی چو دوش ندیدم
 اگر چه زلف تو از دوش بگذرد به درازی
- (۲) نغمه عشاق در نوروز خوش باشد ولیک
 ای دریغ از عیش ما را دست می‌دادی ادات
- (۳) چون بت رودساز من چنگ به ساز در زند
 من به فغان نواگری یاد دهم رباب را
- (۴) پی یک غمزه اشراقی چشمت بزند
 گر چه صد مرحله تحصیل اشارات کند

۳۱- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«گر ندارد ماتم ایمان این دل‌مردگان
 از چه دارد جامه خود کعبه اسلام تلخ؟»

- (۱) استعاره - کنایه - اغراق
 (۲) مجاز - تشبیه - ایهام
- (۳) ایهام تناسب - کنایه - پارادوکس
 (۴) حس آمیزی - تشخیص - حسن تعلیل

۳۲- آرایه‌های ذکرشده در کدام گزینه، همگی در بیت زیر دیده می‌شوند؟

«تی این محفلم از ساز عیش من چه می‌پرسی
 به صد حسرت لبی وا کردم اما ناله خندیدم»

- (۱) ایهام تناسب - مجاز - تشبیه
 (۲) کنایه - تضاد - ایهام
- (۳) تناقض - استعاره - حس آمیزی
 (۴) اغراق - مراعات‌نظیر - حسن تعلیل

۳۳- آرایه‌های «مجاز، اسلوب معادله، تشخیص، پارادوکس و استعاره» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) خیال خنجر او را شبی مه دید ناگهان
 به هر ماهی شود آن شب مه از دیدار ناپیدا
- (ب) بر ندارد چشم شوخ او سر از دنبال دل
 طفل مشرب را که از دیوانه می‌سازد جدا
- (ج) ساغر ناکامی از خود آب برمی‌آورد
 تشنگی سیراب می‌سازد گل تبخال را
- (د) دلم ز جعد تو سودایی و پریشان است
 بلی همیشه پریشانی آورد سودا
- (هـ) زان فراخ آمد چنین روزی ما
 که دریدن شد قبادوزی ما

- (۱) د - ج - ب - ه - الف
 (۲) ه - ج - ب - د - الف
- (۳) الف - د - ه - ج - ب
 (۴) الف - ه - ب - ج - د

۳۴- آرایه‌های ذکرشده در برابر کدام گزینه، تماماً درست است؟

- (۱) صبح و شام طره و رخسار اوست
 گرچه آن جا کاوست، صبح و شام نیست (لف و نشر - حسن تعلیل)
- (۲) چو یاد او شود مونس ز جان اندوه بنشیند
 چو اندوهش شود غم‌خور ز دل تیمار برخیزد (متناقض‌نما - استعاره)
- (۳) دلی دارم، مسلمانان، چو زلف یار سودایی
 همه در بند آن باشد که گردد رخسارش (ایهام تناسب - جناس)
- (۴) ز غمش دو دیده خون گشت و ندید رنگ او چشم
 نچشیده طعم شکر ز دهان تنگ او من (حس آمیزی - اغراق)

۳۵- آرایه‌های «مجاز، حس آمیزی و جناس» در کدام بیت یافت می‌شوند؟

- (۱) نه هر دل کز نوا دم زد قبول دل نواز افتد / سر محمود می‌باید که در پای ایاز افتد
- (۲) لعلت به تلخ‌گویی دل در خروش آرد / می تلخ و تند باید تا خون به جوش آرد
- (۳) از خدا جز سخن نرم نداریم طلب / شمعان شعله آتش به زبان ما را بس
- (۴) شمعی که گرم خشم تر از برق لامع است / گر عالمی به جور بسوزد چه مانع است

۳۶- آرایه‌های «مجاز، لف و نشر، سجع، ایهام تناسب و جناس» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

- (الف) گفت منم آفتاب نیست تو را تابِ تاب / زان که ز یک تاب من از تو نماند اثر
- (ب) در بند مدارا کن و دربند میان را / در بند مکن خیره طلب، مُلکت دارا
- (ج) چراغ بی‌کسان از عالم بالا شود روشن / نظر بر ابر دارد لاله‌ای کز سنگ برخیزد
- (د) نیست با خورشید تابان، حاجت شمع و چراغ / هر که را دل روشن است، از چشم بینا فارغ است
- (ه) ماهی دگر است ای جان، اندر دل مه پنهان / زین علم یقینستیم، آن عین یقین خواهیم

(۱) ه - د - الف - ج - ب

(۳) د - ه - الف - ب - ج

(۲) ج - د - ه - ب - الف

(۴) ج - ب - ه - د - الف

۳۷- الگوی حروف اصلی قافیه در کدام سروده نیمایی، «مصوّت + صامت + صامت» است؟

- (۱) لیک گویی دیده شهزاده زیبا / دیده مشتاق آنان را نمی‌بیند / او از این گلزار عطرآگین / برگ سبزی هم نمی‌چیند / هم‌چنان آرام و بی‌تشویش
- (۲) فردا که آن شهر خاموش / در حلقه شهربندان دشمن / از خواب دوشینه برخاست / دیدند / زان مرغ فریاد و آتش / خاکستری سرد برجاست
- (۳) اما نمی‌گویم / دیگر نخواهد رست در این باغ / خون‌برگ آتش‌بوت‌های / چون قامت یاد شهیدانش / یا گل نخواهد داد / پیوند دست ناامیدانش
- (۴) به گوش منتظر طفل روستا نرسید / میان جنگل آتش / سرود سریده و ساری / غروب خسته شهر / بنفشه‌هایی پیوسته با نخ‌تاریک / به روی سنگ مزاری

۳۸- وزن بیت زیر چیست و با کدام مصراع هم‌وزن است؟

«عشق پوشیده چند دارم، چند / عاشقم، عاشقم به بانگ بلند»

- (۱) فعلاتن مفاعلن فعلن - سم سوی گوش برد صید زبون
- (۲) فاعلاتن فعلاتن فعلن - قوس او گشت مشتری پیمای
- (۳) فعلاتن مفاعلن فعلن - کاشکی جز تو کسی داشتی
- (۴) فاعلاتن فعلاتن فعلن - تا مرا بر رخ خوبت نظر است

۳۹- وزن کدام بیت، ناهمسان است؟

- (۱) به دو صد دانۀ گوهر ندهم
 (۲) حاجت صحرا نبود آینه هست
 (۳) خانۀ یار سنگدل این است
 (۴) ساقی ز خواب صبح برخیز
- در جگر رشته آهی که مراست
 گر نگارستان تماشا می کند
 هرکه سر می زند به دیوارش
 با ما زمانی خوش درآمیز

۴۰- در کدام گزینه، تقابل وزن شعر و محتوای آن دیده نمی شود؟

- (۱) ای سینه که دردمندی از غم
 (۲) راه نفسم بسته شد از آه جگرتاب
 (۳) مکن در جسم و جان منزل که این دون است و آن والا
 (۴) تا خود چه خطا رفته کش این گونه مکافات
- هم زانوی غم دوات جویم
 کو هم نفسی تا نفسی رانم ازین باب
 قدم زین هردو بیرون نه، نه آن جا باش و نه این جا
 یا خود چه گنه بوده کش این گونه عذاب است

۴۱- با توجه به نظم و ترتیب پایه های آوایی و هجاهای ابیات زیر، کدام واژه ها برای پر کردن جاهای خالی مناسب هستند؟

- یکی پند پیرانه بشنو ز ...
 - تویی تو نور بی کران ... کن که آسمان
- که بخت جوان باد و جاهت ...
 برای سینه چاک تو ... قمر بیاورد

- (۱) من - جهانی - نگاه - هم
 (۲) زاهد - مداوم - نظاره - شاید
 (۳) سعدی - مجدد - اشاره - شدن
 (۴) رند - بلند - رها - یکی

۴۲- کدام بیت، دارای بیشترین حذف همزه است؟

- (۱) نگه دار آب و رنگ خویش ای یاقوت پرقیمت
 (۲) ز یک تیر نگه از پا درآرد صد چو رستم را
 (۳) من از این بند نخواهم به درآمد همه عمر
 (۴) بس است این طعنه از پروانه تا جاوید بلبل را
- که بی آبی و بی رنگی خلل در قیمت اندازد
 درآرد آن کمان ابرو اگر یک تیر از ترکش
 بند پایی که به دست تو بود تاج سر است
 که رنگ و بوی گل چون رفت از گلزار بگریزد

۴۳- اختیارات ذکر شده در روبه روی همه ابیات «کاملاً» درست است؛ به جز:

- (۱) خواستم گفت خاک پای توام
 (۲) خواهی چو روز روشن دانی تو حال من
 (۳) سلطان خیالت شبی آرام نگیرد
 (۴) بال خشک گوید او قصه چشمه خضر
- عقلم اندر زمان نصیحت کرد
 از تیره شب پیرس که او نیز محرم است
 تا بر سر صبر من مسکین ندواند
 بر قد مرد می برد درزی عشق او قبا
- (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن)
 - حذف همزه)
 (ابدال - بلند بودن هجای پایان
 مصراع)
 (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند -
 بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
 (قلب - کوتاه تلفظ کردن
 مصوت بلند)

۴۴- وزن مصراع زیر با کدام مصراع یکسان است؟

«که بر من از ملک رحمت این عذاب رود»

(۱) دمی که با تو برآرم کدام ناز و تنعم

(۲) دل ما گم شد و جز باد نیابیم کسی

(۳) طبیب شفابخش باشد به قانون

(۴) خیال قد لطیفت چو دیده سرو در آب

۴۵- از بین مصراع‌های زیر، به ترتیب، چند مصراع در بحر «رمل مسدس سالم» و چند مصراع دارای وزن «مثنوی» است؟

الف) حال نیازمندی در وصف می‌نیاید

ب) ای خوب‌تر از لیلی بیم است که چون مجنون

ج) تا قیامت شهریاری باد کسارت

د) عشق خوش است از مساعدت بود از یار

ه) رخنه در کوه افکنند که؟ کر و فرت

و) هم میر نیکو منظری هم شاه نیکو مخبری

(۱) سه - دو (۲) دو - دو (۳) چهار - سه (۴) دو - سه

۴۶- مفاهیم «فناناپذیری عشق، ناگزیری عشق، ذاتی بودن عشق و تقدّم عشق» به ترتیب در کدام ابیات آمده‌اند؟

الف) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را

ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر

ج) ملامت از دل سعدی فرونشوید عشق

د) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند

(۱) ج - د - ب - الف (۲) ب - الف - ج - د (۳) ب - د - ج - الف (۴) ج - د - الف - ب

۴۷- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه تکرار شده است؟

«مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم»

(۱) غم شربتی ز خون دلم نوش کرد و گفت

(۲) که شنیدی که برانگیخت سمنند غم عشق

(۳) آب حیات من است خاک سر کوی دوست

(۴) هرگز اندر همه عالم نشناسم غم و شادی

چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم»

این شادی کسی که در این دور خرم است

که نه اندر عقیش گرد ندامت برخاست؟

گر دو جهان خرمی است ما و غم روی دوست

مگر آن وقت که شادی خور و غم‌خوار تو باشم

۴۸- بیت کدام گزینه با ابیات دیگر تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) ای دوست شکر خوش تر یا آن که شکر سازد؟
 خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد؟
- (۲) چو آید به کوشیدنت خیر پیش
 به توفیق حق دان نه از سعی خویش
- (۳) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد
 که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی
- (۴) چه اندیشی از خود که فعلم نکوست
 از آن در نگه کن که توفیق اوست

۴۹- کدام بیت فاقد مفهوم بیت زیر است؟

- «مکن تا توانی دل خلق ریش
 و گر می‌کنی، می‌کنی بیخ خویش»
- (۱) شاهی که بر رعیت خود می‌کند ستم
 مستی بود که می‌کند از ران خود کباب
- (۲) خرابی و بدنامی آید ز جور
 رسد پیش‌بین این سخن را به غور
- (۳) ظالم که کرد خانهٔ مظلوم را خراب
 غافل که کرد خانهٔ خود را خراب‌تر
- (۴) گوشه‌گیری پی تسخیر دل خلق مکن
 دام در خاک به انداز کشیدن مگذار

۵۰- کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «گر پای در دامن آری چو کوه
 سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»
- (۱) در دل اهل جهان دارد شکوه کوه قاف
 هر که چون عنقا ز چشم خلق پنهان می‌شود
- (۲) می‌شود گنجینهٔ گوهر حریم سینه‌اش
 می‌کشد چون کوه هر کس پای در دامن خویش
- (۳) فتح باب آسمان در گوشه‌گیری بسته است
 رفت از این زندان برون هر کس به دامن پا شکست
- (۴) کعبه در دامن شبگیر بلند افتاده است
 پای خود پیچیده‌ای چون کوه در دامن چرا؟

۵۱- به ترتیب، هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

الف) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

ب) حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب

ج) لزوم مدرسه رفتن برای دانا شدن، در نهاد تعلیم و تربیت

(۱) از خودبیگانگی حقیقی - انقلاب اسلامی ایران - هنجار (۲) غرب‌زدگی - انقلاب اسلامی ایران - هنجار

(۳) از خودبیگانگی تاریخی - انقلاب مشروطه - ارزش (۴) غرب‌زدگی - انقلاب اسلامی ایران - ارزش

۵۲- به ترتیب، هر عبارت، علت، پیامد و معنای چیست؟

- انسان کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد.

- جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

- جهان اجتماعی، نمی‌تواند عقاید خود را حفظ و از آن دفاع کند.

(۱) انسان کنشگری قدرتمند است. - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - بحران هویت

(۲) معنادار بودن کنش‌های انسان. - جهان‌های اجتماعی در عرض هم - تعارض فرهنگی

(۳) انسان کنشگری قدرتمند است. - جهان‌های اجتماعی در طول هم - بحران هویت

(۴) معنادار بودن کنش‌های انسان. - جهان‌های اجتماعی در طول هم - تعارض فرهنگی

۵۳- به ترتیب، کدام گزینه مربوط به مرحله اول و سوم فرایند تحولات هویتی نهاد خانواده در یک جهان اجتماعی است؟

(۱) ترجیح دادن زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی - سست شدن عقاید و ارزش‌های نهاد خانواده

(۲) بالا رفتن سن ازدواج جوانان - شیوع زندگی با حیوانات هم عرض با خانواده

(۳) از بین رفتن انگیزه تشکیل خانواده - ناتوانی در دفاع از ارزش‌ها و هنجارهای خانواده در برابر رقیب‌های آن

(۴) افزایش آمار طلاق نسبت به ازدواج در یک سال - تأخیر جوانان در ازدواج و تشکیل خانواده

۵۴- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با لایه‌های جهان اجتماعی، نادرست و در رابطه با جهان‌های اجتماعی، درست است؟

(۱) پرچم، یکی از نمادهای مهم یک کشور است، ما نمادها را جزء لایه‌های عمیق جهان اجتماعی می‌دانیم. - جهان‌های اجتماعی متفاوت،

به‌وجود آورنده آگاهی و معرفت متفاوت بشری هستند.

(۲) عمیق‌ترین لایه‌های هر اجتماع مربوط به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیر از مرگ و زندگی است. - انسان در مقابل فرهنگ خود،

موجودی منفعل است.

(۳) تغییر برخی نمادها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود. - تفاوت‌های مربوط

به لایه‌های سطحی فرهنگ از نوع تفاوت درون جهانی است.

(۴) جوامع حتی اگر دنیاگرا باشند، نمی‌توانند ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را به‌صورت دنیوی شکل دهند. - تفاوت مربوط به لایه‌های

عمیق، جهان‌های اجتماعی متفاوت را می‌سازد.

۵۵- به ترتیب، در رابطه با «مصادق رنسانس»، «چگونگی گسترش سکولاریسم در رفتارهای مشترک میان عموم مردم»، «چگونگی بسط جهان

اجتماعی» و «ویژگی لایه عمیق جهان اجتماعی» کدام گزینه صحیح است؟

(۱) تبدیل اقتصاد فنودالی به اقتصاد سرمایه‌داری - فلسفه‌های روشنگری - ورود پدیده‌های فوق طبیعی به جهان اجتماعی - قابل تغییر بودن در

زمینه‌های مختلف

(۲) پیدایش انقلاب فرانسه - فلسفه‌های روشنگری - تعامل جهان‌های اجتماعی با یکدیگر - دارای تأثیرات محدود

(۳) توجه به ابعاد جسمانی انسان در هنر - تفاسیر پروتستانی از دین - پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین - کمتر در معرض تغییر قرار گرفتن

(۴) پیدایش پروتستانتیسم - استفاده از هنر - ورود پدیده‌های طبیعی و ماوراء طبیعی به جهان اجتماعی - دارای تأثیرات تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی

۵۶- هر عبارت به ترتیب پیامد، معنا، موضوع و علت کدام گزینه است؟

(الف) از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری

(ب) ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی

(ج) به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

(د) طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت در جهان اساطیری

(۱) افول علمی که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند. - علوم ابزاری - روان‌شناسی - جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های

فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند.

(۲) افول علمی که از روش‌های تجربی بهره می‌برند. - علوم طبیعی - جامعه‌شناسی - دور از دسترس ساختن امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت.

(۳) افول علمی که از روش‌های عقلانی و وحیانی بهره می‌برند. - علوم تفهیمی - فلسفه - جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های

فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند.

(۴) افول علمی که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند. - علوم طبیعی - متافیزیک - دور از دسترس ساختن امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت.

۵۷- به ترتیب، دولتمردان جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با کدام رویکرد می‌دیدند

و مجلس خبرگان موظف است کدام ویژگی جامعه مطلوب از منظر فقه شیعی را تحقق بخشد؟

(۱) رویکرد دوم، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند. - روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت و همراهی

مردم، عادلانه باشد.

(۲) از منظر نسل اول روشنفکران، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. - حاکمان و کارگزاران جامعه

عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.

(۳) نسل اول روشنفکران، مسائل جهان اسلام را از نوع مشکلاتی می‌دانستند که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. -

حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.

(۴) نسل دوم روشنفکران، به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود، روی آورده بودند. - روابط و ساختارهای جامعه با

مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد.

۵۸- به ترتیب، هر عبارت نشانگر مفهوم یا معنای کدام گزینه است؟

- نوع اعتراضات نسل دوم روشنفکران به نسل اول روشنفکران کشورهای اسلامی

- اشتراک دیدگاه مالتوس، ریکاردو و راسل

- معنای بیداری در رویکرد نخستین بیدارگران اسلامی

- افتراق کمونسیم و سوسیالیسم

(۱) تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بود. - آزادی صاحبان سرمایه - شناخت عمیق از فرهنگ غرب و عمل به اسلام - مطلق ندانستن مالکیت خصوصی.

(۲) از نوع اعتراض به وضعیت کشورهای اسلامی که در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند، بود. - آزادی اقتصادی - آگاهی عمیق از فرهنگ غرب - قائل نبودن به مالکیت خصوصی.

(۳) از نوع اعتراضات به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری بود. - نظریه پردازان لیبرال - اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی - قائل بودن به مالکیت خصوصی، همانند سرمایه‌داری.

(۴) از نوع اعتراضات به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری بود. - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - بازگشت به اسلام و عمل به آن - قائل نبودن به مالکیت خصوصی.

۵۹- به ترتیب، هر یک از عبارت‌های زیر، متعلق به کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی است؟

- طرفداران این گروه معتقدند که قشربندی اجتماعی در همهٔ زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

- نابرابری اجتماعی را نتیجهٔ روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها می‌دانند.

- نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

(۱) رویکرد اول - رویکرد دوم - رویکرد سوم
(۲) رویکرد دوم - رویکرد اول - رویکرد سوم

(۳) رویکرد سوم - رویکرد دوم - رویکرد سوم
(۴) رویکرد اول - رویکرد دوم - رویکرد اول

۶۰- به ترتیب، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم بیشتر چه شکلی داشت؟

ب) این مطلب که «ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود.» مؤید کدام نوع رابطه است؟

ج) پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه یا به عبارتی تصور آن از جهان هستی چه نام دارد؟

۱) عقل‌گرایانه - تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - سکولاریسم

۲) حس‌گرایانه - تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی - اومانیزم

۳) حس‌گرایانه - تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی - سکولاریسم

۴) عقل‌گرایانه - تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - دئیسم

۶۱- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

«اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی»، «نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام» و «فرهنگی

که تا فتح مکه، آشکارا در برابر اسلام مقاومت کرد.»

۱) امپریالیسم - بیداری اسلامی - فرهنگ نبوی در عصر جاهلی

۲) استعمار - انقلاب اسلامی ایران - فرهنگ جاهلی در عصر نبوی

۳) امپریالیسم - انقلاب اسلامی ایران - فرهنگ جاهلی در عصر خلافت

۴) استعمار - بیداری اسلامی - فرهنگ خلافت در عصر نبوی

۶۲- صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- براساس دیدگاه دوم تعامل جهان‌های مختلف، فرهنگ، هویتی مادی دارد و علوم مربوط به آن، نظیر علوم طبیعی است.

- تنوع فرهنگ‌ها، به تنوع ارزش‌ها و هنجارهای آن‌ها باز می‌گردد.

- فیلم سینمایی «دور افتاده»، روایتی است که بر اهمیت دانش عمومی اشاره دارد.

- آشنایی‌زدایی ابتدا در حوزه ادبیات مطرح شد و از آنجا به علوم اجتماعی راه یافت.

۴ - ص - غ - ص - ص

۳ - غ - ص - غ - ص

۲ - غ - ص - ص - ص

۱ - غ - ص - غ - ص

۶۳- به ترتیب، پاسخ صحیح هریک از سؤال‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) منظور از تبیین، کدام است؟

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، چه تبیین‌هایی به رسمیت شناخته می‌شد؟

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم کدام است؟

۱) بیان چرایی یک پدیده - فراتجربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری

۲) بیان چیستی یک پدیده - فراتجربی - تصرف غنایم جنگی

۳) بیان چرایی یک پدیده - تجربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری

۴) بیان چیستی یک پدیده - تجربی - تصرف غنایم جنگی

۶۴- موارد مشخص شده در متن زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

«پس از انقلاب صنعتی، مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد، به گونه‌ای که جامعه‌شناسان، روان‌پزشکان،

اقتصاددانان، حقوق‌دانان و حتی فیلسوفان را به مطالعه این پدیده و چاره‌اندیشی برای آن واداشت. پاسخ‌های صاحب‌نظران علوم مختلف به

چرایی وقوع خودکشی با یکدیگر متفاوت است.»

۱) انسان‌ها و نظم همزاد یکدیگرند. - زمینه پیدایش و رشد دانش علمی - دستیابی به پاسخ‌های سراسر و کاملاً قابل پیش‌بینی را تسهیل می‌کنند.

۲) فراتر رفتن از نظم موجود - نادیده گرفتن عمق و پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی - برای کشف چرایی وقوع پدیده خودکشی عمق آن را

نادیده می‌گیرند.

۳) انسان به مثابه شیء - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی - تأکید بر تفاوت‌های فردی و اجتماعی انسان‌ها

۴) فراتر رفتن از نظم موجود - زمینه پیدایش و رشد دانش علمی - پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آن‌ها

۶۵- به ترتیب، هر عبارت به دیدگاه کدام متفکر اجتماعی اشاره دارد؟

- می‌کوشد تا چارچوبی روشمند طراحی کند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد.

- نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست.

- معتقد بود در جوامع مکانیکی، تقسیم کار شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود

دارد.

- روش او در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت.

- با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن، یعنی قرن بیستم در ایران رخ داد، مقاله‌ای با این عنوان نوشته است که چرا ایران کشوری انقلابی

است.

۱) علامه طباطبایی - هانیتنگتون - دورکیم - ابن‌خلدون - نیکی کدی

۲) طه عبدالرحمن - فوکویاما - دورکیم - ابن‌خلدون - نیکی کدی

۳) طه عبدالرحمن - فوکویاما - کنت - ابن‌خلدون - نیکی کدی

۴) محمدعابدالجابری - فوکویاما - دورکیم - ابوریحان بیرونی - سوفیا کوتلاکی

۶۶- مثال مطرح شده در کدام گزینه نوعی از شناخت پایه به شمار می‌آید؟

(۱) محسن با دیدن سرعت زیاد پدرش در رانندگی می‌فهمد که او عصبانی است.

(۲) الهام با هدف اینکه بفهمد بهتر است چه رشته‌ای را انتخاب کند با چندین مشاور صحبت کرده است.

(۳) ستایش برای اینکه مهاجرت نکند ده‌ها دلیل دارد و آن‌ها را شرح می‌دهد.

(۴) محمد در محل کار خود نشسته که صدایی ترسناک می‌شنود.

۶۷- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- هر دو عامل وراثتی و محیطی در شکل‌دادن به شخصیت فرد از دوره جنینی تأثیرگذار هستند.

- عوامل محیطی توانایی‌های جسمانی افراد از جمله استقامت عضلانی و انعطاف‌پذیری آن‌ها را بهبود می‌بخشد.

- توجه نوجوانان نسبت به کودکان گزینشی‌تر است؛ به این معنا که توجه آن‌ها بر اطلاعات مرتبط استمرار پیدا می‌کند.

- تفکر «سیاه و سفید دیدن» یا تفکر «همه یا هیچ» ناشی از پیامد شناختی «احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز» در دوره نوجوانی

است.

(۱) نادرست - درست - درست - نادرست (۲) درست - درست - نادرست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۶۸- در کدام گزینه به تأثیر عوامل محیطی بر رشد اشاره شده است؟

(۱) دوقلوهای همسان دارای یک تخمک هستند و شباهت ظاهری بسیار زیادی به هم دارند.

(۲) کودکان ۱ تا ۳ سال که راه می‌روند را نوپا می‌نامیم.

(۳) اگر به‌جای نوجوان تصمیم بگیریم از او شخصیتی وابسته خواهیم ساخت.

(۴) ترس کودک از افراد غریبه در ۷ الی ۸ ماهگی پدید می‌آید.

۶۹- به ترتیب، هر عبارت مطرح شده با کدام مفهوم رابطه نزدیک تری دارد؟

- سارا قصد خرید شامپوی ضدشوره دارد و در حین بررسی قفسه‌های فروشگاه، شامپویی را برمی‌دارد که پیش‌تر دوستش راجع به آن صحبت کرده بود.

- فردی به یک نقاشی نگاه می‌کند. آن نقاشی هم به شکل دو چهره مقابل و هم به شکل یک درخت دیده می‌شود.

- سه زاویه در مقابل یکدیگر قرار دارند، اما ذهن ما آن‌ها را به صورت مثلثی کامل در نظر می‌گیرد.

(۱) آشنایی نسبی با محرک - اصل شکل و زمینه - تکمیل

(۲) آماده‌سازی - خطای شناختی - تکمیل

(۳) آشنایی نسبی با محرک - خطای ادراکی - تفسیر متفاوت حسیات

(۴) آماده‌سازی - اصل شکل و زمینه - ناهمسانی حس و ادراک

۷۰- «به مناسبت قهرمانی تیم ملی فوتبال ایران، جشنی در میدان آزادی برپا شده و در آن جشن یک موسیقی حماسی- ملی در حال پخش

است.» منبع توجه هر یک از افراد زیر به ترتیب، کدام است؟

الف) اشکان که یک آهنگساز است، بیشتر از هر چیز به کیفیت تنظیم و میکس موسیقی توجه می‌کند.

ب) بهناز که در حال رفتن به دانشگاه است، به دلیل صدای موسیقی و جمعیت متراکم به محل جشن توجه می‌کند.

ج) پوریا می‌گوید کاش صدای موسیقی کمی بلندتر بود، درحالی که رضا می‌گوید همین که شور خاصی دارد، کافیت.

د) حسین ترانه‌سرای سریال‌های تلویزیونی است و متن موسیقی را به دقت گوش می‌کند.

(۱) سبک پردازش - احساس - احساس - سبک پردازش

(۲) اطلاعات موجود در حافظه - حواس و تحریک آن توسط محرک‌های بیرونی - نوع پردازش - معلومات موجود در حافظه

(۳) سبک پردازش و انتظارات - حواس - اطلاعات حافظه - پردازش مفهومی

(۴) اطلاعات موجود در حافظه - محرک و ادراک آن توسط گیرنده‌های حسی - نوع پردازش و انتظارات - اطلاعات موجود در حافظه

۷۱- معلم کلاس دهم انسانی از بچه‌ها می‌خواهد به واژگانی که می‌خواند گوش کنند و هرکس هر تعداد واژه که به خاطر می‌آورد را روی کاغذ

یادداشت کند؛ کدام‌یک از انواع حافظه در دانش‌آموزان این کلاس درگیر است؟

(۱) حسی (۲) معنایی (۳) کوتاه‌مدت (۴) بلندمدت

۷۲- هر یک از عبارات زیر به کدام‌یک از مفاهیم روان‌شناسی اشاره دارند؟

- کودکانی، که رفتار غلطشان را تکرار می‌کنند همگی یک ویژگی مشترک دارند؛ رفتار نابه‌جای آن‌ها توسط والدین پاداش داده شده است و

توجه دیگران را جلب کرده‌اند.

- آگاهی پیشین از برند و ویژگی‌های محصولات می‌تواند از طریق برجسته‌کردن مزایای آن‌ها باعث تبدیل‌شدن مشتریان بالقوه به خریداران

وفادار شود.

- این حافظه شامل یک شبکه از وابستگی‌ها و مفاهیمی است که دربرگیرنده دانش پایه‌ای ما از معنی کلمات، دسته‌بندی‌ها، حقایق، گزاره‌ها و

شبیه آن می‌باشد.

(۱) جنبه هیجانی و اخلاقی رشد - تمایزبخشی - حافظه کاری (۲) جنبه شناختی رشد - تمایزبخشی - حافظه معنایی

(۳) جنبه هیجانی رشد - پدیده آماده‌سازی - حافظه معنایی (۴) جنبه اخلاقی رشد - پدیده آماده‌سازی - حافظه کاری

۷۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- وقتی درک از مسئله ناقص باشد، میزان کنترل و هدایت آن کاهش می‌یابد.

- زمانی که ابهام مسئله به حداقل برسد، مسئله، خوب تشخیص داده شده است.

- خیلی از مسائل نیازمند نگرشی نو برای خروج از ابهام هستند.

- سطح منطقی بودن از ملاک‌هایی است که کارایی یک روش حل مسئله را تعیین می‌کند.

(۱) د - ن - ن - ن (۲) ن - د - د - د (۳) ن - ن - د - د (۴) د - د - ن - ن

۷۴- هر کدام از مسائل زیر به ترتیب، با کدام بحث روان‌شناختی ارتباط دارد؟

«گره زدن طناب - ۹ نقطه - ۸ سکه - برج هانوی - اثبات برابری قطرهای مستطیل»

- (۱) شروع از آخر - نوع نگاه به مسئله - نوع نگاه به مسئله - شروع از آخر - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
- (۲) نوع نگاه به مسئله - تجربه گذشته - شروع از آخر - مهندسی معکوس - تغییر بازنمایی مسئله
- (۳) تجربه گذشته - نوع نگاه به مسئله - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - مهندسی معکوس
- (۴) تجربه گذشته - نوع نگاه به مسئله - تجربه گذشته - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - شروع از آخر

۷۵- در رابطه با قضیه مطرح شده کدام گزینه درست است؟

«از مهدی می‌خواهند که مسئولیت هماهنگی جشن را به عهده بگیرد، اما از چالش‌های آن می‌ترسد و پیشنهاد را رد می‌کند.»

- (۱) چنانچه او می‌توانست هیجان خود را کنترل کند، در تصمیم‌گیری موفق‌تر بود.
- (۲) او خودش را دست کم گرفته و بهتر است که همیشه منطقی تصمیم بگیرد.
- (۳) او نیاز به اعتماد به نفس بیشتری دارد تا بتواند حس کارایی بیشتری داشته باشد.
- (۴) واکنش‌های عاطفی او اجازه نداده‌اند که تصمیم‌گیری مناسبی داشته باشد.

۷۶- به ترتیب، درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- در بهترین شیوه تصمیم‌گیری صد درصد راهکارهای ممکن بررسی می‌شوند.
- در انتظار معجزه بودن در واقع نوعی از تصمیم‌گیری اجتنابی است.
- سبک تصمیم‌گیری وابسته یعنی ما در تصمیم‌گیری‌های خود نظر دیگران را جویا شویم.
- ناکارآمدی سبکی از تصمیم‌گیری که مبنای آن عواطف و هیجانات زودگذر است، در لحظه مشخص می‌شود.
- در تصمیم‌گیری با سبک تکانشی، محاسبات با عجله انجام می‌شود و با پشیمانی همراه است.

(۱) د - د - ن - ن - ن

(۲) د - ن - د - د - د

(۳) ن - د - ن - ن - د

(۴) ن - د - ن - د - ن

۷۷- هر عبارت با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

- سمیرا روان‌شناسی را به عنوان رشته آینده خود انتخاب کرده است و به‌طور بسیار منسجمی در حال تلاش برای رسیدن به آن است.
- سجاد با تمام محدودیت‌هایی که پیش روی خود داشت، توانست در بهترین دانشگاه قبول شود.
- ریحانه با وجود انجام کار طاقت‌فرسا در شرکت، به این نتیجه رسیده که کارش هیچ عایدی ندارد و دست از کار می‌کشد.

- (۱) هدفمندی - اراده - درماندگی آموخته‌شده
(۲) باورها - اراده - اسناد
(۳) هدفمندی - باورها - نبود ادراک کارایی
(۴) باورها - هدفمندی - فقدان کنترل

۷۸- کدام گزینه به‌درستی جاهای خالی را در عبارت‌های زیر تکمیل می‌کند؟

- در روان‌شناسی تبعیت انسان از ... محرز است.
- در تعریف انگیزه به «عاملی که ما را برمی‌انگیزد، به حرکت وا می‌دارد و به سوی رفتار معین سوق می‌دهد.» مفهوم ... استنباط می‌شود.
- ... موتور محرکه قوی جهت دستیابی به اهداف فردی و جمعی است.
- ناهماهنگی پس از تصمیم به‌دنبال تجربه ... به‌وجود می‌آید.
- اگر شکست را به عوامل پایدار نسبت دهیم دچار ... می‌شویم.
- (۱) نگرش - اراده - انگیزه - تعارض گرایش / اجتناب - یأس و دلسردی
- (۲) انگیزه - هدف - نظام باورها - ناکامی - انگیزه کم برای جبران
- (۳) انگیزه و نگرش - جهت و شدت - نظام باورها - مواجهه با تعارض گرایش / گرایش - یأس و دلسردی
- (۴) انگیزه و نگرش - جهت و شدت - انگیزه - قادر نبودن به اتخاذ تصمیم - انگیزه کم برای جبران

۷۹- «ستاره به این دلیل که کنکور نزدیک است، اضطراب بالایی را تجربه می‌کند. او به‌هیچ‌وجه توان تمرکز کردن ندارد و به همین دلیل هم

معمولاً به سراغ درس‌هایش نمی‌رود و با تلفن همراه خودش را سرگرم می‌کند.»

در مثال مذکور به کدام یکی از علائم فشار روانی اشاره‌ای نشده است؟

- (۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) هیجانی (۴) جسمانی

۸۰- این که دانش‌آموزان از درجه دشواری مطالب درسی درک متفاوتی دارند و برخی از آن‌ها فشار روانی را تجربه می‌کنند، بیانگر کدام مفهوم

است؟

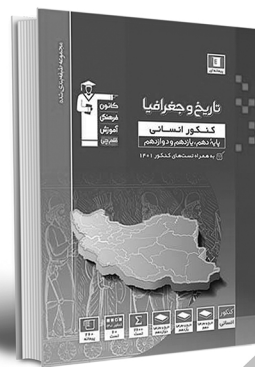
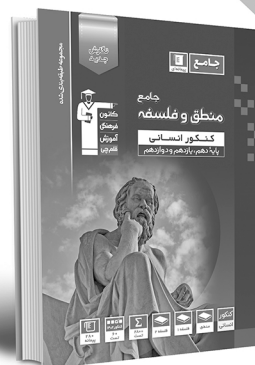
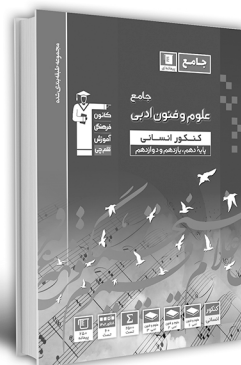
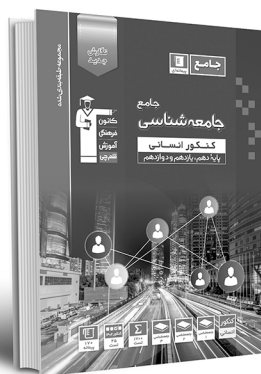
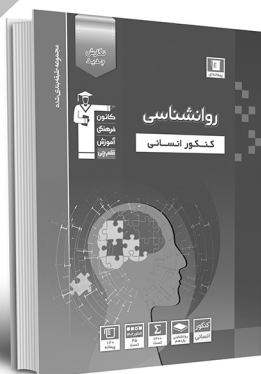
- (۱) فشار روانی امری صرفاً درونی است و به نوع نگرش افراد بستگی دارد.
- (۲) تنها برخی افراد در موقعیت‌های مختلف زندگی، استرس را تجربه می‌کنند.
- (۳) فشار روانی از نوع ارتباط شخص با محیط است.
- (۴) هنگام مواجهه با فشار روانی اکثر افراد حالتی از ناکامی را تجربه می‌کنند.

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای قمرین کنید

فصلنامه
ادبی
و
فرهنگی
کانون

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

Telegram: @konkur_in

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۲

آزمون ۲۵ خرداد - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴾:

(۱) قطعاً قرآن (زبان ما) را عربی قرار داد، شاید بیندیشیم!

(۲) همانا ما آن را (به زبان) عربی قرار دادیم، شاید شما خردورزی کنید!

(۳) قطعاً ما قرآن را (به زبان) عربی قرار دادیم، امید است شما بیندیشید!

(۴) بی‌گمان قرآن را (به زبان) عربی قرار می‌دهیم، شاید شما را خردورز کند!

۸۲- « يَسْتَفِيدُ السَّائِقُونَ مِنْ ضَوْءِ الْمَصَابِيحِ الَّتِي تُثِيرُ الشَّوَارِعَ وَ تَحْوِلُ ظِلَامَ اللَّيْلِ إِلَى الضِّيَاءِ وَ تَجْعَلُهُ كَالنَّهَارِ

الْمُضِيِّءِ! »:

(۱) رانندگان از نور چراغ‌هایی که خیابان‌ها را نورانی می‌کند و تاریکی شب را به روشنایی تبدیل می‌کند و آن را همچون روز روشنی می‌گرداند، استفاده می‌کردند!

(۲) رانندگان از نور چراغی که خیابان‌ها را روشن می‌کرد و شب تاریک را به روشنایی تبدیل می‌کرد و آن را مثل روز روشن می‌گرداند، استفاده می‌کنند!

(۳) رانندگان از نور چراغ‌هایی که خیابان‌ها با آن روشن می‌شود و تاریکی شب را به روشنایی تبدیل می‌کند و آن را مثل روز روشن می‌سازند، استفاده می‌کنند!

(۴) رانندگان از نور چراغ‌هایی که خیابان‌ها را نورانی می‌کند و تاریکی شب را به روشنایی تبدیل می‌کند و آن را همچون روز روشن می‌گرداند، استفاده می‌کنند!

۸۳- « قَدْ يَدَعُ الْإِنْسَانُ الْعَاقِلُ شَاتِمَهُ مُهَانًا لِيَرْضَى رَبَّهُ الْعَظِيمَ وَ يُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ وَ يُعَاقِبُ عَدُوَّهُ بِعَمَلِهِ هَذَا! »:

(۱) انسان خردمند گاهی دشنام‌گوی خود را خوار رها می‌کند تا با این کارش پروردگار بزرگ خود را خشنود سازد و اهریمن را خشمگین کند و دشمنش را کیفر دهد!

(۲) گاهی انسان عاقل، دشنام‌گویش را خوار رها می‌سازد تا پروردگار بزرگش با این کار او راضی شود و اهریمن خشمگین گردد و دشمنش کیفر شود!

(۳) شاید انسان خردمند، خدای بزرگ خویش را با رهاکردن دشنام‌گوی خود خشنود کند و شیطان را عصبانی سازد و با این کارش دشمن خود را کیفر بدهد!

(۴) گاهی انسان عاقل، سرزنش‌کننده خود را کیفر می‌کند تا با این کار خدای بزرگش را خشنود کند و شیطان را خشمگین سازد و دشمنش را خوار کند!

۸۴- « داءُ الإنسانِ مِنْهُ و أيضاً الدَّواءُ فِيهِ وَلَكِنَّهُ لَا يَشْعُرُ و ما يُبْصِرُ، بَلْ يَزْعَمُ أَنَّ الْأَخْرِينَ قَصَّرُوا فِيهِ! »:

(۱) درد انسان از خودش و دارو نیز در خودش است، ولی احساس نمی‌کند و نمی‌بیند، بلکه می‌پندارد که دیگران در حقش کوتاهی کرده‌اند!

(۲) درد انسان از خویش و دوایش نیز در خودش می‌باشد، اما حس نکند و دیده نشود، بلکه تصور کند که دیگرانی در مورد وی کوتاهی می‌کردند!

(۳) همچنین داروی درد انسان در خودش است، ولی احساس نکند و نبیند، زیرا گمان کند که دیگران در وظیفه خود نسبت به او مقصر هستند!

(۴) مسلماً درد انسان از خود و دارویش نیز در خود اوست، ولی درک نمی‌کند و نمی‌بیند، بلکه تصورش این است که دیگران در حق او کوتاهی کردند!

۸۵- « لَا تَشْتَغَلَنَّ بَدَنِيَاكِنَّ و لَا تَسْمَحَنَّ أَنْ تَغْرَكَنَّ الْأَمَالَ لِأَنَّ الْمَوْتَ يَأْتِي بَغْتَةً! »:

(۱) به دنیای خود مشغول نشوید و اجازه ندهید که آرزوها شما را مغرور کنند چرا که مرگ ناگهان فرا می‌رسد!

(۲) آنان که به دنیای خود مشغول نمی‌شوند به آمال و آرزوها اجازه نمی‌دهند تا مغرورشان کند چون مرگ ناگهان می‌آید!

(۳) مشغول دنیای خود نباشید و اجازه ندهید تا آرزوها بر شما چیره شوند همانا مرگ بی‌خبر فرا می‌رسد!

(۴) دنیا شما را مشغول خود نکند و اجازه ندهید که آرزوها شما را غرّه کنند زیرا مرگ ناگهانی از راه می‌رسد!

۸۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) کنت قد قرأت في كتابٍ أَنْ نَفُوذَ هَذِهِ اللَّغَةَ إِزْدَادًا كَثِيرًا فِي ذَلِكَ الْعَصْرِ! : در کتابی خوانده بودم که نفوذ این زبان را در آن زمان، بسیار افزایش دادند!

(۲) عندما تَضَارَبَتِ الطَّالِبَاتُ تَدَخَّلَتِ الْمَدِيرَةُ و قَامَتِ بِنصيحتهما! : وقتی دو دانش‌آموز همدیگر را زدند، مدیر دخالت کرد و به نصیحت آن‌ها پرداخت!

(۳) فَرَحَنِي عَمَلُ وَالِدِ فَاطِمَةَ لَمَّا قَبَّلَهَا بَعْدَ خُسْرَانِهَا فِي الْمُبَارَاةِ مَبْتَسِمًا! : از کار پدر فاطمه خوشحال شدم وقتی او را پس از باختش در مسابقه با لبخند بوسید!

(۴) هَذَا عَالِمٌ مُجَدِّ مَا يَبْسُ مِنْ مَعْرِفَةِ أَسْرَارِ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ! : این دانشمند کوشایی است که از شناخت رازهای آن پدیده عجیب ناامید نمی‌شود!

۸۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) لَيْتِنَا نَعْرِفُ قَدْرَ كِبَارٍ قَدْ أَصْبَحُوا الْآنَ عَجَائِزَ!: كاش قدر بزرگسالانی را که اکنون پیر شده‌اند، بدانیم!
 (۲) لي شهادة في الحاسوب و سأساعدُ أيَّ شخص يُريدُ!: من مدرک رایانه دارم و به کسی که بخواهد کمک می‌کنم!
 (۳) لِيَرْحَمَ عَزِيزًا ذَلَّ و غَنِيًّا افْتَقَرَ!: به ارجمندی که خوار شد و ثروتمندی که نیازمند شد، باید رحم کنیم!
 (۴) يُفْرِجُ رَبِّي عَنِ الْمَكْرُوبِ و يَفْتَحُ لَهُ الْأَبْوَابَ الْمُغْلَقَةَ!: پروردگار من اندوه غمگین را می‌زداید و درهای بسته را برایش می‌گشاید!

۸۸- « لَقَمَانُ دَرِ قُرْآنِ كَرِيمٍ پندهای ارزشمندی را به پسرش تقدیم کرده بود!»: عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) قَدْ قَدَّمَ لَقَمَانَ مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ لَوْلَدِهِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!
 (۲) لَقَمَانٌ كَانَ يُقَدِّمُ مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ لَوْلَدِهِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!
 (۳) لَقَمَانٌ كَانَ قَدَّمَ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ مَوْعِظَةَ قِيَمَةٍ لِابْنِهِ!
 (۴) كَانَ لَقَمَانٌ قَدْ قَدَّمَ مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ لِابْنِهِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!

۸۹- « طَلَبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ!»: عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْمَفْهُومِ:

- (۱) حافظ آب رخ خود بر در هر سفله مریز
 حاجت آن به که بر قاضی حاجات بریم
 (۲) قدر وقت ار نشناسد دل و کاری نکند
 بس خجالت که از این حاصل اوقات بریم
 (۳) خاک کوی تو به صحرای قیامت فردا
 همه بر فرق سر از بهر مباحثات بریم
 (۴) اظهار حاجت پیشت چه حاجت
 ای بر تو پیدا پنهان مردم

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

إِنَّ الْأَرْضَ مَرْكِبُ النِّجَاةِ، وَ عَلَيْنَا جَمِيعًا أَنْ نَصُونَهَا فَالْأَرْضُ لَيْسَتْ لِهَذَا الْجِيلِ فَقَطْ بَلْ لَهُ وَ لِمَنْ يَأْتِي بَعْدَهُ مِنْ أَجْيَالٍ وَلِذَلِكَ لَا بَدَّ لِلْإِنْسَانِ مِنَ الْمَحَافِظَةِ عَلَيْهَا حَتَّى نَشَاهِدَ الْأَرْضَ نَظِيفَةً صَالِحَةً لِلْعَيْشِ فِيهَا. يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى ﴿ وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾ وَ مِنْ مَبَادِي الدِّينِ الْإِسْلَامِيِّ، الْإِعْتِقَادُ بِأَنَّ لِلْآخِرِينَ حَقًّا فِي الْإِسْتِمْتَاعِ بِالْبَيْئَةِ مِنْ خِلَالِ الْإِبْتِعَادِ عَنْ كُلِّ مَا يُسِيءُ اسْتِخْدَامَهَا، أَوْ يُوقِعُ الضَّرَرَ بِالْكَائِنَاتِ فِيهَا، مِنْهَا الْمَحَافِظَةُ عَلَى الْمِيَاهِ وَ الْحَيَوَانَاتِ، لِنَعْلَمَ أَنَّ أَفْضَلَ عَمَلٍ يُسَاعِدُنَا فِي الْمَحَافِظَةِ عَلَى الْبَيْئَةِ، زَرْعُ الْأَشْجَارِ فِيهَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): « مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَزْرَعُ زَرْعًا أَوْ يَغْرِسُ غَرْسًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ صَدَقَةٌ. » عَلَيْنَا أَنْ نُنْشِرَ أَهْمِيَّةَ الْمَحَافِظَةِ عَلَى الْبَيْئَةِ بَيْنَ أَفْرَادِ الْمَجْتَمَعِ وَ نُشَجِّعَ الَّذِي يُرَاعِي حَقُوقَ الْبَيْئَةِ حَتَّى يُدْرِكَ أَبْنَاؤُنَا الصِّغَارَ أَهْمِيَّتَهَا وَ يُصْبِحُونَ مُشْتَاقِينَ لِمُرَاقَبَةِ الْبَيْئَةِ عَمَّا يَضُرُّهَا.

۹۰- عَيْنِ مَا لَيْسَ مِنْ وِظَانِنَا أَمَامَ الْبَيْئَةِ الَّتِي نَعِيشُ فِيهَا:

- (۱) أَنْ نَبْتَعِدَ عَنِ الْإِسْرَافِ فِي الْإِسْتِفَادَةِ مِنَ الْمَاءِ!
 (۲) التَّأَكِيدَ عَلَى اِهْتِمَامِنَا بِالْإِبْتِعَادِ عَمَّا يُوقِعُ الضَّرَرَ بِهَا!
 (۳) أَلَّا نَنْسَى أَنَّ الْأَرْضَ لَيْسَتْ لِلَّذِينَ يَعِيشُونَ فِيهَا فَقَطْ!
 (۴) تَشْجِيعَ أَبْنَانِنَا الصِّغَارَ عَلَى أَنْ يَصُونُوا الْأَرْضَ مِنْ أَجْيَالٍ قَادِمَةٍ!

٩١- ماذا نفهم من الآية المذكورة في النَّصِّ؟

(١) إِنَّ الأرض آية من آيات الله!

(٢) الَّذِينَ فِي الأرض يَتَفَكَّرُونَ جميعاً!

(٣) جعل الله تسخير كلِّ شيءٍ فيهما آيةً لِلْمُتَفَكِّرِينَ!

(٤) إِنَّ تسخير ما فيهما آية من الَّذِينَ يُحَاوِلُونَ التَّفَكُّرَ!

٩٢- على أيِّ شيءٍ يُوَكِّدُ كلام النَّبِيِّ؟ يُوَكِّدُ على أهميَّة . . . . .

(١) عمل المؤمنين في الصدقة!

(٢) الزراعة و الغرس بيد المؤمن!

(٣) زرع الأشجار و غرسها!

(٤) استفادة الطَّيْرِ و البهيمة من الزراعة و الغرس!

■ عَيْنِ الخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « مركب - ليست - صالحة - يَتَفَكَّرُونَ »:

(١) مركب: اسم - مفرد مذكر - اسم مكان - معرب / خبر إنَّ، مرفوع و له مضاف اليه

(٢) ليست: فعل ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي / من الأفعال الناقصة، خبرها: « لهذا »

(٣) صالحة: اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل من فعل مجرد ثلاثي - نكرة / صفة لموصوفها

(٤) يَتَفَكَّرُونَ: فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي بحرفين - لازم - معلوم / فعل، و مع فاعله جملة فعلية

٩٤- « الاعتقاد - لنعلم - يُساعد - مشتاقين »:

(١) الاعتقاد: مفرد مذكر - مصدر على وزن إفتعال - معرب / مبتدأ و مرفوع، الجملة اسمية

(٢) لنعلم: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - متعدّد - معلوم / فعل أمر باللام

(٣) يُساعد: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - متعدّد - معلوم / مع فاعله صفة

(٤) مشتاقين: اسم - جمع سالم للمذكر - اسم فاعل من باب افتعال - نكرة - معرب / حال و منصوب

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيْنِ الخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الحُرُوفِ:

(١) لَأَبْدُ مِنْ تَأْلِيفِ كِتَابٍ عَظِيمٍ لِإِحْصَاءِ مَنَاطِقِ الجَدْبِ السِّيَاحِيِّ فِي إِيْرَانِ!

(٢) تَنْقُلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَّاتِ النَّفْطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقُودِ فِي الْبِلَادِ!

(٣) أَنْتَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ عَظَمْتُكَ، وَ فِي الْأَرْضِ قُدْرَتُكَ، وَ فِي الْبِحَارِ عَجَائِبُكَ!

(٤) لَا تَتَحَرَّكَ عَيْنُ الْبُومَةِ وَلَكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النِّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ!

٩٦- عین جملة تُترجم بحالتين:

- (١) أبي يشتغل في مصنع خارج المدينة!
- (٢) أولادي تعلموا اللغة العربية بسرعة و بدقة!
- (٣) أيها الزملاء سنخرج من المدرسة نهاية هذا الشهر!
- (٤) أيتها الطالبات إسترجعن الكتب التي أخذتها من المكتبة!

٩٧- عین الصحيح للفراغات:

في شركتنا يعمل عشرون . . . . . لكن . . . . . منهم يتقاعدان في هذه السنة و ليس . . . . . لهما!

- (١) مُوظَّفون / الموظَّفين / بديلاً
- (٢) مُوظَّفون / الموظَّفين / بديلاً
- (٣) مُوظِّفاً / الموظَّفين / بديلاً
- (٤) مُوظِّفاً / الموظَّفين / بديلاً

٩٨- عین جواباً لم يتغير فيه زمان الفعل:

- (١) كان الله و لا شيء معه فلا يمكن أن نشرك به!
- (٢) إذا قرأت مطالب من هذه المقالة العلميّة فحاول أن تترجمها!
- (٣) تأخرنا عن الإحتفال السنويّ لذلك لم نستطع أن ننتظر أصدقائنا!
- (٤) تزيّن التلميذات مدرستهنّ بألوان مختلفة تُعجبني بمناسبة يوم المعلم!

٩٩- عین الصحيح عما أُشير إليه بالخط:

- (١) لما ذهبْتُ نحو الحجرة الثالثة للبحث عن زميلي قال المعلم: لا طالباً في الصف!
- (٢) لعلّ مدير المدرسة تتكلّم مع التلميذات ليقضين أوقاتهنّ في بناء مستقبل أفضل!
- (٣) إنّ إخواني في شذائد الحياة صابرون و هم يشكرون الله مُخلصين!
- (٤) علينا أن نعلم إنّ تبادل المفردات بين اللغات في العالم أمر طبيعي!

١٠٠- عین ما ليس فيه تأكيد للفعل:

- (١) تُعلمنا معلّمتنا أحسن الدروس تعليمًا!
- (٢) تمرّ لحظاتنا الصعبة في الحياة مُروراً!
- (٣) أحسن إلى الفقراء في مكان مخفيّ مُحسناً!
- (٤) إنّما اللاعبون يُحاولون حتّى يفوزوا في المباراة!

۱۰۱- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر، به کدام یک از فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ، مربوط است؟

- آگاهی افراد جامعه از گذشته مشترکشان و افزایش خودآگاهی آنان

- استاد مطهری: «با شناختن حساب‌ها و قانون‌ها می‌توان تاریخ حاضر را تحت فرمان درآورد و به سود و سعادت خود و مردم، از آن

بهره‌گیری کرد.»

- تحولی که پیامبران الهی و شخصیت‌های مهم تاریخی، همچون افلاطون، ارسطو، ابن‌سینا، ناپلئون، امیرکبیر، امام خمینی و ... ایجاد کردند؛

نسل‌های بشر را تحت تأثیر قرار داده است.

(۱) منبع شناخت و تفکر - تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - منبع شناخت و تفکر

(۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر

(۳) منبع شناخت و تفکر - تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

(۴) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - منبع شناخت و تفکر - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۱۰۲- هر یک از ویژگی‌هایی که در زیر آمده است، به ترتیب مربوط به کدام یک از تمدن‌های باستانی است؟

الف) برجسته‌ترین دستاورد هنری این تمدن در معماری و مجسمه‌سازی تبلور یافت.

ب) این تمدن به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.

(۱) یونان، چین (۲) روم، چین (۳) روم، یونان (۴) چین، یونان

۱۰۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب در توصیف کدام یک از اقوام، تمدن‌ها یا ساکنان محوطه‌های باستانی آمده است؟

الف) برای به دست آوردن منابع طبیعی و معدنی، اقدام به لشکرکشی می‌کردند.

ب) مردمان این منطقه اشیاء و ظروف سنگ صابونی را با مهارت و ظرافت تمام می‌ساختند.

ج) برای به دست آوردن فلزات و سنگ‌های قیمتی، به غرب ایران حمله می‌کردند.

(۱) مصری‌ها - جیرفت - سومری‌ها (۲) اکدی‌ها - تپه یحیی - آشوری‌ها

(۳) مصری‌ها - تپه یحیی - آشوری‌ها (۴) بابلی‌ها - جیرفت - سومری‌ها

۱۰۴- کدام گزاره‌ها، درباره کشاورزی در ایران باستان، درست هستند؟

الف) آموزه‌های مانی، تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی شبانی به کشاورزی داشت.

ب) شاهان هخامنشی، به منظور تشویق به کشاورزی، افرادی را که زمین‌های بایر را آباد می‌کردند تا پنج نسل، از پرداخت مالیات معاف می‌کردند.

ج) واستریوشان‌سالار، از مقام‌های عالی‌رتبه دربار ساسانی، رئیس راه‌ها و مسیرهای تجاری به‌شمار می‌رفت.

د) مالیات و اجاره‌بهای کشتزارهای آسورستان، منبع درآمد هنگفتی برای ساسانیان به‌حساب می‌آمد.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «ج»

۱۰۵- یک محقق در حال پژوهش در رابطه با هنر و معماری دوره هخامنشی است. راجع به عبارات زیر کدام گزینه صحیح است؟

- ظریفترین آثار هنری دوران هخامنشیان را در ... می توان یافت.

- دوران ... اوج شکوه و عظمت معماری ایران است.

- پیکره بدون سر، متعلق به ... ، تنها تندیس انسانی باقی مانده است که در شوش از زیر خاک بیرون آورده شده است.

(۱) فلزکاری های نفیس - داریوش یکم - داریوش یکم (۲) سنگ نگاره ها - داریوش یکم - کوروش

(۳) سنگ نگاره ها - کوروش - داریوش یکم (۴) جواهرات ممتاز - کوروش - کوروش

۱۰۶- کدام گزینه درباره «اسامه بن زید» صحیح است؟

(۱) سردسته منافقان مدینه که پیش از هجرت، گروه هایی از مردم یثرب قصد داشتند او را به ریاست شهرشان برگزینند.

(۲) فرمانده سپاه اسلام که در زمان خلیفه دوم نقش مؤثری در فتوحات مسلمانان در سرزمین های مجاور شبه جزیره عربستان داشت.

(۳) فرمانده سپاه اسلام که قرار بود به منظور مقابله با تهدیدات رومیان به سوی سرحدات شام حرکت کند.

(۴) از فرماندهان سپاه اسلام بود که در جریان فتح اندلس نقش مهمی داشت.

۱۰۷- کدام یک از عبارات زیر از جمله دلایل خاص اسلام آوردن ایرانیان است؟

الف) مهاجرت شیعیان و سادات علوی به ایران برای نجات از ظلم خلفا

ب) اختلافات مذهبی و تفاوت های قومی، فرهنگی و زبانی در ایران

ج) آشنایی مردم با یکتاپرستی و اعتقاد به معاد و منجی قبل از ورود اسلام

د) ناخشنودی از حاکمیت و پرداخت مالیات های سنگین و بی عدالتی در طبقات اجتماعی

(۱) «الف» و «د» (۲) «الف» و «ج»

(۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۰۸- کدام گزینه در مورد شکل زمین داری «قطاع» و اجرای آن قبل از حمله مغول به ایران، نادرست آمده است؟

(۱) در عصر سلجوقی، شکلی از زمین داری با عنوان اقطاع که در دوران حکومت آل بویه رایج شده بود، گسترش یافت.

(۲) این نوع زمین داری، به انواع مختلف واگذاری زمین به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می شد.

(۳) نظام الملک با هدف نظارت و آباد کردن زمین های بایر و بلا استفاده، نظام اقطاع را توسعه داد.

(۴) این سیاست در ابتدا نتایج و عواید مثبتی برای حکومت سلجوقیان نداشت، اما در نهایت باعث تقویت حکومت شد.

۱۰۹- هر یک از آثار و اصطلاحات زیر به ترتیب مربوط به کدام دوره‌ها می‌باشد؟

الف) شاهنامهٔ بایسنقری

ب) شاهنامهٔ دموت

ج) یرغوچی

د) تزوکات

(۱) ایلخانی، تیموری، مغولی، تیموری

(۲) مغولی، ایلخانی، تیموری، مغولی

(۳) تیموری، ایلخانی، مغولی، تیموری

(۴) تیموری، تیموری، ایلخانی، تیموری

۱۱۰- چند مورد در ارتباط با محتوای قراردادهای منعقد شده با قدرت‌های اروپایی در دورهٔ قاجاریه درست آمده است؟

- محروم شدن ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپین: گلستان (روسیه)

- دادن حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون): ترکمنچای (روسیه)

- قرارداد تجاری (تأسیس بانک استقراضی، نیروی قزاق و شبلات شمال): گلستان (روسیه)

- تسخیر مناطق وسیعی از شرق دریای کاسپین (خوارزم و ماوراءالنهر): آخال (روسیه)

- جدا کردن مناطقی از سیستان و بلوچستان و ضمیمه کردن آن به خاک هندوستان: پاریس (انگلستان)

- اعزام هیئتی نظامی از این کشور برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران: فین کنشتاین (فرانسه)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۱۱- کدام گزینه تعریف درستی در مورد «بیسمارک» ارائه می‌دهد؟

(۱) رهبر بلشویک‌های روسیه که توانست با شعار «صلح، زمین، نان» شورشیان را با خود همراه کند.

(۲) رهبر نازی‌های آلمان که با حمایت صاحبان صنایع و اشراف زمین‌دار صدراعظم آلمان شد.

(۳) فرمانروای پروس که توانست امپراتوری آلمان را تأسیس کند.

(۴) صدراعظم فرمانروای پروس که ملقب به مرد آهنین آن ایالت بود.

۱۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از اقدامات انگلستان برای ممانعت از ملی شدن نفت ایران نمی‌باشد؟

(۱) تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده

(۲) طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی

(۳) الزام شرکت نفت ایران و انگلیس به پرداخت فوق‌العادهٔ دستمزد به کارگران

(۴) خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت و تحریم خرید نفت

۱۱۳- کدام گزینه در ارتباط با ترتیب وقایع استقرار نظام جمهوری اسلامی صحیح آمده است؟

الف) همه‌پرسی قانون اساسی جدید

ب) برپایی انتخابات مجلس شورای اسلامی

ج) برگزاری انتخابات ریاست جمهوری

د) برگزاری انتخابات اولین دورهٔ مجلس خبرگان رهبری

ه) تسخیر سفارت آمریکا در تهران

و) حملهٔ نظامی آمریکا به طبرس برای تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران

(۱) «الف» - «ب» - «ج» - «د» - «ه» - «و»

(۲) «الف» - «ج» - «ب» - «د» - «و» - «ه»

(۳) «ه» - «الف» - «ج» - «ب» - «و» - «د»

(۴) «ب» - «الف» - «ج» - «ه» - «و» - «د»

۱۱۴- در پژوهشی با عنوان «بررسی پدیده گرایش به شهرنشینی»، کدام یک از موارد زیر به درستی مطرح شده‌اند؟

الف) گروهی از پژوهشگران گزارش کرده‌اند در دهه‌های اخیر، میزان رشد سالیانه شهرنشینی در آسیا از ۱/۵٪ فراتر رفته است.

ب) در دهه حاضر، مهاجرت به شهرها به‌طور عمده به دلیل توسعه‌یافتگی بیشتر شهرها و شرایط مساعدتر برای اشتغال صورت پذیرفته است.

۱) مورد «الف» به مرحله طرح سؤال و بیان مسئله از مراحل پژوهش، مربوط است. - مورد «ب» پاسخ سؤال «چه چیز» از سؤال‌های کلیدی جغرافیاست.

۲) مورد «ب» به مرحله تدوین فرضیه از مراحل پژوهش، مربوط است. - مورد «الف» پاسخ سؤال «چه کسانی» از سؤال‌های کلیدی جغرافیاست.

۳) مورد «الف» به مرحله طرح سؤال و بیان مسئله از مراحل پژوهش، مربوط است. - مورد «ب» پاسخ سؤال «چرا» از سؤال‌های کلیدی جغرافیاست.

۴) مورد «ب» به مرحله تدوین فرضیه از مراحل پژوهش، مربوط است. - مورد «الف» پاسخ سؤال «چرا» از سؤال‌های کلیدی جغرافیاست.

۱۱۵- در تحلیل متن «دسترسی به آب‌های آزاد علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، باعث دسترسی به منابع غذایی و سوخت‌های فسیلی

می‌شود. جغرافی‌دان‌ها با مطالعه روش‌های حمل‌ونقل دریایی و وضعیت آب‌ها نتایج جامعی را در این زمینه به دست می‌آورند»، کدام گزینه

عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«متن فوق، ... را مدنظر داشته است و در جمله ... متن، ... مشهود است.»

۱) موقعیت ریاضی - اول - تأثیر محیط انسانی بر پدیده‌های طبیعی

۲) موقعیت نسبی - اول - تأثیر محیط انسانی بر پدیده‌های طبیعی

۳) موقعیت ریاضی - دوم - دید ترکیبی یا کلی‌نگری

۴) موقعیت نسبی - دوم - دید ترکیبی یا کلی‌نگری

۱۱۶- کدام گزینه در خصوص منطقه جازموریان در جنوب شرق کشور، به عبارت صحیحی اشاره می‌کند؟

۱) یکی از مهم‌ترین دریاچه‌های فصلی در این منطقه قرار دارد و به لحاظ زمانی با دریاچه مهارلو در استان فارس در یک طبقه‌بندی قرار دارند.

۲) در اطراف آن، رشته‌کوه‌های بشاگرد با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد و در ماه‌های گرم به‌دلیل تبخیر، آب دریاچه این منطقه خشک می‌شود.

۳) ویژگی آشکار دریاچه این منطقه، وسعت بیشتر در فصول پربارش و تأمین آب آن از ذوب برف‌ها است.

۴) این منطقه در مرز بین دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد و یکی از سه نقطه‌ای است که منطقه کوهستانی مرکزی را تشکیل می‌دهد.

۱۱۷- در هر یک از موقعیت‌های زیر، احتمال رخ دادن کدام نوع بارندگی وجود دارد؟

(الف) جبهه قطبی بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله، حوالی عرض ۶۰ درجه تشکیل می‌شود.

(ب) بارش‌های بهاری در پی گرم‌تر شدن توده هوا از هوای مجاور خود صورت می‌گیرد.

(ج) رشته‌کوه زاگرس با توجه به شکل و جهتی که دارد، مانع از آن می‌شود که توده هوای مرطوب به طور افقی حرکت کند.

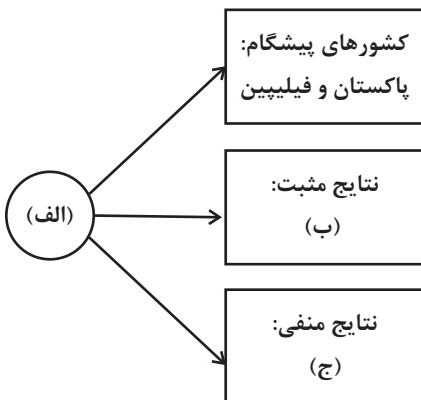
(د) در ناحیه استوایی، کمربند کم‌فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود، در نتیجه هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند و رطوبت خود را به صورت

باران فرو می‌ریزد.

(۱) سیکلونی - همرفتی - ناهمواری - همرفتی (۲) همرفتی - کوهستانی - سیکلونی - همرفتی

(۳) سیکلونی - جبهه‌ای - کوهستانی - جبهه‌ای (۴) جبهه‌ای - همرفتی - کوهستانی - جبهه‌ای

۱۱۸- در بررسی پدیده «الف»، با در نظر گرفتن نمودار زیر، کدام عبارت به درستی تدوین نشده است؟

(۱) «ج» اشاره به کاهش سطح اشتغال در برخی نواحی کمتر برخوردار دنیا دارد.

(۲) «ب» اشاره به خودکفایی در تولید برخی محصولات کشاورزی نظیر برنج دارد.

(۳) «ج» می‌تواند نشان‌دهنده اصلاح بذر گیاهان و استفاده پرننگ‌تر از ماشین‌آلات باشد.

(۴) «ب» می‌تواند بیانگر توسعه اقتصادی، به عنوان بخشی از برنامه توسعه روستایی باشد.

۱۱۹- کدام گزینه جاهای خالی عبارت زیر را کاملاً درست تکمیل می‌نماید؟

«تلماسه‌ها یا تپه‌های ماسه‌ای وقتی ایجاد می‌شوند که شن و ماسه‌های در حال حرکت در اثر ... یا ...، روی هم انباشته شوند. یکی از انواع

مهم آن‌ها، ... است.»

(۱) برخورد با بوته‌های خار - افزایش سرعت باد - برخان

(۲) برخورد با قطعات سنگ - کاهش سرعت باد - برخان

(۳) تماس با آب‌های زیرزمینی - افزایش سرعت باد - یاردانگ

(۴) تماس با رسوبات باقیمانده از دریاچه‌ها - کاهش سرعت باد - یاردانگ

۱۲۰- کدام گزینه با عبارت زیر، در خصوص مفهوم جغرافیای سیاسی، تناسب و هماهنگی بیشتری دارد؟

«منطقه خلیج فارس سیاست‌های جهانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و موجب کشمکش بین حکومت‌ها می‌شود.»

(۱) تونل مانس که برخی آن را یکی از عجایب هفت‌گانه جدید جهان نامیده‌اند، انگلستان را که از قاره اروپا جدا مانده بود، به آن قاره متصل کرد.

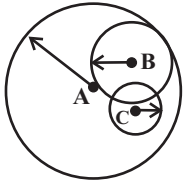
(۲) شورای ترافیک استان خراسان رضوی و سازمان حمل‌ونقل شهرداری مشهد با طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد، سعی در حل مشکل ترافیک در مرکز این شهر دارند.

(۳) شبه‌جزیره کریمه، امروزه به موضوع کشمکش بین اوکراین و روسیه با مداخله آمریکا و دولت‌های غربی عضو پیمان ناتو تبدیل شده است.

(۴) دو قطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه‌نشین، که به طبقه ثروتمند اختصاص دارد و مناطق فقیرنشین که فاقد امکاناتند، از ویژگی‌های ایدئولوژی سرمایه‌داری است.

۱۲۱- مؤلفان کتاب درسی جغرافیای (۳) نمودار زیر را پیرامون سکونتگاه‌های A، B و C ارائه کرده‌اند. چند مورد از نتیجه‌گیری‌ها در مورد این

نمودار، درست و منطقی است؟

(الف) در هرم سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، A در قاعده هرم قرار می‌گیرد.

(ب) سکونتگاه A احتمالاً امکانات و خدمات گسترده‌تری را نسبت به B ارائه می‌کند.

(ج) وقوع خشکسالی زراعتی در C، می‌تواند اندازه شعاع دایره ترسیم‌شده مربوط به آن را کاهش دهد.

(د) نفوذ بالاتر سکونتگاه B نسبت به C به این معنی است که همه ساکنان سکونتگاه C می‌توانند به خدمات سکونتگاه B دسترسی داشته باشند.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۲۲- با توجه به ماتریس زیر برای روستاهای «۱ تا ۴»، کدام یک از نتیجه‌گیری‌ها به درستی بیان شده‌اند؟

اعداد بر حسب کیلومتر	۱	۲	۳	۴
۱	۰	۱۰	۳۰	۵۰
۲	۱۰	۰	۴۰	۶۰
۳	۳۰	۴۰	۰	۳۰
۴	۵۰	۶۰	۳۰	۰

(الف) روستای «۴» مطلوب‌ترین موقعیت ممکن را جهت

احداث یک بیمارستان برای منطقه دارد.

(ب) روستاهای «۲» و «۴» دسترسی مطلوب‌تری نسبت به

روستاهای «۱» و «۳» دارند.

(ج) چنین ماتریسی علاوه بر مطالعات مربوط به مدیریت حمل‌ونقل، می‌تواند در مکان‌یابی مکان‌های تجاری نیز استفاده شود.

(د) در برنامه توسعه روستایی، ایجاد مراکز خدمات اینترنتی برای روستاهای «۴» و «۱» به ترتیب کمترین و بیشترین اولویت را داراست.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «د» (۴) «ب» - «د»

۱۲۳- هر کدام از پدیده‌های مطرح شده در زیر، به کدام یک از عوامل پیدایش ناهمواری‌ها در سطح زمین دلالت دارد؟

الف) درهٔ V شکل در ماداگاسکار

ب) زمین‌لرزه ۷/۳ ریشتر در ازگله کرمانشاه

ج) سیل تجریش در شمال تهران

د) غار علی‌صدر در همدان

ه) گسل پنهان شهر ری

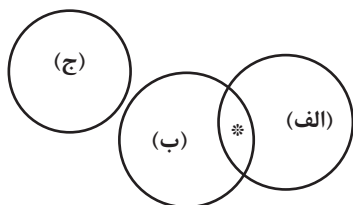
۱) بیرونی - درونی - بیرونی - بیرونی - درونی

۲) بیرونی - بیرونی - بیرونی - بیرونی - درونی

۳) درونی - درونی - بیرونی - بیرونی - درونی

۴) بیرونی - درونی - بیرونی - بیرونی - درونی

۱۲۴- اگر در تصویر زیر که نمایشی از انواع حرکات دامنه‌ای است، (*) نشانگر «وقوع در دامنه‌های با شیب بالا» باشد، کدام توضیح کاملاً درست است؟

۱) مورد «ج» می‌تواند برخلاف «الف» و «ب»، حرکات مواد در مدت زمانی کوتاه و ناگهانی باشد.

۲) مورد «ج» برخلاف موارد «الف» و «ب»، می‌تواند نشان‌دهندهٔ خطرناک‌ترین نوع حرکات دامنه‌ای باشد.

۳) موارد «الف» و «ب» می‌توانند برخلاف «ج»، حرکات سنگ‌ها و خرده‌سنگ‌ها در زمانی طولانی را نشان دهند.

۴) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» می‌توانند بیانگر خطرناک‌ترین نوع حرکات دامنه‌ای در اثر جاذبهٔ زمین باشند.

۱۲۵- کدام گزینه میان روش احداث سدهای تنظیمی (۱) و روش تعیین حریم سیل‌گیر (۲) به عنوان شیوه‌های مدیریت پیش از وقوع سیل

مقایسهٔ صحیحی را ارائه کرده است؟

۱) روش (۲) مانند (۱) علاوه بر اصلاح شیب آبراهه‌ها، در کنترل و مهار سیلاب‌های دوره‌ای نقش دارد.

۲) در سال‌های اخیر به دلیل کاربرد مطلوب (۱) در مهار و هدایت سیل‌ها، تأکید بیشتری بر به‌کارگیری این روش در کنار روش (۲) می‌شود.

۳) علی‌رغم تأثیرات مطلوب کمتر روش (۱) نسبت به روش (۲) در پهنهٔ محیط زیست، توصیه می‌شود این دو روش همراه با هم به کار گرفته شوند.

۴) کارایی بیشتر در درازمدت و استفاده از روش‌های هیدرولوژی به منظور محاسبه و تخمین شدت جریان سیل، به ترتیب با روش (۱) و (۲) ارتباط دارد.

۱۲۶- در عبارت زیر، احتمال وقوع کدام مغالطه وجود ندارد؟

«حمید به من گفت دست بردارم کج است. وقتی گفتم: چرا به او تهمت می‌زنی؟ گفت: لازم است توضیح دهم»

(۱) مغالطه اشتراک لفظ (۲) مغالطه توسل به معنای ظاهری

(۳) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر (۴) مغالطه نگارشی کلمات

۱۲۷- در مورد نسبت میان مفاهیم چه زمانی تناقض‌گویی ایجاد می‌شود؟ بین دو مفهوم «موجود» و «دارای ماهیت» چه نسبتی برقرار است؟

(۱) زمانی که بین یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی ارتباط برقرار کنیم. - عموم و خصوص مطلق

(۲) اگر دو مفهوم کلی مابین را به هم اضافه کنیم. - عموم و خصوص من‌وجه

(۳) در صورتی که دو مفهوم کلی که با هم نسبت تساوی دارند را نقیض کنیم. - عموم و خصوص من‌وجه

(۴) وقتی که دو مفهوم کلی که با هم نسبت عموم و خصوص مطلق دارند را نقیض کنیم. - عموم و خصوص مطلق

۱۲۸- کدام عبارت بیان یک استقرای تعمیمی است؟

(۱) براساس سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ نرخ رشد جمعیت ۱،۲۴ بوده است، پس با توجه به این آمار جمعیت ایران رو به پیری است.

(۲) براساس فرضیه تأثیر مادری ژنتیک، افکار مادر بر بیماری‌های مادرزادی کودک تأثیرگذار است و می‌تواند در این بیماری‌ها نقش داشته باشد.

(۳) پزشکان معتقدند با نمونه‌برداری بخشی از بافت بدن می‌توان در مورد سرطانی بودن یا نبودن سلول‌های آن بافت نتیجه‌گیری کرد.

(۴) پیرمردی می‌گوید توان جسمانی من با دوران جوانی تفاوتی نکرده است چرا که در آن زمان هم نمی‌توانستم این سنگ بزرگ را بردارم و اکنون هم نمی‌توانم.

۱۲۹- کدام گزینه مغالطه ابهام انعکاس ندارد؟

(۱) از قضیه «هر مثلثی دارای سه زاویه است»، نتیجه بگیریم «همه اشکال دارای سه زاویه مثلث هستند»

(۲) از صدق یا کذب قضیه «بعضی انسان‌ها مختار نیستند» به صدق یا کذب قضیه «بعضی مختارها انسان نیستند»، پی ببریم.

(۳) از اصل قضیه «هیچ انسانی نویسنده نیست» به کذب قضیه «هیچ نویسنده‌ای انسان نیست»، پی ببریم.

(۴) از صدق قضیه «اغلب مشتریان از غذاهای این رستوران راضی هستند»، نتیجه بگیریم «همه مشتریان از غذاهای این رستوران رضایت خواهند داشت»

۱۳۰- عبارتهای به کار رفته در کدام گزینه هر دو از یک سنخ هستند؟

(۱) بی هنر سروری را نشاید - گر همی خواهی دفع شر نار

(۲) انسان در پس زبانش پنهان است - خوش آن روز را دیدن

(۳) تا بیایی نزد من گیسوانم رنگ دندان می شود - چو ایران نباشد تن من مباد

(۴) به اتصال دو نسبت حکم می دهند - فاقد صدق و کذب هستند

۱۳۱- شخصی برای تبلیغ فعالیت های خود از دو جمله استفاده کرده است، جمله اول: اگر مشاوره من را بپذیرید، سود می برید. جمله دوم: اگر

مشاوره من را نپذیرید، ضرر می کنید. در این دو جمله چه مغالطه هایی وجود دارد؟

(۱) مسموم کردن چاه - تله گذاری

(۲) توسل به احساسات - توسل به احساسات

(۳) توسل به احساسات - تله گذاری

(۴) مسموم کردن چاه - مسموم کردن چاه

۱۳۲- کدام گزینه به یک مصداق عملی از سودمندی های فلسفه اشاره می کند؟

(۱) شایان به همه مغالطات مسلط است و از آنها در مباحث خود استفاده می کند تا بفهمد که دیگران نیز انواع مغالطات را می دانند یا نه.

(۲) سروش به راحتی می تواند همه عادت هایش را کنار بگذارد. مثلاً جدیداً عادت مطالعه منظم را کنار گذاشت.

(۳) شیما مدتی است که تقریباً به تمام باورهایش شک کرده چون متوجه این موضوع شده که پذیرش شان مبتنی بر دلیل و استدلال نبوده است.

(۴) سیمین عقیده دارد که باید همه مشکلاتش را خودش حل کند، چون راه حلی که براساس پذیرش سخن دیگران باشد، ثمره ای نخواهد

داشت.

۱۳۳- کدام گزینه نمی تواند مضمون دفاعیات سقراط در دادگاه باشد؟

(۱) اعتقاد من به خداوند و قدرت ها و صفاتش بر کسی پوشیده نیست.

(۲) من هیچ گاه سخنی نگفتم که براساس موازین عقل نباشد.

(۳) قصد من هرگز فریفتن و گمراه کردن جوانان آتن نبوده است.

(۴) من هرگز نخواستهم که از دین دیرینه آتنیان انتقاد کنم.

۱۳۴- نسبت بین «شناخت با استفاده از عقل» و «حس» چگونه است؟

- (۱) نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است.
- (۲) نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است.
- (۳) شناخت با استفاده از عقل می تواند از ابزار حسی استفاده کند.
- (۴) در شناختی که با ابزار حسی انجام می شود، عقل نقش ندارد.

۱۳۵- کدام عبارت درباره ابزار حس درست است؟

- (۱) یافته های آن هم در ریاضیات هم در فلسفه به کار می رود.
- (۲) از اشیای متفاوت استفاده های مختلف می کند.
- (۳) زندگی انسان ها بر پایه آن بنا شده است.
- (۴) خطا در ادراکات حسی امکان پذیر نیست و اگر خطایی صورت گیرد با خود حس تصحیح می شود.

۱۳۶- کدام عبارت بیانگر نظر عموم عقل گرایان است؟

- (۱) با استفاده از وجدان و اختیار، نفس مجرد انسان اثبات می شود.
- (۲) اموری مانند علیت و خدا، جزء ساختارهای ذهن هستند و نیازی به استدلال ندارند.
- (۳) بخشی از معرفت های ما بدون استفاده از هر نوع تجربه و به صورت پیشینی درک می شود.
- (۴) انسان برای رسیدن به هیچ شناختی نیازی به حس ندارد.

۱۳۷- تجربه گرایان افراطی در پذیرش کدام گزینه، مشکل خواهند داشت؟

(۱) عقل تجربی	(۲) حواس پنج گانه
(۳) عقل ریاضی	(۴) عقل بدون استفاده از حس

۱۳۸- کدام گزاره با برهان فیلسوف مشخص شده تطابق دارد؟

(۱) کانت: حس وجدان به دلیل حضور نفس مجرد انسان است.

(۲) هیوم: وجود بی‌نظمی در جهان هستی علت عدم وجود خدا است.

(۳) دکارت: تصور نامتناهی من در هستی، معلول حقیقت نامتناهی درون من است.

(۴) کانت: انسان صاحب اختیار است و این، علت وجود خدا است.

۱۳۹- کدام یک از گزاره‌های زیر دلیل برای مغایرت وجود و ماهیت محسوب نمی‌شود؟

(۱) حمل وجود بر سیب با حمل میوه بر سیب متفاوت است.

(۲) ما وقتی مفهوم درخت ۱۰۰۰ متری را به ذهن می‌آوریم به موجودیت آن شک داریم.

(۳) برای این که یک ماهیت دارای وجود شود، نیاز به علت تامه هست.

(۴) مغایرت بین وجود و ماهیت در ذهن است نه در عین.

۱۴۰- در کدام گزینه، رابطه ذکر شده با معنای اتفاق نامبرده ارتباط دارد؟

(۱) معنای سوم اتفاق - سنخیت

(۲) معنای اول اتفاق - وجوب

(۳) معنای چهارم اتفاق - غایتمندی

(۴) معنای دوم اتفاق - علیت

۱۴۱- به ترتیب، کدام گزینه بیانگر یکی از اشکالاتی است که هیوم بر برهان نظم وارد می‌کند؟ و چگونه می‌توان نتیجه گرفت که کانت راهی

متفاوت با دکارت و دیگر عقل‌گرایان پیشین برای پذیرش خدا پیمود؟

(۱) تجربی بودن برهان نظم - از آنجا که کانت عقل نظری را از اثبات وجود خدا ناتوان دانست.

(۲) عدم اثبات کمالات - از آنجا که کانت عقل نظری را از اثبات وجود خدا ناتوان دانست.

(۳) عقلانی بودن برهان نظم - از آنجا که کانت عقل عملی را از اثبات وجود خدا ناتوان دانست.

(۴) اثبات کمالات - از آنجا که کانت عقل نظری را از اثبات وجود خدا ناتوان دانست.

۱۴۲- کدام گزینه توصیفی از «برهان استد و اخصر» فارابی به دست می دهد؟

- (۱) اگر نتیجه آن پذیرفته شود یکی از مقدمات برهان محرک اول ارسطو مسلم خواهد بود.
- (۲) این سینا در برهانی که برای اثبات خدا مطرح نموده است، به پذیرش نتیجه آن محتاج است.
- (۳) شبیه به برهان ارسطو در اثبات خدا بود، با این تفاوت که «وجود» را جایگزین «حرکت» می کرد.
- (۴) نتیجه آن اثبات خداوند به عنوان واجب الوجود بود و این سینا نیز آن را صحیح، ولی غیر کامل می دانست.

۱۴۳- کدام گزینه به نظر فیلسوفان مسلمان درباره عقل به عنوان دستگاه تفکر نزدیک تر است؟

- (۱) هر انسانی توانایی درک بدیهیات اولیه ذهنی را دارد.
- (۲) انسان با دریافت علم می تواند از هر مرحله رشد عقلی به مرحله بعد برسد.
- (۳) حقیقت انسانی در گرو رشد عقل در مرحله دوم و سوم است.
- (۴) همه انسان ها در داشتن استعداد عقلی یکسانند.

۱۴۴- با توجه به آیه شریفه «انما یخشی الله من عباده العلماء» از منظر ابن سینا کدام صحیح است؟

- (۱) تنها بندگان عالم، خشیت خدا را به دل دارند.
- (۲) زرد شدن برگ درخت در پاییز حادثه ای ناگوار است.
- (۳) شرط لازم برای درک این آیه، بررسی اجزای طبیعت است. (۴) ذات و طبع هر شیء مستقیماً از خداست.

۱۴۵- کدام گزینه درباره مبحث «اصالت وجود» حکمت متعالیه صحیح است؟

- (۱) واقعیت یک شیء مصداق دو مفهوم کاملاً متمایز وجود و ماهیت قرار می گیرد.
- (۲) وجود تنها مفهومی واحد و مشترک است که ذهن از واقعیت خارجی انتزاع می کند.
- (۳) ریشه اصلی اختلاف اصالت وجود و اصالت ماهیت به اصل مغایرت وجود و ماهیت برمی گردد.
- (۴) اگر مفهوم وجود را بر ماهیت حمل نکنیم از واقعیت عینی آن سخن نگفته ایم و همین دلیلی بر اصالت وجود است.

۱۴۶- کدام گزینه از ویژگی‌های یک کارآفرین نیست؟

- (۱) آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب دربارهٔ موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار دارد.
- (۲) لازم نیست از توانایی مالی برای راه‌اندازی کسب‌وکارش برخوردار باشد و باید بداند در طول کارش می‌تواند سرمایه لازم برای ادامهٔ فعالیتش را تأمین کند.

(۳) با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

(۴) باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

۱۴۷- هزینه فرصت انتخاب یک فرد، درآمد حاصل از تدریس خصوصی به صورت ۵ ساعت در هفته و ساعتی ۵۰,۰۰۰ تومان بوده است که وی از

آن صرف‌نظر کرده است. براساس صرفه اقتصادی به نظر شما انتخاب این فرد کدام یک از موارد زیر می‌تواند بوده باشد؟

(۱) ویراستاری آزمون به صورت دو آزمون در ماه و هر آزمون ۶۰۰ هزار تومان

(۲) تألیف یک کتاب با سود سالانه ۱۰ میلیون تومان

(۳) مشاوره خصوصی با ۸ ساعت کار در هفته و درآمد هفتگی ۲۰۰ هزار تومان

(۴) تولید فیلم آموزشی به صورت ۳ فیلم در ماه و هر فیلم با قیمت ۳۰۰ هزار تومان

۱۴۸- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) کدام عامل موجب شد تا دولت‌ها وظیفه چاپ و انتشار اسکناس را برعهده بگیرند؟

(ب) کدام وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است؟

(ج) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، بانک مرکزی معمولاً کدام سیاست پولی را اعمال می‌کند؟

(۱) (الف) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال و الکترونیک (ب) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش (ج) سیاست پولی

انبساطی

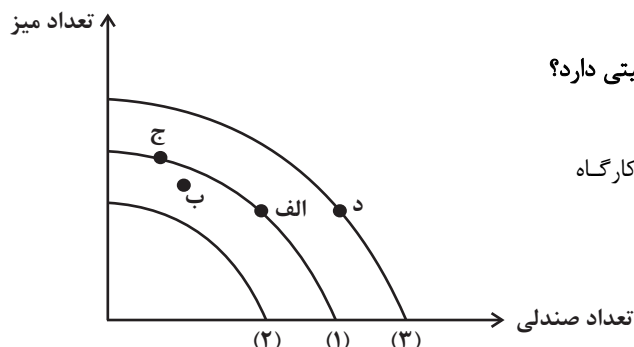
(۲) (الف) دشواری اعتبارسنجی انواع رسیده‌ها برای مردم (ب) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش (ج) سیاست پولی انقباضی

(۳) (الف) دشواری اعتبارسنجی انواع رسیده‌ها برای مردم (ب) وسیله پرداخت‌های آینده (ج) سیاست پولی انبساطی

(۴) (الف) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال و الکترونیک (ب) وسیله پرداخت‌های آینده (ج) سیاست پولی انقباضی

۱۴۹- یک کارگاه نجاری با توجه به منابع و امکانات موجود، بر روی منحنی مرز امکانات تولید شماره (۱) قرار دارد. هر یک از حالت‌های:

«آتش‌سوزی درختان در جنگل مورد بهره‌برداری» و «افزایش تعداد مشتریان صندلی» چه تغییری در منحنی مرز امکانات تولید ایجاد

می‌کند و با فرض ثابت ماندن منابع، نقطه «ب» در نمودار چه وضعیتی دارد؟

(۱) انتقال نمودار از (۱) به (۲) - انتقال از نقطه (ج) به نقطه (الف) - کارگاه

نجاری منابع کافی برای تولید در سطح نقطه (ب) را ندارد.

(۲) انتقال از نقطه (ج) به نقطه (الف) - انتقال نمودار از (۱) به (۳) - تولید

ناکاراست و نقطه (ب) برای کارگاه غیرقابل دستیابی است.

(۳) انتقال نمودار از (۱) به (۲) - انتقال از نقطه (ج) به نقطه (الف) - این امکان وجود دارد که بدون کاستن از تولید کالاهای دیگر، حداقل

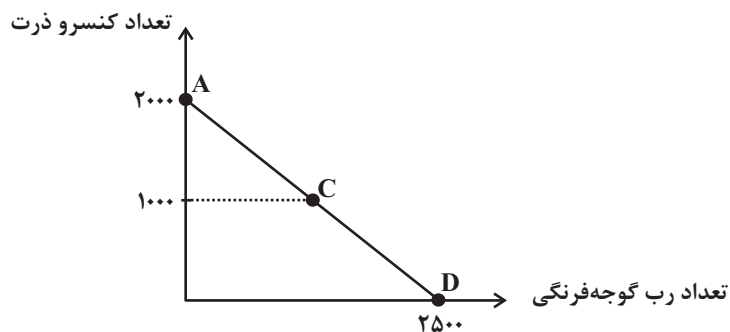
بیشتر از یک کالا تولید شود.

(۴) انتقال نمودار از (۱) به (۳) - انتقال نمودار از (۱) به (۲) - در نقطه (ب) کارگاه از بیشترین منابع استفاده نکرده است.

۱۵۰- فردی می‌خواهد بودجه خود را به خرید کنسرو ذرت و رب گوجه فرنگی اختصاص دهد.

الف) اگر قیمت هر قوطی کنسرو ذرت ۲۰۰۰ تومان باشد با توجه به منحنی بودجه، قیمت هر قوطی رب گوجه فرنگی چقدر است؟

ب) اگر این فرد بخواهد از نقطه D به نقطه C حرکت کند، هزینه فرصت این تصمیم‌گیری چه مقدار خواهد بود؟

(۱) الف) ۴۰۰۰ تومان ب) ۱۰۰۰ واحد

(۲) الف) ۱۶۰۰ تومان ب) ۱۲۵۰ واحد

(۳) الف) ۴۰۰۰ تومان ب) ۱۲۵۰ واحد

(۴) الف) ۱۶۰۰ تومان ب) ۱۰۰۰ واحد

۱۵۱- با توجه به جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

ردیف	تقاضا (به کیلو)	قیمت (تومان)	عرضه (به کیلو)
۱	۵۰۰	۱۰۰۰	۳۰۰
۲	۴۵۰	۲۰۰۰	۳۵۰
۳	۴۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰
۴	۳۵۰	۴۰۰۰	۴۵۰
۵	۳۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰

الف) حداکثر درآمد تولیدکننده، در قیمت ۴۰۰۰ تومان، چند تومان است؟

ب) در کدام سطح قیمت، در بازار با مازاد عرضه مواجه هستیم؟

ج) میزان کمبود یا مازاد تقاضا در سطح قیمت ۲۰۰۰ تومان کدام است؟

۱) الف) (۱,۸۰۰,۰۰۰ ب) ۱۰۰۰ تومان ج) ۵۰ واحد کمبود تقاضا

۲) الف) (۱,۴۰۰,۰۰۰ ب) ۴۰۰۰ تومان ج) ۱۰۰ واحد مازاد تقاضا

۳) الف) (۱,۴۰۰,۰۰۰ ب) ۳۰۰۰ تومان ج) ۱۰۰ واحد کمبود تقاضا

۴) الف) (۱,۸۰۰,۰۰۰ ب) ۵۰۰۰ تومان ج) ۵۰ واحد مازاد تقاضا

۱۵۲- کدام گزینه در ارتباط با حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت نادرست است؟

۱) استفاده از خدمات بانکداری الکترونیک از مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت است.

۲) معمولاً مقدار حداقلی باید در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

۳) دوره زمانی حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت از شش ماه تا چندین سال است و نرخ سود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر نخواهد کرد.

۴) در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد نیست و بانک هر سال به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

۱۵۳- در هر یک از موارد زیر کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری بر رفتار فرد تأثیری نداشته است؟

- زهرا روسری تخفیف‌داری را در فروش ویژه یک فروشگاه دید ولی نخرید چون به آن نیازی نداشت.

- علی با آن که می‌تواند در حال حاضر از طریق کارهای سایت درآمد اندکی داشته باشد، اما ترجیح می‌دهد ابتدا تحصیلاتش را به پایان برساند.

- مریم شهریه دوره مهارت‌های کامپیوتری را به‌طور کامل پرداخت کرده است، اما به دلیل عدم بازدهی کلاس‌ها، دیگر در کلاس‌ها شرکت نکرد.

- محمدحسین به پیشنهاد دوستش برای توسعه کسب‌وکار خود در شبکه مجازی یک کانال تبلیغاتی راه‌اندازی کرده است.

(۱) بی‌صبری زیاد - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن

(۲) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - بی‌صبری زیاد - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۳) بی‌صبری زیاد - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری

(۴) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - بی‌صبری زیاد - عدم توجه به هزینه‌های هدررفته

۱۵۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام گزینه دربردارنده گروه ویژگی‌هایی است که کشوری را به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌کند؟

ب) دولت‌ها برای گسترش روابط اقتصادیشان با کشورهای دیگر دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، چه می‌کنند؟

ج) کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

(۱) الف) امکان تأمین کلیه نیازهایش را در داخل فراهم کند. - به کشوری «وابستگی سیاسی» نداشته باشد. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. ب) گذاشتن تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها (ج) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به «پیمان نفتا» را امضا کردند.

(۲) الف) منابع تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهایش را متنوع کند. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - همه نیازهایش را در داخل فراهم نماید. ب) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها (ج) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

(۳) الف) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند. - به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد. ب) پایبندی به پیمان‌های بین‌المللی (ج) قرارداد «گات» بعدها به «سازمان دائمی تجارت جهانی» تبدیل شد.

(۴) الف) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند. - به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد. ب) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها (ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۲ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «مؤسسه مالی بین‌المللی» و «سازمان بین‌المللی توسعه» بود.

۱۵۵- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، رشد GDP اسمی برای سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ چند درصد است؟ (سال ۱۳۹۷ سال پایه است.)

سال \ محصولات	سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۸		سال ۱۳۹۹	
	مقدار (به کیلو)	قیمت (به دلار)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به دلار)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به دلار)
A	۳۰	۵۰۰	۴۰	۸۰۰	۵۰	۹۰۰
B	۴۰	۴۰۰	۶۰	۷۰۰	۶۵	۸۵۰

سال	اسمی
۹۸	۱۳۵
۹۹	۲۵

سال	اسمی
۹۸	۱۲۰
۹۹	۳۵

سال	اسمی
۹۸	۷۵
۹۹	۲۰

سال	اسمی
۹۸	۱۳۸
۹۹	۳۵

۱۵۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- کدام مورد از مزایای کسب‌وکار شخصی نیست؟

- چرا منافع مالیاتی، از مزایای کسب‌وکار شخصی است؟

(۱) راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک - چون فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

(۲) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری - چون مشمول بخشیدگی مالیاتی می‌شوند.

(۳) بار سنگین مسئولیت - زیرا کسب‌وکارهای شخصی معاف از مالیات‌اند.

(۴) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی - چون فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

۱۵۷- در یک کشور فرضی با ۴۰ میلیون نفر جمعیت، ۱۴ میلیون نفر زیر ۱۵ سال سن دارند و ۴۰ درصد جمعیت ۱۵ سال و بالاتر جزء جمعیت

غیرفعال می‌باشند. اگر تعداد شاغلین در این کشور ۱۰,۱۴۰,۰۰۰ نفر باشد، نرخ بیکاری در این کشور چند درصد است؟ در سال گذشته

به‌دلیل حاکمیت رکود اقتصادی، بیکاری گسترده‌ای در کشور به‌وجود آمد، نوع بیکاری در این کشور کدام است؟

(۲) ۳۹ درصد - بیکاری ساختاری

(۱) ۳۵ درصد - بیکاری دوره‌ای

(۴) ۳۵ درصد - بیکاری اصطلاحی

(۳) ۳۹ درصد - بیکاری دوره‌ای

۱۵۸- بخشی از جدول شاخص دهک‌ها در دو کشور «الف» و «ب» مطابق زیر در نظر گرفته شده است. کدام مورد درست است؟

کشور «ب»		کشور «الف»		سال
سهام دهک دهم	سهام دهک اول	سهام دهک دهم	سهام دهک اول	
۱۸	۵	۲۱	۳	۱۳۷۰
۱۵	۶	۲۰	۴	۱۳۸۰
۱۶	۷	۱۹	۴	۱۴۰۰

(۱) توزیع درآمد در هر دو کشور بهبود یافته است.

(۲) توزیع درآمد در کشور «الف»، عادلانه‌تر از کشور «ب» است.

(۳) توزیع درآمد در کشور «ب»، ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.

(۴) توزیع درآمد در کشور «الف»، عادلانه و در کشور «ب» ناعادلانه است.

۱۵۹- کدام گروه از اصطلاحات زیر در پیگیری و اجرای مسئله مقاوم‌سازی اقتصادی توسط اقتصاددانان به کار برده می‌شود و یک جامعه، دارای رشد

اقتصادی، جامعه‌ای است که در آن ...

(۱) خودکفایی، ریاضت اقتصادی، تک‌محصولی بودن اقتصاد - میزان کیفی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد.

(۲) استحکام اقتصادی، پایداری، تاب‌آوری اقتصادی - میزان واقعی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد.

(۳) خودکفایی، ریاضت اقتصادی، تک‌محصولی بودن اقتصاد - شاخص توزیع عادلانه درآمد در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد.

(۴) استحکام اقتصادی، پایداری، تاب‌آوری اقتصادی - شاخص‌هایی نظیر بهداشت، سواد و امید به زندگی در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل

افزایش یابد.

۱۶۰- کدام یک از اقتصاددانان یا دیدگاه‌های فکری زیر معتقد بودند، تنها طبقه‌ای که می‌تواند علیه فسادهای ساختاری سرمایه‌دارها قیام کند و

اوضاع را به سوی نقطه مطلوب تغییر دهد، طبقه ستم‌دیده کارگران است؟

(۲) سوسیالیست‌ها

(۱) آدام اسمیت

(۴) طرفداران اقتصاد بازار آزاد

(۳) کارل مارکس

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزندهجانی، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی، محمد نظامی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، علیرضا جعفری، محمدامین داداش فام، سید علیرضا علویان، سجاد غلامپور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی	روان شناسی
ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوالفضل تاجیک، حسین رضائی، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم شیرودی، آیدین مصطفی‌زاده، پیروز و جان	زبان عربی
علی آقاجانیپور، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی، جواد میربلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشت‌نیا، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنگور	مستندسازی
ریاضی	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رثوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	فاطمه صفری	مهناب شیرازی، آرش مرتضائی فر	سجاد حقیقی‌پور
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	—	محمدصدرا پنجه‌پور
زبان عربی	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	—	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

گزینه ۱- «۴»

(معمد بهیرایی)

ابتدا اندازه طول ضلع مربع را $2x$ فرض می‌کنیم:

محیط دو نیم‌دایره + طول دو ضلع مربع = محیط شکل

$$= 2 \times 2x + 2x\pi = 4x + 2\pi x$$

مساحت دو نیم‌دایره + مساحت مربع = مساحت شکل

$$= (2x)^2 + \pi x^2 = 4x^2 + \pi x^2$$

طبق فرض داریم:

$$4x^2 + \pi x^2 + \pi = 4x + 2\pi x$$

$$\Rightarrow (4 + \pi)x^2 - (4 + 2\pi)x + \pi = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{مجموع ضرایب معادله برابر صفر است} \\ \text{(غیرقابل قبول)} \end{array} \right\} \begin{array}{l} x = 1 \in \mathbb{N} \\ x = \frac{\pi}{4 + \pi} \end{array}$$

$$\Rightarrow 2x = \frac{2\pi}{4 + \pi} = \text{طول ضلع مربع}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱ و ۳۲)

گزینه ۲- «۲»

(معمد بهیرایی)

$$mx^2 + (2m-1)x + 3 = 0$$

$$P = \frac{3}{m} : \text{حاصل ضرب ریشه‌ها، } S = \frac{-(2m-1)}{m} : \text{مجموع ریشه‌ها}$$

$$\xrightarrow{\text{فرض سوال}} \frac{3}{m} + 4 = \frac{-(2m-1)}{m}$$

$$\xrightarrow{\text{مخرج مشترک می‌گیریم}} \frac{3 + 4m}{m} = \frac{-2m + 1}{m}$$

$$\xrightarrow{m \neq 0} 3 + 4m = -2m + 1 \Rightarrow 6m = -2 \Rightarrow m = -\frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow mx^2 + 3 = 0 \xrightarrow{m = -\frac{1}{3}} -\frac{1}{3}x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -3 \end{cases}$$

 $x = 3$ ریشه بزرگ‌تر معادله است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

گزینه ۳- «۴»

(فرشید کریمی)

چون $x = 2$ جواب معادله است، پس در معادله صدق می‌کند:

$$x=2 \rightarrow \frac{\frac{1}{2}m(2)-1}{(2-1)^2} - \frac{m(2)-6}{(2)^2 - 2(2) - 3} = \frac{1}{(2)^2 - 1}$$

$$\Rightarrow \frac{m-1}{1} - \frac{2m-6}{-3} = \frac{1}{3} \Rightarrow m-1 + \frac{2m-6}{3} = \frac{1}{3}$$

$$\xrightarrow{\times 3} 3m - 3 + 2m - 6 = 1 \Rightarrow 5m = 10 \Rightarrow m = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

گزینه ۴- «۲»

(معمد سمیری)

آز آنجایی که f یک تابع خطی است، بنابراین داریم:

$$f(x) = ax + b \Rightarrow f\left(\frac{1}{x}\right) = a\left(\frac{1}{x}\right) + b = \frac{a}{x} + b$$

$$f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = ax + b + \frac{a}{x} + b = \frac{ax^2 + 2bx + a}{x}$$

$$= \frac{\frac{1}{3}x^2 - 4x + \frac{1}{3}}{x} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{3} \\ 2b = -4 \Rightarrow b = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{3}x - 2 \Rightarrow f(12) = 4 - 2 = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

گزینه ۵- «۱»

(معمد ابراهیم توزنده‌بانی)

طول نقطه B یا همان رأس سهمی، میانگین طول‌ها در نقطه‌های هم‌عرض A و C است:

$$x_B = \frac{x_A + x_C}{2} = \frac{6 + 0}{2} = 3$$

معادله سهمی که طول رأس آن h و عرض رأس آن k باشد، به فرم

$$y = a(x-h)^2 + k$$

$$y = a(x-3)^2 - 1$$

از طرفی سهمی از نقطه $(0, 2)$ می‌گذرد:

$$a(0-3)^2 - 1 = 2 \Rightarrow 9a = 3 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$$

در نتیجه معادله سهمی به صورت زیر است:

$$y = \frac{1}{3}(x-3)^2 - 1 = \frac{1}{3}(x^2 - 6x + 9) - 1 = \frac{1}{3}x^2 - 2x + 2$$

با فرض اینکه ریشه‌های معادله $f(x) = 0$ ، α و β است، داریم:

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} = \frac{S}{P}$$

$$= \frac{-b}{a} = \frac{-b}{c} = \frac{2}{1} = 2$$

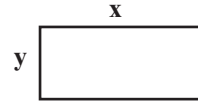
(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۶- گزینه ۲»

(سعید عزیزقانی)

روش اول) شکلی متناسب با صورت سؤال رسم می‌کنیم:

محیط این شکل برابر ۵۰ است یعنی:

$$2(x+y) = 50 \Rightarrow x+y = 25 \Rightarrow x = 25 - y$$

برای داشتن حداکثر نوردی، باید مساحت پنجره حداکثر مقدار ممکن باشد. ابتدا تابع مساحت پنجره را تشکیل می‌دهیم: (مساحت را با S نمایش می‌دهیم).

$$S = x \cdot y \xrightarrow{x=25-y} S = (25-y) \cdot y \Rightarrow S(y) = -y^2 + 25y$$

تابع مساحت برحسب عرض پنجره به صورت یک تابع درجه دوم است و حداکثر مساحت برابر است با عرض رأس سهمی حاصل:

$$\text{Max}(S) = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-((25)^2 - 4(-1)(0))}{4(-1)} = \frac{-625}{-4} = 156.25$$

روش دوم) با توجه به اینکه $x+y=25$ است، حداکثر مساحت، یعنی $S = x \cdot y$ زمانی رخ می‌دهد که:

$$x = y = \frac{25}{2} = 12.5 \Rightarrow S = x \cdot y = 12.5 \times 12.5 = 156.25$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۷- گزینه ۴»

(امیر زرندوز)

g تابع همانی است، پس ورودی و خروجی آن با هم برابر است:

$$\frac{k}{2} = 1 \Rightarrow k = 2, m - 1 = 2 \Rightarrow m = 3, z^2 = 4$$

$$\Rightarrow z = \pm 2 \xrightarrow{z > 0} z = 2$$

f ثابت است، پس تمام خروجی‌ها با هم برابرند:

$$t - 2 = 10 \Rightarrow t = 12, |n| = 10 \Rightarrow n = \pm 10 \xrightarrow{n < 0} n = -10$$

$$\Rightarrow \frac{m+k-z}{t+n} = \frac{3+2-2}{12-10} = \frac{3}{2} = 1.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۸- گزینه ۲»

(امیررضا ذاکر زاده)

$$y = |x-1| + 3 \xrightarrow{\text{دو واحد به سمت راست}} x \Rightarrow x-2$$

$$y = |x-2-1| + 3 \xrightarrow{\text{یک واحد به سمت پایین}}$$

$$y = |x-3| + 3 - 1 \Rightarrow y = |x-3| + 2$$

$$x = 0 \Rightarrow y = |-3| + 2 = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

۹- گزینه ۳»

(سعید عزیزقانی)

مقادیر خواسته شده را جداگانه به دست می‌آوریم:

$$(f+g)(2) = f(2) + g(2) = 3(2) - 1 + \frac{2(2)+1}{2-1} = 5 + 5 = 10$$

$$(g-h)(5) = g(5) - h(5) = \sqrt{4(5)+5} - (a(5) + 5b) = 5 - 5a - 5b$$

$$(f \times h)(0) = f(0) \times h(0) = ((0)^2 + 5) \times (a(0) + 5b)$$

$$= 5 \times 5b = 25b$$

مقادیر حاصل را در رابطه داده شده جایگذاری می‌کنیم. دقت کنید صورت

سؤال مقدار $\frac{a}{b}$ را خواسته است:

$$\frac{10 + 5 - 5a - 5b}{25b + 15} = 1 \Rightarrow \frac{15 - 5a - 5b}{25b + 15} = 1$$

$$\frac{5(3-a-b)}{5(5b+3)} = 1 \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}}$$

$$5b + 3 = 3 - a - b \Rightarrow 6b = -a \Rightarrow \frac{a}{b} = -6$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۱۰- گزینه ۳»

(مهمر نظامی)

می‌دانیم مجموع اختلاف داده‌ها از میانگین برابر صفر است، پس:

$$7 + 0 + 2 + b + (-5) + a = 0 \Rightarrow a + b + 4 = 0 \Rightarrow a + b = -4$$

از طرفی چون واریانس برابر $\frac{43}{3}$ است، داریم:

$$\frac{43}{3} = \frac{7^2 + 0^2 + 2^2 + b^2 + (-5)^2 + a^2}{6}$$

$$\Rightarrow 86 = 49 + 0 + 4 + b^2 + 25 + a^2 \Rightarrow 86 = a^2 + b^2 + 78$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 = 8$$

$$\begin{cases} a + b = -4 \\ a^2 + b^2 = 8 \end{cases} \Rightarrow \frac{(a+b)^2}{-4} = \frac{a^2 + b^2}{8} + 2ab$$

$$\Rightarrow 16 = 8 + 2ab \Rightarrow 2ab = 8 \Rightarrow ab = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۹۸)

۱۱- گزینه ۱»

(علی حسینی نوه)

در نمودار جابجایی، متغیر سوم (مساحت دایره‌ها)، نسبت درصد را نشان

می‌دهد، از آنجایی که مقدار واقعی درصد فرد A در درس ریاضی برابر ۱۶

است، پس می‌توانیم به کمک تناسب درصد بقیه افراد را در درس ریاضی

پیدا کنیم:

بررسی گزاره‌های داده شده:

(الف) $(p \vee q) \Rightarrow \sim r$: مقدم درست و تالی هم درست است، پس درست است.

(ب) $(p \wedge (q \Leftrightarrow r))$: ارزش یکسان دارند، پس $q \Leftrightarrow r$ درست است و ترکیب عطفی آن با p نیز درست خواهد بود.

(ج) $r \vee (p \Rightarrow q)$: درست و q نادرست است، پس $p \Rightarrow q$ نادرست است. از آنجا که r نیز نادرست است، پس ترکیب فصلی این دو گزاره نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(ممر نظامی)

۱۴- گزینه «۴»

چون ۲ خودکار آبی استفاده شده، پس تعداد اعضای فضای نمونه انتخاب ۳ خودکار از ۵ خودکار دیگر است.

اگر پیشامد این که ۲ خودکار قرمز استفاده نشود را A در نظر بگیریم، آنگاه پیشامد این که هر دو خودکار قرمز با هم استفاده شوند، A' خواهد بود، ابتدا $P(A')$ را محاسبه می‌کنیم:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)}$$

$$n(S) = \binom{5}{3} = \frac{5!}{3! \times 2!} = 10, \quad n(A') = \binom{2}{2} \times \binom{3}{1} = 1 \times 3 = 3$$

$$P(A') = \frac{3}{10} = 0.3$$

حال با توجه به اصل متمم می‌دانیم:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - 0.3 = 0.7$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(امراضا ذاکر زاره)

۱۵- گزینه «۱»

$$n(S) = 8!$$

$$n(A) = 5 \times 6! \times 4 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5 \times 6! \times 4}{8!} = \frac{5 \times 4}{8 \times 7} = \frac{5}{14}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

$$\frac{A \text{ مساحت دایره}}{B \text{ مساحت دایره}} = \frac{A \text{ درصد}}{B \text{ درصد}} \Rightarrow \frac{\pi(1)^2}{\pi(\frac{3}{4})^2} = \frac{16}{y}$$

$$\Rightarrow y = 16 \times \frac{9}{16} \Rightarrow y = 9 \text{ (درصد B در ریاضی)}$$

$$\frac{A \text{ مساحت دایره}}{C \text{ مساحت دایره}} = \frac{A \text{ درصد}}{C \text{ درصد}} \Rightarrow \frac{\pi(1)^2}{\pi(\frac{3}{4})^2} = \frac{16}{x}$$

$$\Rightarrow x = 16 \times \frac{9}{4} \Rightarrow x = 36 \text{ (درصد C در ریاضی)}$$

$$\frac{36 + 9 + 16}{3} = 20.33 \text{ بنابراین میانگین درصد، برابر است با:}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش رده‌ها، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۱۲)

(عباس مالکی)

۱۲- گزینه «۱»

$$\bar{x} = \frac{3x + 1 + y + 6 + 111}{9} = y \Rightarrow 3x + y + 118 = 9y$$

$$\Rightarrow 3x + 118 = 8y \quad (I)$$

$$\text{خط فقر جدید} = \frac{y}{2} + 3 = x - 1 \Rightarrow y = 2x - 8$$

$$(I) \Rightarrow 3x + 118 = 8y \Rightarrow 3x + 118 = 16x - 64$$

$$\Rightarrow 182 = 13x \Rightarrow x = 14$$

$$\text{خط فقر اولیه} = \frac{y}{2} \Rightarrow \frac{2x - 8}{2} = x - 4 = 10$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(امیر مهوریان)

۱۳- گزینه «۳»

گزاره داده شده گزاره‌ای شرطی است که مقدم آن $(p \Leftrightarrow q)$ و تالی آن $\sim p \vee r$ است. برای این که ارزش گزاره نادرست باشد باید مقدم درست و تالی نادرست باشد.

از نادرستی تالی یعنی $\sim p \vee r$ نتیجه می‌گیریم r نادرست و p درست است.

از درستی مقدم یعنی $p \Leftrightarrow q$ با توجه به آن که p درست است، نتیجه می‌گیریم q نیز درست است بنابراین q نادرست است.

پس ارزش گزاره‌های p ، q و r به ترتیب درست، نادرست و نادرست است.

$$S_n = a_1 \times \frac{1-r^n}{1-r} \Rightarrow \frac{633}{8} = 6 \times \frac{1-\left(\frac{3}{2}\right)^n}{1-\frac{3}{2}} \Rightarrow \frac{633}{8} = 6 \times \frac{\left(\frac{3}{2}\right)^n - 1}{\frac{2}{2}-1}$$

$$\left(\frac{3}{2}\right)^n - 1 = \frac{633}{8 \times 12} \Rightarrow \left(\frac{3}{2}\right)^n = \frac{633}{96} + 1 = \frac{633+96}{96} = \frac{729}{96} = \frac{243}{32}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{3}{2}\right)^n = \frac{3^5}{2^5} = \left(\frac{3}{2}\right)^5 \Rightarrow n = 5$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(علی حسینی نوه)

۱۹- گزینه «۲»

ابتدا مقدار A را محاسبه می‌کنیم:

ریشه پنجم عدد $4\sqrt{2}$ برابر است با:

$$\sqrt[5]{4\sqrt{2}} \Rightarrow \sqrt[5]{2^2 \times 2^{\frac{1}{2}}} \Rightarrow \sqrt[5]{2^{\frac{5}{2}}} \Rightarrow A = 2^{\frac{1}{2}}$$

سپس مقدار $(\sqrt[5]{20/25A})^{-1}$ را محاسبه می‌کنیم:

$$\left(\sqrt[5]{\frac{20}{25 \times 2^{\frac{1}{2}}}}\right)^{-1} = \frac{1}{\sqrt[5]{\frac{20}{25 \times 2^{\frac{1}{2}}}}} = \frac{1}{\sqrt[5]{\frac{4}{5 \times 2^{\frac{1}{2}}}}} = \left(\sqrt[5]{\frac{5 \times 2^{\frac{1}{2}}}{4}}\right)^{-1} = \left(\sqrt[5]{\frac{5 \times 2^{\frac{1}{2}}}{2^2}}\right)^{-1} = \left(\sqrt[5]{\frac{5 \times 2^{\frac{1}{2}}}{2^2}}\right)^{-1}$$

$$= \left(\frac{5 \times 2^{\frac{1}{2}}}{2^2}\right)^{-1} = \left(\frac{5 \times 2^{\frac{1}{2}}}{4}\right)^{-1} = \frac{4}{5 \times 2^{\frac{1}{2}}} = \frac{4}{5 \times \sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2}}{5 \times 2} = \frac{2\sqrt{2}}{5}$$

پس حاصل عبارت برابر $2\sqrt{2}$ است که جزء صحیح آن برابر است با:

$$[\sqrt{2}] = 1$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

(علی قهرمان زاده)

۲۰- گزینه «۲»

$$f(x) = \frac{a}{2}x - b + 1 \Rightarrow \begin{cases} (b, 0) \rightarrow 0 = \frac{a}{2}b - b + 1 \Rightarrow 0 = \frac{a}{2} + 1 \\ \Rightarrow -1 = \frac{a}{2} \Rightarrow a = -2 \\ (3, -2) \rightarrow -2 = -\left(\frac{a}{2}\right)^3 - b + 1 \\ \Rightarrow 3^3 - b = 3 \Rightarrow 3 - b = 1 \Rightarrow b = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = -\left(\frac{3}{2}\right)^{x-2} + 1$$

$$\Rightarrow f(2-2) = f(0) = -\left(\frac{3}{2}\right)^{-2} + 1 = -\frac{1}{9} + 1 = \frac{8}{9}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

۱۶- گزینه «۲»

(امیر محمودیان)

$$n=1 \Rightarrow a_1 = 2a_1 + ka_1 \Rightarrow -26 = 2x + 4k \quad (1)$$

$$n=2 \Rightarrow a_2 = 2a_1 + ka_2 \Rightarrow y = 2(-26) + kx$$

$$\Rightarrow y = -52 + kx$$

$$n=3 \Rightarrow a_3 = 2a_2 + ka_3 \Rightarrow 16 = 2(-52 + kx) - 26k$$

$$\Rightarrow 16 = -104 + 2kx - 26k \Rightarrow 2kx - 26k = 120 \quad (2)$$

$$\begin{cases} 2x + 4k = -26 \Rightarrow 2x = -26 - 4k \\ 2kx - 26k = 120 \Rightarrow k(2x) - 26k = 120 \end{cases}$$

$$\Rightarrow k(-26 - 4k) - 26k = 120 \Rightarrow -26k - 4k^2 - 26k = 120$$

$$4k^2 + 52k + 120 = 0 \xrightarrow{+4} k^2 + 13k + 30 = 0$$

$$\Rightarrow (k+3)(k+10) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} k = -3 \\ k = -10 \end{cases}$$

هر دو k قابل قبول است. بنابراین مجموع مقادیر قابل قبول برای k، -۱۳ است.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطبی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۷- گزینه «۳»

(ابراهیم نیفی)

$$\text{دنباله حسابی} \rightarrow d = 9 - b$$

$$2d = 9 - (-3) = 12 \Rightarrow d = 6 \Rightarrow b = 3$$

$$\Rightarrow 3, -6, 12, \dots \Rightarrow r = -2$$

دقت کنید که رابطه $\frac{d}{r} = -3$ با توجه به مقادیر به دست آمده بدیهی است.

$$-3, 3, 9, \dots \Rightarrow S_5 = \frac{5}{2}(2(-3) + 4(6)) = \frac{5}{2}(18) = 45$$

$$3, -6, 12, \dots \Rightarrow S_5 = 3 \times \frac{1 - (-2)^5}{1 - (-2)} = 3 \times \frac{1 + 32}{1 + 2} = 33$$

$$45 - 33 = 12 = \text{اختلاف مجموع پنج جمله اول دو دنباله}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطبی و غیرقطبی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷ و ۷۴ تا ۷۷)

۱۸- گزینه «۱»

(ابراهیم نیفی)

اگر جمله‌ای از یک دنباله هندسی را بر جمله قبل از آن تقسیم کنیم، نسبت مشترک دنباله بدست می‌آید. بنابراین اگر تساوی داده شده را معکوس کنیم خواهیم داشت:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{3}{2} \Rightarrow r = \frac{3}{2}$$

$$\text{تعیین جمله اول: } n=1 \Rightarrow \frac{a_2}{a_1} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{9}{a_1} = \frac{3}{2} \Rightarrow a_1 = 6$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۲»

(یاسین مهریان)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به علت آنکه اوج سبک خراسانی در زمان سامانیان بود، این سبک را «سبک سامانی» نیز نامیده‌اند.
گزینه «۲»: سبک دوره سلجوقی را باید «بینابین» نامید، زیرا ویژگی‌های سبک عراقی نیز در آن به چشم می‌خورد.
گزینه «۳»: نخستین آثار نظم فارسی بعد از اسلام ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ پدید آمدند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۶۲)

۲۲- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هر دو مورد مربوط به قلمرو زبانی هستند.
گزینه «۳»: به ترتیب مربوط به قلمرو ادبی و زبانی هستند.
گزینه «۴»: هر دو مربوط به قلمرو فکری هستند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۳- گزینه «۲»

(سعید معفری)

صورت صحیح عبارت این‌گونه است:

«نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران از میان می‌رود، تا آنجا که نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد. در قرن دهم حکومت در دست جانشینان تیمور بود، به گونه‌ای که در هر گوشه‌ای حاکمی از آنان حکومت می‌کرد و اوضاع ادبی در این قرن به تبع اوضاع سیاسی و اجتماعی نابسامان بود.»
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ و ۵۸)

۲۴- گزینه «۱»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

تشریح موارد نادرست:

(ب) بازتاب بیشتر علوم در شعر از ویژگی‌های «شعر دوره عراقی» است.
(ج) فراوانی لغات ترکی و مغولی در سبک هندی دیده می‌شود، نه لغات ترکی و عربی.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۸۴ و ۸۵)

۲۵- گزینه «۲»

(یاسین مهریان)

زبان فارسی تا زمان حاکمیت استعمار انگلیس زبان رسمی هندوستان بود، نه تا پس از استعمار انگلیس. بقیه موارد کاملاً درست هستند.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۲۶- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

سطح ادبی شعر دوره معاصر: صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند.
سطح فکری نثر دوره انقلاب: تنوع موضوع‌ها یکی از خصایص برجسته ادبیات داستانی پس از انقلاب است.
سطح زبانی شعر دوره انقلاب: آشنایی‌زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه از مشخصه‌های شعر دوره انقلاب است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «حذف افعال» مربوط به سطح زبانی نثر دوره معاصر است.
گزینه «۲»: «ورود اساطیر یونانی، رومی و هندی» مربوط به سطح فکری نثر دوره معاصر است.
گزینه «۴»: «گرایش به خیال‌بندی» مربوط به سطح ادبی شعر دوره انقلاب است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

۲۷- گزینه «۴»

نام مؤلف سه اثر نادرست ذکر شده است:
«سه تابلوی مریم» اثر میرزاده عشقی، «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر ناظم‌الاسلام کرمانی و «سفر ششم» اثر علی مؤذنی است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۸- گزینه «۳»

(سپار غلام‌پور سیوکی)
متن صورت سؤال بخشی از «ترجمه تفسیر طبری» است که از نمونه‌های متون سبک دوره سامانی است. ویژگی‌های مذکور در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی از ویژگی‌های این سبک و نوشته صورت سؤال هستند، اما تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است و در متن هم دیده نمی‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴، ۶۴ و ۸۵)

۲۹- گزینه «۴»

(هومن نمازی)
کاربرد واژگان غیرفارسی از ویژگی‌های زبانی و توجه به آرایه‌های بیان و بدیع از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است. (رد گزینه‌های «۱» و «۲») در بیت «الف» کلمه یرغوچیان از واژگان غیرفارسی است که در سبک عراقی رایج بودند. در بیت «د» هم معتکف بودن به «صبح امید» نسبت داده شده است که آرایه استعاره را رقم زده است.
در بیت «ج» هیچ استعاره‌ای به کار نرفته است و بنابراین گزینه «۳» هم رد می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۳۰- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)
بیت، فاقد ایهام است و «چنگ» با رود و رباب ایهام تناسب ساخته است. (معنی بیت: هنگامی که معشوق رامشگر من دست به ساز می‌برد و شروع به رامشگری می‌کند، من چنان به فغان و فریاد می‌آیم که با ناله و فغان خویش، به رباب نواگری می‌آموزم.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دوش: ۱- دیشب، ۲- کتف یا شانه
گزینه «۲»: عشاق: ۱- عاشقان، ۲- نام پرده‌ای از پرده‌های موسیقی
گزینه «۴»: اشارات: ۱- اشاره‌های عرفانی، ۲- نام کتابی از بوعلی سینا
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۳۱- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدری)

حس آمیزی در عبارت «جامه خود را تلخ کردن» که مجازاً معنای غمگین بودن دارد، دیده می‌شود. / تشخیص: جامه‌داشتن کعبه / حسن تعلیل: بی‌ایمانی مردم، باعث غمگینی و سیاه‌پوشی کعبه شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۲- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا احمدری)

ایهام تناسب: واژه «ساز» در معنای ابزار و امکانات به کار برده شده است و در معنای ساز موسیقی، با «نی»، «محفل» و «عیش» تناسب دارد. / مجاز: «صد حسرت» مجاز از حسرت بسیار / تشبیه: (من) مانند نی این محفلم

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۳- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا احمدری)

مجاز (د): «جعد» مجاز از کل وجود یار
اسلوب معادله (ج): دو مصراع، مصادیقی برای هم‌دیگرند.
تشخیص (ب): این که چشم شوخ یار سر از چیزی بردارد، انسان‌انگاری و تشخیص است.

پارادوکس (ه): قبادوزی و خیاطی به روش دریدن و پاره کردن، تناقض دارد.

استعاره (الف): «خنجر» استعاره از ابرو است و «دیدن ماه»، تشخیص دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۲»

(علیرضا معفری)

متناقض‌نما: اندوهی که غم‌خوار شود. / استعاره: «مونس شدن یاد» یا «غم‌خوار شدن اندوه»، تشخیص است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لف و نشر (مشوش): صبح و شام ... طره و رخسار / حسن تعلیل ندارد.

گزینه ۲: «ایهام تناسب: «در بند چیزی بودن»، به معنای «به چیزی اندیشیدن» قابل قبول است. «در بند بودن» به معنای «زندانی بودن»، قابل قبول نیست، اما با سودایی (دیوانه و مجنون) متناسب است. (دیوانه‌ها را به

زنجیر و بند می‌کشند) / جناس: -

گزینه ۴: «حس آمیزی: - / اغراق: دو دیده خون گشتن

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۵- گزینه ۴»

(علیرضا معفری)

حس آمیزی: گرم‌بودن خشم / مجاز: «عالم» مجاز از محتویات جهان و آنچه در جهان است. / جناس: گر و گرم

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «حس آمیزی ندارد.

گزینه ۲: «جناس ندارد.

گزینه ۳: «مجاز ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۶- گزینه ۱»

(یاسین مهریان)

مجاز در بیت «ه»: «دل» مجاز از درون و باطن چیزی
لف و نشر در بیت «د»: «لها»: ۱- خورشید تابان، ۲- شمع و چراغ - نشرها:
۱- دل، ۲- چشم بینا

سجع در بیت «الف»: بیت، دارای قافیه درونی است. (آفتاب - تاب)
ایهام تناسب در بیت «ج»: «لاله»: ۱- نوعی گل، ۲- نوعی چراغ، که در این معنا قابل قبول نیست و با «چراغ» و «روشن» تناسب دارد.

جناس در بیت «ب»: «در بند» و «در بند» دارای نوعی جناس تام، هستند.
«در بند»، به معنای «در زندان» و ترکیبی از حرف اضافه و اسم «بند» است و «در بند»، به‌عنوان یک فعل پیشوندی محسوب می‌شود و تفاوت معنایی آن‌ها، مشخص است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۷- گزینه ۲»

(یاسین مهریان)

واژگان «برخواست» و «برجاست»، قافیه این سروده را شکل می‌دهند و «است»، حروف اصلی آن‌ها می‌باشد و مطابق الگوی «مصوت + صامت + صامت» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «واژگان قافیه: «نمی‌بیند» و «نمی‌چیند» / حروف اصلی قافیه: ین / حروف الحاقی: د - د

گزینه ۳: «واژگان قافیه: «شهادتش» و «نامیدانش» / حروف اصلی قافیه: ید / حروف الحاقی: انش

گزینه ۴: «واژگان قافیه: «ساری» و «مزاری» / حروف اصلی قافیه: ار / حرف الحاقی: مصوت بلند «ی»

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۳۸- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا علویان)

بیت صورت سؤال، در وزن «فاعلاتن مفاعلهن» سروده شده است و با این مصراع هم‌وزن است. در بیت صورت سؤال، اختیار ابدال (رکن پایانی مصراع اول) و آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن (رکن اول هر دو مصراع) به‌کار رفته است. همچنین در مصراع داده‌شده، علاوه بر اختیار آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن، دو اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت در رکن اول به‌کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۳۹- گزینه ۳»

(ممسن اصفری)

وزن بیت گزینه ۳: «فاعلاتن (فاعلاتن) مفاعلهن فعلن» است.

وزن ابیات گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «فاعلاتن فاعلاتن فعلن (همسان تک‌لختی)

گزینه ۲: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلهن (همسان تک‌لختی)

گزینه ۴: «مستفعلن مستفعلن فع (همسان تک‌لختی)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۳)

۴۰- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدری)

شعر با موضوع وعظ و نصیحت سروده شده است و زبان و وزن آرام و متین آن، با یکدیگر منطبق‌اند؛ ولی در سایر گزینه‌ها، مضامین اندوهناک و غم‌انگیز به‌وسیله آهنگ و وزن ضربی و شاد بیان شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۴۱- گزینه ۳»

(سیر علیرضا امیری)

بیت اول در وزن «فعولن فعولن فعولن فعولن» سروده شده است. وزن بیت دوم نیز «مفاعن مفاعن مفاعن مفاعن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «من»: «- -» ← جای خالی باید به صورت «U - -» می‌آید.

گزینه ۲: «شاید»: «- - -» ← جای خالی باید به صورت «U - U» می‌آید.

گزینه ۴: «رها»: «U -» ← جای خالی باید به صورت «U - U» می‌آید. (علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۴۲- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

این بیت دارای چهار حذف همزه است: ۱- من از، ۲- از این، ۳- در آمد، ۴- سر است

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دو حذف همزه: ۱- دار آب، ۲- قیمت اندازد

گزینه ۲: سه حذف همزه: ۱- در آرد، ۲- در آرد، ۳- کمان ابرو

گزینه ۴: دو حذف همزه: ۱- بس است، ۲- است این

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

۴۳- گزینه ۴»

(یاسین مهریان)

وزن: «مفتعلن مفاعن مفتعلن مفاعن» این بیت، فاقد اختیار شاعری قلب است. / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ی» در ترکیب «درزی عشق»، کوتاه تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن: «فاعلاتن مفاعلن فعولن» آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، در رکن اول هر دو مصراع / حذف همزه: علقم اندر

گزینه ۲: وزن: «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» ابدال: هجای «شن» در مصراع اول، به جای دو هجای کوتاه آمده است. / بلندبودن هجای پایان مصراع دوم

گزینه ۳: وزن: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ی» در واژه «شبی»، کوتاه تلفظ می‌شود. / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ر» در واژه «صبر»، بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۴- گزینه ۴»

(مهتابی فرهادی)

وزن مصراع صورت سؤال و مصراع گزینه ۴، «مفاعن فعلاتن مفاعلن فعولن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفاعن فعلاتن مفاعلن فعلاتن»

گزینه ۲: «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن»

گزینه ۳: «فعولن فعولن فعولن فعولن»

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

مورد «الف»، با وزن «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» و مورد «ب»، با وزن «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن»، دارای وزن متناوب هستند و موارد «ج» و «ه»، با وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن»، بحر «رمل مسدس سالم» را شکل داده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

بیت «ب»: اشاره به «فناناپذیری عشق» دارد و می‌گوید عشق بهترین یادگاری است که در این دنیا می‌ماند و فنا نمی‌پذیرد.

بیت «د»: بیت به این نکته اشاره دارد که کشش عاشق به معشوق، قابل کنترل نیست. (ناگزیری عشق)

بیت «ج»: سعدی با تمثیل مصراع دوم، «ذاتی بودن عشق» در وجود خود را بیان می‌کند.

بیت «الف»: در این بیت، عشق بر عقل تقدم و ترجیح دارد. (تقدم عشق)

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

۴۷- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۳: «ترجیح غم یار بر شادی‌های جهان»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «معنی بیت: غم، خون دل من را همچون شراب نوشید و گفت: «این جام را به سلامتی کسی می‌نوشم که در این دوران شاد است.» [در این بیت از «غم یار» صحبتی به میان نیامده است.]

گزینه ۲: «معنی بیت: هر کس بر اسب غم عشق سوار شود، ناچار گرد و غبار سوزنش و تأسف دیگران در پی او می‌آید. (در مسیر عشق، ملامت دیگران امری ناگزیر است.)

گزینه ۴: «معنی بیت: تنها زمانی می‌توانم معنای واقعی غم و شادی را درک کنم که آن غم و شادی در ارتباط با تو باشد. (شادی و غمی که از طرف یار می‌رسد، غنی و اصیل است.)

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۴۸- گزینه ۱»

(مهدامین درازش‌فام)

بیت گزینه ۱ به این مفهوم اشاره دارد که علت یک معلول بر خود آن برتری دارد و بهتر است، اما در سایر گزینه‌ها به این مفهوم اشاره شده است که سررشته همه امور به دست خداست و صحبتی از برتری نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۵۶ و ۹۳)

۴۹- گزینه ۴»

(مسن اصفری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عاقبت وخیم ظالم و ستمگر
مفهوم بیت گزینه ۴: نکوهش گوشه‌نشینی که برای جلب توجه مردم است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۹۸)

۵۰- گزینه ۴»

(مسن اصفری)

بیت صورت سؤال، بیانگر این مفهوم است که «گوشه‌گیری از خلق و انزوا موجب کمال و ارزشمندی انسان می‌شود.»؛ این مفهوم در ابیات مرتبط مشهود است.

مفهوم بیت گزینه ۴: توصیه به حرکت و تلاش برای رسیدن به مقصود (نکوهش انزوا و گوشه‌گیری)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۳)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۲»

(آرش مرتضائی فر)

الف) غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.
 ب) انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.
 ج) «برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.» هنجار نهاد تعلیم و تربیت است.
 (پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۹۹ و ۱۰۷)

۵۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- انسان به دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد، کنشگری قدرتمند است.
 - عده‌ای از دانشمندان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه به یکدیگرند و بر همین اساس، مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. این عده، نگاه خطی (جهان‌های اجتماعی در طول هم) به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند. جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
 - بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
 (پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸، ۹۲ و ۱۱۷)

۵۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق نوعی «تعارض فرهنگی» است. اگر این روند تا جایی پیش برود که اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن انگیزه لازم و کافی نداشته باشند و در عمل بسیاری زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند، نوعی «تزلزل فرهنگی» بروز می‌کند. اگر در ادامه، نهاد خانواده و عقاید و ارزش‌های آن به گونه‌ای سست شوند که رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی همانند زندگی با حیوانات، ازدواج با هم جنس، زندگی مشترک بدون ازدواج و... هم عرض خانواده شیوع پیدا کنند؛ به گونه‌ای که جهان اجتماعی نتواند در برابر این اشکال از کیان خانواده و ارزش‌ها و هنجارهای آن دفاع کند، نهاد خانواده دچار «بحران هویت» می‌شود.
 (پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

تشریح گزاره‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (نمادها مربوط به لایه سطحی جهان اجتماعی هستند).
 - نادرست (تنوع آگاهی و اراده انسانی، موجب پیدایش جهان‌های اجتماعی متفاوت می‌شود).
 گزینه «۲»: درست - نادرست (انسان در مقابل فرهنگ خود، موجودی فعال و کنشگر است).
 گزینه «۳»: درست - درست
 گزینه «۴»: نادرست (جوامع دنیاگرا به تناسب عقاید و ارزش‌های خود، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را به وجود می‌آورند). - درست
 (پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۹، ۳۶، ۳۷ و ۳۷)

۵۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

در دوران رنسانس، رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و همچنین در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد.
 پیدایش اقتصاد سرمایه‌داری و پیدایش انقلاب فرانسه از مصادیق فرهنگ معاصر غرب هستند.
 رویکرد سکولار، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی (دانش‌ها، تلقی‌ها، نگرش‌ها و رفتارهای مشترک در میان عموم مردم)، گسترش پیدا کرد.
 پدیده‌های طبیعی و ماوراءطبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان دارند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند و موجب بسط آن می‌شوند.
 لایه‌های عمیق، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند، اما لایه‌های سطحی، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییراند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۲، ۲۹ و ۳۰)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۵۶- گزینه «۴»

(آرش مرتضائی فر)

الف) جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره این امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرقه سپرده می‌شود.
 ب) علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاساختن انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، «علوم ابزاری» نیز می‌گویند.
 ج) موضوع فلسفه یا متافیزیک اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد؛ بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.
 د) جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

(پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۵)

۵۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:
 در رویکرد اول (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.
 در رویکرد دوم (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

- فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس، به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفت.

(یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ پهلانی، صفحہ‌های ۲۳، ۲۹ و ۳۱)

۶۲- گزینه «۲»

(ریبانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- براساس دیدگاه اول، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها، نظیر علوم طبیعی است.

- فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها باز می‌گردد.

(یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ پهلانی، صفحہ‌های ۷، ۸ و ۱۲)

(یامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحہ‌های ۴ و ۲۰)

۶۳- گزینه «۳»

(صبیه مهبی)

الف) منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(یامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های پهلانی، صفحہ ۸۵)

(یامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحہ‌های ۲۵ و ۲۶)

۶۴- گزینه «۴»

(ریبانه امینی)

انقلاب صنعتی ← فراتر رفتن از نظم موجود

مسئله خودکشی ← زمینه‌پدایش و رشد دانش علمی

پاسخ‌های متفاوت صاحب‌نظران ← پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آن‌ها

(یامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحہ‌های ۳۵ و ۴۶)

۶۵- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

- طراحی چارچوب روشمند که به تعمیق ایمان دینی و گسترش اخلاق و تحقق نوگرایی اسلامی منتهی گردد. ← طه عبدالرحمن

- نظام لیبرال دموکراسی، محصول نهایی تاریخ بشر است. ← فوکویاما

- تقسیم جوامع به مکانیکی و ارگانیکی ← دورکیم

- روش او در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که چهارصد سال بعد کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت. ← ابن‌خلدون

- توجه به دو انقلابی که در یک قرن در ایران شکل گرفت و تألیف مقاله‌ای با عنوان چرا ایران کشوری انقلابی است. ← نیکی کدی

(یامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحہ ۳۸)

(یامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و پهلانی بریر، صفحہ ۱۳۲)

(یامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحہ‌های ۱۰۴، ۱۱۵ و ۱۱۷)

مجلس شورای اسلامی با مشارکت نمایندگان مردم موظف است شرط اول (عادلان بودن روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت و همراهی مردم) را محقق کند و مجلس خبرگان نیز موظف است شرط دوم (عالم و عادل بودن حاکمان و کارگزاران جامعه) را تحقق بخشد.

(یامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و پهلانی بریر، صفحہ ۱۲۶)

(یامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در پهلانی اسلام، صفحہ‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۵۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

نوع اعتراضات نسل دوم روشنفکران به نسل اول ← از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

اشتراک دیدگاه مالتوس، ریکاردو و راسل ← آزادی فعالیت صاحبان سرمایه معنای بیداری در رویکرد نخستین بیدارگران اسلامی ← بازگشت به اسلام و عمل به آن

افتراق کمونیسم و سوسیالیسم ← سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست.

(یامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحہ‌های ۷۷، ۷۹، ۱۰۹ و ۱۱۲)

۵۹- گزینه «۴»

(صبیه مهبی)

- در رویکرد اول، جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

طرفداران قشربندی معتقدند، قشربندی پدیده‌ای است که در همهٔ زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

- رویکرد دوم: این گروه معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجهٔ روابط سلطه‌جویانهٔ میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد.

(یامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحہ‌های ۷۴ تا ۷۸)

۶۰- گزینه «۳»

(آرش مرتضائی‌فر)

الف) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد.

ب) این عبارت بیان‌کنندهٔ تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی است.

ج) سکولاریسم پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانهٔ بشر است. به عبارت دیگر سکولاریسم، جهان‌بینی فرهنگ غرب یا تصور آن از جهان هستی است.

(یامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحہ ۶۸)

(یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین پهلانی، صفحہ‌های ۳۸ و ۴۳)

۶۱- گزینه «۲»

(صبیه مهبی)

- استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

- انقلاب اسلامی ایران، نقطهٔ عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

روان شناسی

۶۶- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ادراک

گزینه «۲»: تصمیم‌گیری

گزینه «۳»: استدلال

گزینه «۴»: احساس

ادراک پایه شامل توجه، ادراک و حافظه می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

۶۷- گزینه «۲»

تشریح عبارات نادرست:

آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوانان باعث می‌شود تا جهان را سیاه و سفید ببینند و باید به آن‌ها کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸، ۴۲، ۵۵ و ۵۶)

۶۸- گزینه «۳»

عواملی که مبتنی بر نقشه ژنتیکی هستند، وراثتی به شمار می‌آیند. (رد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»)

عوامل محیطی در بیرون از فرد وجود دارند و بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

۶۹- گزینه «۴»

پدیده آماده‌سازی نشان می‌دهد که ذهن تحت تأثیر چیزی قرار می‌گیرد که پیش‌تر با آن مواجه شده باشد.

این مثال نشان می‌دهد که اصل شکل و زمینه در کار است که ادراک‌های متفاوتی را تولید می‌کند.

این نشان می‌دهد آنچه حس می‌کنیم، لزوماً چیزی نیست که ادراک می‌کنیم.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۵، ۷۶ و ۸۱ تا ۸۴)

۷۰- گزینه «۲»

اشکان چون آهنگساز است و اطلاعاتی در این زمینه در حافظه دارد، به میکس و تنظیم بیشتر توجه می‌کند (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). صدای بلند و جمعیت زیاد حواس بهناز را تحریک می‌کند (رد گزینه «۴»). پوریا پردازش ادراکی و رضا پردازش مفهومی دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). حسین نیز به دلیل اطلاعات موجود در حافظه به متن موسیقی توجه کرده است (رد گزینه‌های «۱» و «۳»).

نکته: دقت کنید ادراک محرک توسط مغز و طی یک فرایند شناختی صورت می‌گیرد نه توسط گیرنده‌های حسی.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۴)

۷۱- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

این آزمایش مربوط به فراخنای ارقام است که حافظه کوتاه‌مدت را درگیر می‌کند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۶)

۷۲- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

کودکان رفتار غلط خود را تکرار می‌کنند تا هیجان یا توجه را از سمت دیگران جذب کنند.

در پدیده آماده‌سازی، ارائه پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند؛ مانند تبلیغات تجاری.

در حافظه معنایی دانش عمومی ذخیره می‌شود.

(روان‌شناسی، ترکیبی)

۷۳- گزینه «۲»

(همیدرضا تولگی)

درک ناقص از مسئله حاصل مشخص نبودن هدف مسئله است و ارتباطی به تحت کنترل بودن جریان مسئله ندارد.

تشخیص مسئله چیزی است متفاوت از حس ابهام.

گاهی باید به مسئله، با نگاهی نو نگریست تا از بن‌بست خارج شد و راهی یافت.

روش تحلیلی و اکتشافی در میزان منطقی بودن و اصولی بودن با هم فرق دارند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۹، ۱۲۲ و ۱۲۴)

۷۴- گزینه «۴»

(مهمرب میببی)

مسئله	مبحث مربوطه
گره‌زدن طناب	تجربه گذشته
۸ سکه	تجربه گذشته
۹ نقطه	نوع نگاه به مسئله
برج هانوی	روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
اثبات برابری قطرهای مستطیل	روش شروع از آخر

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، ترکیبی)

۷۵- گزینه «۳»

(همیدرضا تولگی)

کوچک شمردن خود باعث ناتوانی در تصمیم‌گیری می‌شود؛ بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها علاوه بر دانش لازم، احتیاج به اعتماد به نفس قوی دارد.

نکته: ترس به‌عنوان یک هیجان در گزاره صورت سؤال مطرح نیست و ترس از چالش‌های هماهنگی یک برنامه، همان نداشتن اعتماد به نفس کافی و

کوچک شمردن خود است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۰)

زبان عربی

۸۱- گزینه «۳»

(هسین شباخ الدینی - بم)
«أَنَا»: قطعاً ما، همانا ما، بی گمان ما / «جعلناه قرأناً عربياً»: قرآن را (به زبان) عربی قرار دادیم (رد سایر گزینه‌ها) / «لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ»: شاید شما خردورزی کنید، امید است شما بیندیشید (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(پیروز وپان - کنبد)
«يستفيدُ السائقون»: رانندگان استفاده می‌کنند (رد گزینه ۱) / «من ضوء المصابيح التي»: از نور چراغ‌هایی که (رد گزینه ۲) / «تُتَير السَّوارع»: خیابان‌ها را روشن می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تُحوَّل ظلام اللَّيل إلى الضياء»: تاریکی شب را به روشنایی تبدیل می‌کند (رد گزینه ۲) / «تَجْعَلُهُ كالتَّهَارِ الْمُضَى»: آن را همچون روز روشن می‌گرداند (رد گزینه ۱)
(ترجمه)

۸۳- گزینه «۱»

(ولی بریی - ابهر)
«قد يدع»: گاهی رها می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «شاتمه»: دشنام‌گویش را، دشنام‌گوی خود را (رد گزینه ۴) / «ليُرضى»: تا خشنود سازد، تا راضی کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «يُسخط»: خشمگین کند (رد گزینه ۲) / «يعاقب»: کیفر دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ در گزینه «۴»، اجزای جمله هنگام ترجمه جابه‌جا شده‌اند).
(ترجمه)

۸۴- گزینه «۱»

(هسین رضائی)
«ما يُبصرُ» (فعل معلوم): نمی‌بیند (رد گزینه ۲) / «يزعم»: می‌پندارد (رد گزینه ۴) / «قَصَّروا»: کوتاهی کردند یا کرده‌اند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) در ترجمه گزینه «۴»، «مسلماً» اضافی است.
توجیه: گاهی فعل مضارع با «ما» نیز منفی می‌شود: «ما يُبصرُ»
(ترجمه)

۸۵- گزینه «۱»

(عمار تابهش)
«لا تَشْتَعْلَنَ»: (فعل نهی از صیغه «أنتن») مشغول نشوید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «دُنْيَاكُنْ»: دنیایان، دنیای خود (رد گزینه ۴) / «أَنْ تَغْرُكُنْ»: شما را مغرور کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «بَغْتَةً»: ناگهان (رد گزینه ۳)
(ترجمه)

۸۶- گزینه «۲»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إزداد» به معنای «افزایش یافت، زیاد شد» است.
گزینه «۳»: «فَرَحَ» فعل ماضی از باب تفعیل و متعدی است که به معنای «خوشحال کرد» می‌باشد.
گزینه «۴»: «يُتَسَّسَ» فعل ماضی است و نباید حرف «ياء» آن را که جزء ریشه است، با حرف مضارع اشتباه گرفت.
(ترجمه)

۷۶- گزینه «۱»

(مهمر میببی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- در تصمیم‌گیری با سبک وابسته، نظر دیگران مبنای اصلی تصمیم‌گیری است. جویا شدن نظر دیگران به تنهایی سبب وابسته بودن نوع تصمیم‌گیری نمی‌شود.
- در سبک تصمیم‌گیری احساسی، برخلاف تکانشی پشیمانی در لحظه ظاهر نمی‌شود و معمولاً کمی زمان می‌برد تا ناکارآمدی آن احراز شود.
- در سبک تصمیم‌گیری تکانشی اصلاً محاسبه انجام نمی‌شود.
(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۷)

۷۷- گزینه «۱»

(همیرضا تولگی)

- انتخاب هدف شخص را در مسیر نگه داشته و فعالیت‌های او را منسجم می‌کند.
- اراده باعث می‌شود که با وجود تمام محدودیت‌ها، شخص به موفقیت دست یابد.
- وقتی میان تلاش و نتیجه ارتباطی دیده نشود، شخص دچار درماندگی آموخته‌شده می‌شود.
(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۶ تا ۱۶۸ و ۱۷۶ و ۱۷۷)

۷۸- گزینه «۳»

(مهمر میببی)

انسان تابع دو عامل انگیزه و نگرش است.
در تعریف انگیزه هر دو مفهوم شدت و جهت وجود دارد.
نظام باورها موتور محرکه قوی جهت دستیابی به اهداف جمعی و فردی است (رد گزینه‌های «۱» و «۴»).
ناهماهنگی بعد از تصمیم به دنبال ناتوانی در انتخاب بین دو امر مطلوب، یعنی همان تعارض گرایش - گرایش شکل می‌گیرد.
- اگر شکست را به عوامل پایدار نسبت دهیم دچار یأس و دلسردی می‌شویم.
(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، ترکیبی)

۷۹- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

اضطراب بالا: هیجانی
عدم تمرکز: شناختی
دوری از درس و مشغولیت با تلفن: رفتاری
(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

۸۰- گزینه «۳»

(مهسا عفتی)

فشار روانی از نوع ارتباط شخص با محیط است و هنگام فشار روانی، افراد، رویدادها و موقعیت‌ها را به صورت‌های مختلف ارزیابی می‌کنند.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۸۷- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«سأساعد» فعل آینده است و جمله «سأساعدُ أی شخص یُريد» باید به صورت «به هر کسی که بخواهد، کمک خواهیم کرد» ترجمه شود.

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۴»

(عمار تاپیش)

«پندهای ارزشمندی»: مواعظ قیمة (رد گزینه ۳) / «تقدیم کرده بود»: (فعل ماضی بعید) کان ... قدّم (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۸۹- گزینه ۱»

(میدر بیگری)

ترجمه عبارت عربی: «درخواست نیاز از نا اهل، سخت‌تر از مرگ است!» که با بیت گزینه «۱» انطباق مفهومی دارد.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

همانا زمین، مرکب نجات است، و ما همگی باید از آن نگهداری کنیم، چرا که زمین فقط برای این نسل نیست، بلکه مال او و کسی از نسل‌هاست که بعد از او می‌آیند، از این جهت، انسان ناگزیر باید از آن محافظت کند تا زمین را پاکیزه و مناسب برای زندگی در آن ببینیم. خداوند بلندمرتبه می‌فرماید: «و آنچه که در آسمان‌ها و آنچه که در زمین هست را به سود شما رام کرد، همه از اوست، همانا در آن نشانه‌هایی است برای مردمی که می‌اندیشند» و از اصول دین اسلام، اعتقاد به این است که دیگران در بهره بردن از محیط زیست حقی دارند، از طریق دوری از هر چیزی که استفاده از آن را تباه می‌سازد یا موجب زیان به موجودات در آن می‌شود، از آن جمله، محافظت از آب‌ها و حیوانات است. باید بدانیم که بهترین کاری که ما را در محافظت از محیط یاری می‌کند، کاشتن درختان در آن است، پیامبر خدا (ص) فرمود: «هیچ مسلمانی نیست که کشتی بکارد یا نهالی بنشاند، و پرنده‌ای یا انسانی یا چارپایی از آن بخورد، مگر اینکه برای وی صدقه‌ای باشد.» ما باید اهمیت نگهداری از محیط زیست را بین افراد جامعه نشر دهیم و کسی را که حقوق محیط زیست را مراعات می‌نماید، تشویق کنیم تا فرزندان خردسالمان اهمیت آن را درک کنند و برای مراقبت از محیط زیست در برابر آنچه بدان زیان می‌رساند، مشتاق شوند.

۹۰- گزینه ۴»

(ابوالفضل تاپیک)

کدام مورد، از وظایفمان در برابر محیطی که در آن زندگی می‌کنیم، نیست؟ گزینه «۴»: تشویق کردن فرزندان کوچکمان به اینکه زمین را از نسل‌های آینده حفظ کنند!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از اسراف در استفاده از آب دوری کنیم!

گزینه «۲»: تأکید بر توجه‌مان به دوری از چیزی که به آن ضرر می‌زند!

گزینه «۳»: فراموش نکنیم که زمین تنها برای کسانی که در آن زندگی می‌کنند، نیست!

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۳»

(ابوالفضل تاپیک)

ترجمه آیه شریفه: «و آنچه را که در آسمان‌ها و آنچه را که در زمین است، به سود شما رام کرد، همه از اوست، قطعاً در آن [امراً] برای مردمی که می‌اندیشند، نشانه‌هایی است» از این آیه می‌فهمیم که خداوند، رام کردن هر چیزی را در آسمان‌ها و زمین، نشانه‌ای برای خردمندان قرار داده است!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همانا زمین نشانه‌ای از نشانه‌های خداوند است!

گزینه «۲»: کسانی که در زمین هستند، همگی تفکر می‌کنند!

گزینه «۴»: همانا رام کردن آنچه در آن دو هست، نشانه‌ای از کسانی است که برای تفکر تلاش می‌کنند!

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۳»

(ابوالفضل تاپیک)

سخن پیامبر تأکید می‌کند بر .....

با دقت در سخن پیامبر، واضح است که ایشان بر اهمیت کاشت درختان تأکید کرده‌اند!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۳»

(ابوالفضل تاپیک)

«صفة لموصوفها» نادرست است؛ «صالحه» نقش حال را دارد.

(تلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۴»

(ابوالفضل تاپیک)

«حال» نادرست است؛ «مُشتاقین» خبر برای فعل «یُصبِحون» می‌باشد.

(تلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۴»

(میدر رضا قاندرامینی - اصفهان)

در این گزینه، «لا تَتَحَرَّكُ» نادرست است و باید به جای آن «لا تَتَحَرَّكُ» بیاید؛ زیرا فعل مضارع معلوم و ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۲»

(عمار تاپیش)

«تَعَلَّمُوا» هم می‌تواند فعل ماضی غایب باشد و هم فعل امر مخاطب؛ لذا این جمله می‌تواند به دو صورت ترجمه شود:

حالت ماضی: «فرزندانم زبان عربی را به سرعت و با دقت یاد گرفتند!»

حالت امر: «ای فرزندانم زبان عربی را به سرعت و با دقت یاد بگیرید!»

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه ۳»

(امیر حسین شکوری)

در جای خالی اول، با قواعد عدد و معدود سر و کار داریم و با توجه به «عشرون»، باید معدود مفرد (موظفاً) قرار بگیرد (معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به شکل مفرد می‌آید). (رد گزینه‌های ۱ و ۲). برای جای خالی دوم، باید به فعل «یتقاعدان» توجه کنیم که مثنی است، پس «المُوظفین» که جمع مذکر

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۴»

(علی آقاخانپور)

برخی از فایده‌ها و کارکردهای علم تاریخ که موجب عبرت‌آموزی می‌شود:
- منبع شناخت و تفکر: آیات قرآن انسان را به مطالعهٔ سرگذشت اقوام گذشته دعوت کرده و تاریخ را منبع معتبر، برای کسب شناخت و تفکر معرفی می‌کند. به گفتهٔ استاد مطهری: «با شناختن حساب‌ها و قانون‌ها می‌توان تاریخ حاضر را تحت فرمان درآورد و به سود سعادت خود و مردم، از آن بهره‌گیری کرد».

- بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده: نتایج و تأثیرات برخی حوادث عظیم تاریخی مانند رنسانس و انقلاب‌های بزرگ معاصر، محدود به زمان وقوع این حوادث نبوده، بلکه دوران پس از آن حوادث را نیز به‌طور چشمگیری متأثر کرده است. همچنین تحولی که پیامبران الهی و شخصیت‌های مهم تاریخی، همچون افلاطون، ارسطو، ابن‌سینا، ناپلئون، امیرکبیر، امام خمینی و ... ایجاد کردند، نسل‌های متمادی بشر را تا به امروز، تحت تأثیر قرار داده و بر آیندگان نیز تأثیرگذار خواهد بود.
- تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی: آگاهی افراد جامعه از گذشتهٔ مشترکشان، باعث خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۰۲- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

برجسته‌ترین دستاورد هنری تمدن روم، در معماری و مجسمه‌سازی تبلور یافت. در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژهٔ جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۶ و ۵۹)

۱۰۳- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

از آن‌جا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و آکدی، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند.

اشیا و ظروف سنگ صابونی، از مصنوعات است که توسط مردم برخی سکونتگاه‌های کهن به‌ویژه جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان، با مهارت و ظرافت تمام ساخته می‌شد.

آشوریان برای به‌دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غنائم دیگر، دائماً به سرزمین‌های همسایه، از جمله نواحی غربی ایران هجوم می‌آوردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۷۴، ۷۶ و ۸۱)

۱۰۴- گزینه «۲»

(علی آقاخانپور)

تصدیق موارد نادرست:

(الف) آموزه‌های زرتشت، با تشویق مردم به کشت‌وکار، تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی شبانی به زندگی مبتنی بر کشاورزی داشت.

(ج) واستروبوشان‌سالار، از مقام‌های عالی‌رتبهٔ دربار ساسانی، رئیس روستاییان و کشاورزان به‌شمار می‌رفت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۰)

است، برای این جای خالی مناسب نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۴). در جای خالی سوم نیز با توجه به «لیسن» که جزء افعال ناقصه است، «بدیل» صحیح است که اسم لیسن می‌باشد (اسم افعال ناقصه باید مرفوع باشد). (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(عذر، انواع هملاط)

۹۸- گزینه «۴»

(آیرین مصطفی‌زاده)

صورت سؤال، گزینه‌ای را از ما خواسته است که در آن، زمان فعل تغییر نکرده باشد. در گزینه «۴»، فعل «تَزَيَّنَ» یک فعل مضارع از باب تفعیل است و فعلی که بعد از آن و در جملهٔ وصفیه قرار گرفته است، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود و زمانش تغییری نکرده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زمانی که «کان» از خداوند و ویژگی‌های ثابت سخن بگوید، معنای «است (مضارع)» می‌دهد.

گزینه «۲»: هرگاه فعل ماضی، در جایگاه فعل شرط یا جواب آن قرار گیرد، می‌تواند به صورت مضارع ترجمه شود.

گزینه «۳»: «لَم» بر سر فعل مضارع، زمان آن را به ماضی ساده یا نقلی منفی تغییر می‌دهد.

(قواعد فعل)

۹۹- گزینه «۳»

(ولی بروی - ابهر)

در گزینه «۳»، «صابرون» خبر «إِنَّ» و مرفوع با علامت «واو» است و در جمع بودن نیز با اسم خود (إخوان) مطابقت کرده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسم لای نفی جنس فتنه می‌گیرد و تنوین و ال نمی‌پذیرد.
گزینه «۲»: باید «مدیرة» به کار رود، چون خبر «لعل»، «تتکلم» و به صورت مفرد مؤنث می‌باشد.

گزینه «۴»: در وسط عبارت باید «أَنَّ» (که) به کار رود.

(انواع هملاط)

۱۰۰- گزینه «۳»

(آیرین مصطفی‌زاده)

صورت سؤال، گزینه‌ای را خواسته است که در آن، بر فعل تأکید نشده باشد. در گزینه «۳»، کلمهٔ «مُحَسَّنًا» اسم فاعل است و نقش حال را دارد و معنای تأکیدی ندارد. در گزینه‌های «۱» و «۲»، مصدر همراه با فعل هم‌ریشهٔ خود آمده است و مفعول مطلق تأکیدی داریم و در گزینه «۴» نیز «إِنَّمَا» بر روی فعل «يُحَاوِلُونَ» تأکید می‌کند.

(مفعول مطلق)

۱۰۵- گزینه «۱»

(علی آقبایانپور)

دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماری ایران است. تنها تندیس انسانی باقی مانده که بزرگتر از اندازه طبیعی ساخته شده، پیکره بدون سر، متعلق به داریوش یکم است که در شوش از زیر خاک بیرون آورده شده است. ظریفترین آثار هنری دوران هخامنشیان را می توان در فلزکاری های نفیس و جواهرات ممتازی یافت که اختصاصاً برای پادشاه و درباریان ساخته شده اند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه های ۱۴۵ تا ۱۴۷)

۱۰۶- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام، به منظور مقابله با تهدیدات رومیان به سوی سرحدات شام حرکت کند و اسامه بن زید را که در آغاز جوانی بود به فرماندهی آن سپاه منصوب کرد؛ اما به دلیل مخالفت برخی از صحابه، این دستور پیامبر در زمان حیات آن حضرت اجرا نشد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

۱۰۷- گزینه «۲»

(امیر حسین کاروین)

عوامل مؤثر در اسلام آوردن مردم ایران: الف) اسلام دینی جهانی است و تمام مردم جهان مخاطب آن به شمار می روند. پیام برادری و برابری اسلام و سادگی مناسک و آداب اسلامی، از جمله جذابیت های این دین برای ایرانیان بود.

ب) ساکنان ایران، خواه زرتشتی و خواه مسیحی و یهودی، یکتاپرست و معتقد به بهشت و جهنم و ظهور منجی بودند؛ بنابراین، درک و پذیرش جهان بینی توحیدی و پیام مکتب اسلام، برای آنان چندان دشوار و ناخوشایند نبود.

پ) مهاجرت گسترده اعراب مسلمان به ایران، زمینه ساز آشنایی تدریجی ایرانیان با اسلام و گرویدن به آن شد.

سادات علوی و شیعیانی که برای نجات از ظلم امویان و عباسیان به میهن ما پناه آوردند، نقش مهمی در این زمینه داشتند. ساکنان شهر قم و نیز شمار زیادی از مردم مازندران و گیلان، در نتیجه مهاجرت گروهی از شیعیان و علویان به دیار آنان، با اسلام آشنا و مسلمان شدند. حضور امام رضا (ع) و امامزادگان در ایران نیز بر توجه و گرایش اجداد ما به اسلام تأثیر داشت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۸)

۱۰۸- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

در عصر سلجوقی، گرچه سیاست زمین داری با عنوان اقطاع در ابتدا نتایج و عواید مثبتی برای حکومت داشت، اما پس از نظام الملک به دلیل تمایل تدریجی صاحبان اقطاع به استقلال، سبب جدایی مناطقی شد که زمین های اقطاعی در آن ها قرار داشتند و نهایتاً به ضعف و زوال حکومت سلجوقی کمک کرد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۰)

۱۰۹- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری، شاهنامه بایسنقری است.

ایلخانان مغول از مشوقان پدید آوردن شاهنامه های مصور به شمار می روند. نمونه باقی مانده آن، شاهنامه مشهور به دموت است.

دعاوی حقوقی مغولان در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوچی حل و فصل می شد.

تیمور مجموعه قوانینی به نام تزوکات را به وجود آورد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه های ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۸ و ۱۲۹)

۱۱۰- گزینه «۴»

(امیر حسین کاروین)

بررسی موارد نادرست:

قرارداد تجاری (تأسیس بانک استقراضی، نیروی قزاق و شیلات شمال): ترکمنچای (روسیه)

جدا کردن مناطقی از سیستان و بلوچستان و ضمیمه کردن آن به خاک هندوستان: گلداسمیت (انگلستان)

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه های ۴۱ تا ۴۶)

۱۱۱- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

ویلهم یکم فرمانروای پروس به کمک صدراعظم خود بیسمارک، ملقب به مرد آهنین آن ایالت، سرزمین های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان را تأسیس کرد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۱)

۱۱۲- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

یکی از اقدامات انگلستان برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت، تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد به آنان بود.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۱)

۱۱۳- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

ترتیب وقایع مربوط به استقرار نظام جمهوری اسلامی به شرح زیر است:

تدوین و تصویب قانون اساسی جدید: ۱۳۵۸

تسخیر سفارت آمریکا در تهران: ۱۳ آبان ۱۳۵۸

همه پرسی قانون اساسی جدید: آذر ۱۳۵۸

برگزاری انتخابات ریاست جمهوری: بهمن ۱۳۵۸

برپایی انتخابات مجلس شورای اسلامی: اسفند ۱۳۵۸

برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری: آذر ۱۳۶۱

اقامه اولین نماز جمعه به امامت آیت الله طالقانی: ۵ مرداد ۱۳۵۸

حمله نظامی آمریکا به طیس برای تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران: ۵ اردیبهشت ۱۳۵۹

طراحی کودتا توسط افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا و حکومت بعثی عراق: تیر ۱۳۵۹

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه های ۱۴۲ تا ۱۴۸)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا) بررسی پیشینه پژوهش و نتایج مطالعات دیگران، در مرحله «طرح سؤال و بیان مسئله» از مراحل پژوهش انجام می‌شود. مورد «ب» به علل وقوع پدیده اشاره دارد، پس در پاسخ سؤال کلیدی «چرا» مطرح شده است.

(مغرافیای ایران، مغرافیا پیست؟، صفحه‌های ۸ تا ۱۲)

۱۱۵- گزینه ۴»

(علیرضا پدرا) قرارگیری در کنار آب‌های آزاد اشاره به موقعیت نسبی مکان دارد. جمله دوم متن، اشاره به دید ترکیبی یا کلی‌نگری در جغرافیا دارد؛ زیرا بیان می‌کند که جغرافی‌دان‌ها از مطالعات مختلف و همه‌جانبه برای بررسی پدیده استفاده می‌کنند.

(مغرافیای ایران، مغرافیا پیست؟ و مغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۷، ۱۴ تا ۱۶)

۱۱۶- گزینه ۲»

(مهمر ملک‌آبازی زاده - بیربند) **دلایل رد گزینه‌ها:** گزینه «۱»: دریاچه مهارلو در استان فارس به لحاظ زمانی جزء دریاچه‌های دائمی محسوب می‌شود؛ درحالی که دریاچه جازموریان یک دریاچه فصلی است.

گزینه «۲»: دریاچه جازموریان از آنجایی که یک دریاچه فصلی است در فصول پربارش وسعت بیشتری پیدا می‌کند؛ ولی در ماه‌های گرم و یا در سال‌های کم بارش به دلیل تبخیر آب آن‌ها، به شکل باتلاق و شوره‌زار درمی‌آید.

گزینه «۳»: منطقه جازموریان و کوه‌های پیرامون آن در جنوب شرق کشور قرار دارند و ارتباطی با نواحی کوهستانی مرکزی ندارند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۹ و ۵۶)

۱۱۷- گزینه ۱»

(مهمر ملک‌آبازی زاده - بیربند) به طور کلی سه نوع بارش وجود دارد: ۱- «همرفتی»: در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. ۲- «جبهه‌ای (سیکلونی)»: این نوع بارندگی‌ها بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید؛ جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند. ۳- «کوهستانی (ناهمواری)»: در این نوع بارندگی، نواحی کوهستانی با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع از آن می‌شوند که توده هوای مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین، موجب بارش می‌شود.

(مغرافیای ایران، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۱۸- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا) پدیده «الف»، بیانگر انقلاب سبز است که در آن، کشورهای نظیر پاکستان و فیلیپین توانستند تولید کشاورزی خود را چند برابر کنند؛ باید دقت داشت که اصلاح بذر گیاهان و استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی از نتایج مثبت این پدیده است، نه منفی.

(مغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۸۸)

(مغرافیا (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۲)

۱۱۹- گزینه ۲»

(علیرضا پدرا) تلماسه‌ها یا تپه‌های ماسه‌ای وقتی ایجاد می‌شوند که شن و ماسه‌های در حال حرکت در اثر برخورد با قطعات سنگ و بوته‌های خار یا کاهش سرعت باد، روی هم انباشته شوند. یکی از انواع مهم آن‌ها، برخان است.

(مغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۱۲۰- گزینه ۳»

(مهمر ملک‌آبازی زاده - بیربند) عنوان جغرافیای سیاسی، از دو عنصر سیاست و جغرافیا ترکیب شده است؛ زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی، تأثیر می‌گذارند و برعکس، سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز روی فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند و آن‌ها را تغییر می‌دهند. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به تأثیر تصمیمات سیاسی بر فضای جغرافیایی اشاره دارد؛ درحالی که گزاره صورت سؤال با تأثیر فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی ارتباط دارد.

(مغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

۱۲۱- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا) **بررسی موارد:** الف: نادرست است؛ A بیشترین گستردگی امکانات را دارد و در رأس هرم قرار می‌گیرد. ب: درست است. ج: درست است. د: نادرست است؛ چنین نتیجه‌گیری‌ای الزاماً صحیح نیست. حوزه نفوذ C کاملاً زیرمجموعه حوزه نفوذ B نیست.

(مغرافیا (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها و مناظر طبیعی، صفحه‌های ۷ تا ۹ و ۹۹)

۱۲۲- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا) کافی است اعداد هر سطر از ماتریس را با هم جمع کنیم:

مجموع	۴	۳	۲	۱	اعداد بر حسب کیلومتر
۹۰	۵۰	۳۰	۱۰	۰	۱
۱۱۰	۶۰	۴۰	۰	۱۰	۲
۱۰۰	۳۰	۰	۴۰	۳۰	۳
۱۴۰	۰	۳۰	۶۰	۵۰	۴

فلسفه و منطق

(علیرضا نصیری)

۱۲۶- گزینه «۱»

در عبارت مطرح شده در صورت سؤال، وقوع مغالطات توسل به معنای ظاهری، ابهام در مرجع ضمیر و مغالطه نگارشی محتمل است. «کج بودن دست کسی» کنایه از این است که فردی ممکن است دست به دزدی بزند یا اموال دیگری را بدون اجازه بردارد و اگر کسی چنین برداشت کند که واقعاً استخوان دست کسی انحناء دارد و کج است، دچار مغالطه توسل به معنای ظاهری شده است. از طرف دیگر از آنجایی که مرجع ضمیر «م» در کلمه «برادرم» مشخص نیست، که به حمید برمی گردد یا گوینده جمله، پس احتمال وقوع مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نیز محتمل است. همچنین، جمله آخر عبارت اگر به صورت «لازم است توضیح دهم» خوانده شود (یعنی به صورت خبری) معنی اش این است که فرد لازم می داند که توضیح دهد و انکار قبول کرده که نوعی سوء تفاهم رخ داده است؛ اما اگر به صورت «لازم است توضیح دهم؟!» خوانده شود (یعنی به صورت استفهام انکاری) معنی اش این می شود که مسئله بسیار واضح است و نیازی به توضیح ندارد. بنابراین مغالطه نگارشی نیز محتمل است. اما مغالطه اشتراک لفظ به این خاطر که هیچ واژه دو معنایی در عبارت وجود ندارد، منتفی است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه های ۱۳ تا ۱۷)

(موسی سپاهی - سروان)

۱۲۷- گزینه «۲»

اگر دو مفهوم کلی مابین را به هم اضافه کنیم (مانند دایره مربع)، در واقع تناقض گویی کرده ایم و نسبت میان دو مفهوم کلی «موجود» و «دارای ماهیت» عموم و خصوص من وجه است، زیرا هر دو از جهتی اعم و از جهتی اخص هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: نمی توان بین یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی ارتباط (از نسبت های چهارگانه) برقرار کرد، اما در کل ارتباط مفهوم کلی و جزئی متناقض نیست.

گزینه «۳»: اگر دو مفهوم کلی که با هم نسبت تساوی دارند را نقیض کنیم، باز هم تساوی بین آنها برقرار می شود.

گزینه «۴»: اگر دو مفهوم کلی که با هم نسبت عموم و خصوص مطلق دارند را نقیض کنیم، باز هم نسبت عموم و خصوص مطلق بین آنها برقرار می شود.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۰ تا ۲۳)

(سبا پعفرزاده هابری)

۱۲۸- گزینه «۳»

در استدلال استقرایی با بررسی چند نمونه نتیجه حاصله به کل آن جامعه سرایت داده می شود. از استدلال های استقرایی قوی در علوم تجربی استفاده می شود. در این مثال نیز با نمونه برداری بخشی از بافت، نتیجه در مورد کل بافت تعیین شده است.

بنابراین بهترین دسترسی (و در نتیجه بهترین مکان برای ارائه خدمات درمانی، تجاری و ... به منطقه) مربوط به روستای «۱» و بدترین دسترسی مربوط به روستای «۴» است. بنابراین فقط موارد «ج» و «د» درست بیان شده اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه های ۶۰ تا ۶۲)

۱۲۳- گزینه «۱»

به طور کلی عواملی که موجب پیدایش و شکل گیری ناهمواری ها در سطح زمین می شوند براساس منشأ شکل گیری آن به دو دسته عوامل درونی و بیرونی تقسیم می شوند. عوامل درونی ناشی از فرایندهای درونی زمین (دینامیک درونی) هستند؛ مثل زمین لرزه و آتشفشان و عوامل بیرونی ناشی از فرایندهای بیرون از زمین مانند فرایندهای اقلیمی، فرسایش و هوازدگی (دینامیک بیرونی) می شوند؛ شامل سیل، صاعقه و طوفان. مصادیق صورت سؤال نیز به ترتیب به عوامل «بیرونی - درونی - بیرونی - بیرونی - درونی» اشاره دارد.

(جغرافیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه های ۴۰، ۴۱، ۴۵ و ۴۶)

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۲)

۱۲۴- گزینه «۴»

موارد «الف» و «ب» در شیب های بالا اتفاق می افتند، پس می توانند نمایش مدل لغزش باشند. مدل لغزش خطرناک ترین نوع حرکات دامنه ای است.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه های ۹۳ و ۹۴)

۱۲۵- گزینه «۳»

شیوه های مدیریت پیش از وقوع سیل به دو دسته سازهای و غیرسازهای تقسیم می گردد. روش احداث سدهای تنظیمی جزو شیوه های سازهای و روش تعیین حریم سیل گیر جزو شیوه های غیرسازهای مدیریت پیش از وقوع سیل می باشند.

دلایل رد گزینه ها:

(۱) برخلاف (۲) در اصلاح شیب آبراهه ها و کنترل سیل های دوره ای نقش دارد (رد گزینه ۱).

با وجود کاربرد روش (۱) در مهار سیل ها اما همچنان بر استفاده از روش های غیرسازهای مثل (۲) تأکید بیشتری می گردد (رد گزینه ۲).

در گزینه «۴» باید جای (۱) و (۲) عوض شود (رد گزینه ۴).

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه های ۱۰۳ و ۱۰۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سرشماری‌هایی که انجام می‌شود با توجه به کل جامعه آماری است و به نوعی استقرای تام است نه ناقص چون تک‌تک افراد در آن بررسی می‌شود. گزینه «۲»: در این گزینه یک فرضیه بیان شده که نتیجه قطعی ندارد. بررسی فرضیه‌های علمی نوعی استنتاج بهترین تبیین است. گزینه «۳»: این گزینه یک استدلال استقرایی تمثیلی است که از روی یک شباهت ظاهری در دوران جوانی و پیری اشاره به یکسانی توانایی جسمی این دوران‌ها کرده است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۲۹- گزینه «۴»

(سبا پعفرزازه صابری)

این عبارت جابه‌جایی موضوع و محمول ندارد و نوعی مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی محسوب می‌شود چرا که از صدق قضیه جزئی، صدق قضیه‌ای کلی را نتیجه گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عکس مستوی موجب کلیه باید موجب جزئی باشد.

گزینه «۲»: سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

گزینه «۳»: اگر اصل قضیه‌ای صادق باشد، می‌توان از صدق اصل صدق عکس را نتیجه گرفت، اما در مورد کذب نتیجه قطعی ندارد و از اصل کاذب لزوماً نمی‌توان به عکس کاذب رسید.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه ۶۹)

۱۳۰- گزینه «۴»

(عرفان دهرشت‌نیا)

منظور صورت سؤال این است که هر دو عبارت، قضیه حملی یا شرطی باشد و در گزینه «۴» هر دو عبارت جمله خبری با معناست که حکم به ثبوت یا نفی می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش اول، قضیه حملی و بخش دوم، جمله‌ای ناکامل است.

گزینه «۲»: عبارت اول قضیه حملی است و عبارت دوم، جمله خبری نیست و قضیه نیست.

گزینه «۳»: عبارت اول قضیه حملی است و «تا» در اینجا علامت شرط نیست و به معنای «تا زمانی که» می‌باشد و عبارت دوم شرطی است.

(منطق، قضیه حملی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۱۳۱- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

تحت تأثیر قراردادن احساسات برای انجام یا ترک عملی بدون دلیل باعث بروز مغالطه توسل به احساسات می‌شود.

بعضی از مواردی که می‌تواند باعث بروز مغالطه توسل به احساسات شوند، عبارت‌اند از: ۱- حس ترحم ۲- حرص و طمع ۳- خودخواهی و خوددوستی ۴- تهدید ۵- کبر و غرور

در جمله اول، فرد از حس طمع افراد سوءاستفاده کرده است تا مخاطبین را جذب کند و در جمله دوم از تهدید و ترساندن افراد سوءاستفاده کرده است تا مخاطبین را جذب کند.

(منطق، سنهنگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۱)

۱۳۲- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

یکی از فواید فلسفه این است که فرد از عادت‌های غیرمنطقی رها می‌شود و همچنین در اندیشه مستقل می‌شود؛ یعنی سخنی را نمی‌پذیرد، مگر این که دلیلی بر آن وجود داشته باشد. این که شیما به تمام باورهایش شک کرده، چون متوجه این موضوع شده که دلیلی برای آنان ندارد و صرفاً به‌خاطر این که از سایر افراد شنیده است آن‌ها را پذیرفته، مصداقی از این فایده فلسفه است. البته در ادامه فرد باید سعی کند که به کنکاش و بررسی باورهایش بپردازد و سعی کند که آن‌ها را مدلل کند و آن بخش‌هایی را که درست بود و دلیلی برای پذیرشان وجود داشت، بپذیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فیلسوف نمونه‌هایی از مغالطه را بیان می‌کند تا مردم را از آن‌ها آگاه کند؛ نه این که خودش مغالطه کند تا آگاهی افراد را بسنجد.

گزینه «۲»: کنار گذاشتن همه عادت‌ها از فواید فلسفه نیست؛ مثلاً این عادت که فرد هر روز مطالعه منظم داشته از جمله عاداتی است که اتفاقاً فیلسوف سعی می‌کند در خود به‌وجود بیاورد نه این که آن را کنار بگذارد. رهایی از عادت غیرمنطقی را می‌توان از جمله فواید فلسفه دانست نه هر عادت را.

گزینه «۳»: معنی استقلال در اندیشه این نیست که فرد خودرأی باشد و مشاوره و سخن هیچ‌کس را نپذیرد. اتفاقاً این موضوع که اگر مشکلی داریم باید به متخصص آن حیطه رجوع کنیم از جمله قواعدی است که عقلاً برای زندگی اجتماعی خویش می‌پذیریم. بنابراین این که سیمین حرف هیچ‌کس را نپذیرد اتفاقاً یک عقیده و عادت غیرمنطقی است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۳۳- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

اتهامات سقراط در دادگاه این بود که جوانان را گمراه می‌کند و از دین آباء و اجدادی‌شان باز می‌گرداند و همچنین منکر خدایان شده است. سقراط با اعتراف به این که به وجود خداوند و قدرت‌ها و صفات او باور دارد، می‌توانست اتهام دوم را از خویش دفع کند. (رد گزینه «۱») همچنین اگر می‌توانست ثابت کند سخنانش تماماً براساس موازین عقلی بوده‌اند، ثابت می‌شد که قصد او فریب‌دادن جوانان نبوده و برای رسیدن به حقیقت تلاش می‌کرده است. (رد گزینه‌های «۲» و «۳») اما سقراط نمی‌توانست چنین بگوید که قصد انتقاد از دین آنتیان را نداشته است؛ زیرا او در جای‌جای مباحث و مکالمات خود از دین و آیین آنتیان و باورهای دینی‌ای که داشته‌اند، انتقاد کرده است و بنیان‌های اعتقادی آن‌ها را به چالش کشیده است. (تأیید گزینه «۴»)

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

۱۳۴- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

نسبت بین مفهوم «حس» و «شناخت با استفاده از عقل» تبیین می‌باشد. به‌صورتی که حس می‌تواند با عقل همکاری کند و شناخت تجربی را تشکیل دهد. (فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۱۳۵- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

دلیل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حس در ریاضیات کاربردی ندارد.
گزینه «۲»: استفاده مختلف از اشیا ویژگی عقل است.
گزینه «۴»: خطا در ادراکات حسی امکان‌پذیر است. (فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱)

۱۳۶- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

عقل‌گرایان معتقدند که برخی مفاهیم که انسان می‌شناسد، ذاتی عقل هستند و به همین دلیل بی‌نیاز از تجربه، فهم آن‌ها ممکن است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نظر کانت است.
گزینه «۲»: خدا جزء ساختارهای ذهن نیست و علت از نظر کانت جزء ساختارهای ذهن است.
گزینه «۴»: عقل‌گرایان حس را نیز معتبر دانستند و برای شناخت نیازمند آن هستند.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۶۴، ۶۵ و ۷۳)

۱۳۷- گزینه «۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

تجربه‌گرایان افراطی شناخت عقلی بدون استفاده از تجربه را نمی‌پذیرند، ولی با عقل تجربی، شناخت حسی و عقل ریاضی مشکلی ندارند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۳۸- گزینه «۱»

(عرفان دهرشت‌نیا)

کانت، وجدان را از نفس مجرد می‌دانست و این گزاره صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هیوم با نظم اثبات خدا را نپذیرفت که بخواهد خلاف آن را قبول داشته باشد.

گزینه «۳»: تصور نامتناهی دکارت در درون خودش بود و نه در هستی و معلول حقیقت نامتناهی خارج از او بود.

گزینه «۴»: کانت با اختیار ضرورت وجود خدا را اثبات کرد و نه خدا را.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۳۹- گزینه «۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

این گزینه صرفاً توضیح مغایرت و نوع مغایرت است نه دلیل برای مغایرت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفاوت حمل وجود بر ماهیت و ذاتیات بر ماهیت دلیل بر مغایرت ذهنی وجود و ماهیت است.

گزینه «۲»: شک بر موجودیت ماهیت دلیل بر مغایرت وجود و ماهیت می‌باشد. گزینه «۳»: نیاز ماهیت به علت برای موجود شدن هم دلیل بر مغایرت وجود و ماهیت می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۴۰- گزینه «۲»

(برگل رهیمی)

معنای اول اتفاق این است که میان پدیده‌ها و علل آن‌ها رابطه ضروری وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معنای سوم اتفاق: نبود غایت‌مندی

گزینه «۳»: معنای چهارم اتفاق: رخ دادن حوادث پیش‌بینی‌نشده

گزینه «۴»: معنای دوم اتفاق: نبود سنخیت

(فلسفه دوازدهم، کرامت تصویر از هیوان، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۱۴۱- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

دیوید هیوم فیلسوف تجربه‌گرای قرن هجدهم معتقد است که مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. همچنین هیوم معتقد است که این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالقی این جهان را اداره می‌کند، اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

کانت معتقد بود که عقل نظری نمی‌تواند به چیزی که فرای زمان و مکان باشد، بپردازد؛ بنابراین ناتوان از بررسی و اثبات خداوند است. اما عقل عملی می‌تواند به او بپردازد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۱۴۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

برهان اسد و اخصر، برهانی بود که فارابی درباره محال بودن تسلسل علل نامتناهی اقامه کرده بود. از آنجایی که برهان محرک اول یا محرک غیرمحرک ارسطو نیز مبتنی بر همین اصل است و این اصل را به‌عنوان یکی از مقدمات در خود دارد، بنابراین نتیجه برهان اسد و اخصر فارابی که محال بودن تسلسل است، منجر به مسلم شدن یکی از مقدمات برهان ارسطو خواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: برهان امکان و وجوب ابن‌سینا مبتنی بر محال بودن تسلسل علل نامتناهی نیست و در نتیجه به این برهان فارابی نیز نیازمند نمی‌باشد.

گزینه «۳»: برهان اثبات وجود خدای فارابی شبیه به برهان محرک اول ارسطوست، نه برهان اسد و اخصر او.

گزینه «۴»: برهان اسد و اخصر فارابی امکان تسلسل علل نامتناهی را رد می‌کند، نه این‌که به اثبات وجود خداوند بپردازد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۲»

(علمی نوری)

عده خاصی از افراد می‌توانند یک کسب‌وکار جدید را راه‌اندازی کنند. کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید:

- مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.
- آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.
- توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب‌وکارش داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کم‌تر یا عدم موفقیت روبرو شود.

(اقتصاد، کسب‌وکار و کارآفرینی، صفحه ۵)

۱۴۷- گزینه «۱»

(آفرین سامبری)

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد هنگام انتخاب آن را از دست داده است. بنابراین سود حاصل از انتخاب اصلی فرد باید بیشتر از سود حاصل از هزینه فرصت باشد.

نکته: برای مقایسه، سود هر انتخاب در یک بازه زمانی یکسان (مثلاً یک ماه) باید محاسبه شود.

تومان $1,000,000 \times 4 = 5 \times 50,000 \times 4$ = هزینه فرصت (در بازه زمانی یک ماه)

نکته: هر ماه برابر ۴ هفته است.

بررسی گزینه‌ها:

تومان $1,200,000 = 600,000 \times 2$: گزینه «۱»تومان $833,333 = 10,000,000 + 12$: گزینه «۲»تومان $800,000 = 200,000 \times 4$: گزینه «۳»تومان $900,000 = 300,000 \times 3$: گزینه «۴»

بنابراین انتخاب فرد گزینه «۱» بوده که بیشترین سود را داشته و هزینه فرصت این انتخاب ۱ میلیون تومان سود حاصل از ویراستاری آزمون بوده که فرد از آن صرف‌نظر کرده است.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۸- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

(الف) بی‌مبالاتی یا سوء استفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها، که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند. فکر سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از اینجا شکل گرفت.

(ب) وسیله پرداخت‌های آینده: در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت آینده نیز باشد. این وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی نیز از همین نوع است.

(ج) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۴، ۹۸ و ۱۰۳)

۱۴۳- گزینه «۴»

(عرفان دهرشت‌نیا)

همه انسان‌ها استعداد عقلی دارند که باید تربیت شود تا رشد کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر انسانی توانایی درک بدیهیات که مربوط به عقل بالملکه است را ندارد و انسانی که تربیت عقلانی دارد این توانایی را داراست.

گزینه «۲»: انسان با تربیت، تمرین و تکرار به مراحل رشد عقل می‌رسد نه با دریافت علم، چون در عقل هیولانی و بالملکه قدرت استدلال و کسب علم ندارد.

گزینه «۳»: حقیقت انسانی در گرو پذیرش سخن با استدلال است که عقل بالفعل که مرحله سوم است این توانایی را دارد نه عقل بالملکه که مرحله دوم است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۱۴۴- گزینه «۳»

(عرفان دهرشت‌نیا)

این آیه مرتبط با توصیف ابن‌سینا به دانشمندان علوم طبیعی در رابطه با تحقیق در روابط پدیده‌ها با خدا است و شرط لازم بررسی اجزاست و سپس ارتباط آن با مبدأ هستی. پس شرط لازم است و صحیح، اما کافی نیست که این گزینه فقط شرط لازم را می‌خواهد و نه کافی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عالمانی که روابط پدیده‌ها با خدا را بررسی می‌کنند، خشیت خدا را به دل دارند نه بندگان عالم.

گزینه «۲»: زرد شدن برگ به‌صورت جزئی‌نگری ناگوار است نه با بررسی پدیده‌ها در نسبت با کمال کل طبیعت.

گزینه «۴»: ذات هر شیء می‌تواند از شیء دیگری باشد و آن شیء دیگر ذات خود را از خدا گرفته باشد. پس می‌تواند این رابطه مستقیم نباشد.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۴۵- گزینه «۴»

(سبا بیغرزاده صابری)

ماهیت ذاتاً اقتضائی نسبت به وجود و عدم ندارد و چنین چیزی نمی‌تواند نمایانگر واقعیت عینی باشد. همچنین تا مفهوم وجود را حمل بر ماهیت نکنیم، از واقعیت عینی آن سخنی نگفته‌ایم. پس خود همین دلیلی بر اصالت وجود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از یک مصداق در عالم خارج دو مفهوم در ذهن انتزاع شده است نه برعکس، یعنی مصداق مابازای یک مفهوم است نه دو مفهوم.

گزینه «۲»: ذهن از مصداق خارجی دو مفهوم وجود و ماهیت را انتزاع می‌کند.

گزینه «۳»: هر دو گروه اصالت وجودی‌ها و اصالت ماهیتی‌ها مغایرت وجود و ماهیت را به‌عنوان یک اصل پذیرفته‌شده قبول می‌کردند و ریشه اصلی اختلاف به مابازای واقعی وجود یا ماهیت برمی‌گردد نه مغایرت آن‌ها در جهان ذهن.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۴۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«آتش‌سوزی درختان در جنگل مورد بهره‌برداری» ← کم شدن منابع تولید
← انتقال نمودار از منحنی مرز امکانات تولید شماره (۱) به منحنی مرز
امکانات تولید شماره (۲)

«افزایش تعداد مشتریان صندلی» ← انتقال روی منحنی مرز امکانات تولید
از نقطه (ج) به نقطه (الف)

هر نقطه در زیر منحنی مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده این است که بنگاه از
بیشترین منابع استفاده نکرده است و تولید ناکاراست. وقتی تولید ناکارا
باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیش از یک کالا تولید شود، بدون
آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۵۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

(الف)

= بودجه کل

(قیمت هر قوطی رب گوجه‌فرنگی $\times$ مقدار تولید) + (قیمت هر قوطی کنسرو ذرت $\times$ مقدار تولید)
اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید ذرت اختصاص دهد، می‌تواند ۲۰۰۰
قوطی کنسرو ذرت خریداری کند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{تومان } ۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{بودجه کل} = ۲۰۰۰ \times ۲۰۰۰$$

حال اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید رب گوجه‌فرنگی اختصاص دهد،
می‌تواند ۲۵۰۰ قوطی رب گوجه‌فرنگی خریداری کند، در نتیجه خواهیم
داشت:

$$۲۵۰۰ \times P = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{تومان } ۱۶۰۰ = \frac{۴,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵۰۰} = \text{قیمت هر قوطی رب گوجه‌فرنگی} \Rightarrow$$

(ب) در نقطه **D**، فرد کل بودجه خود را به خرید رب گوجه‌فرنگی اختصاص
می‌دهد، حال اگر فرد تصمیم بگیرد مقداری از کالای کنسرو ذرت نیز
خریداری کند به نقطه **C** منتقل می‌شود در نقطه **C** میزان خرید از
کالای رب گوجه‌فرنگی کاهش و میزان خرید از کنسرو ذرت افزایش می‌یابد.
با توجه به میزان بودجه فرد، می‌توان میزان خرید از کالای رب گوجه‌فرنگی
در نقطه **C** را محاسبه کرد:

$$(۲۰۰۰ \times ۱۰۰۰) + (۱۶۰۰ \times X) = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۶۰۰X = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow ۱۶۰۰X = ۲,۰۰۰,۰۰۰$$

تعداد قوطی رب گوجه‌فرنگی خریداری شده در نقطه **C** $\Rightarrow$

$$= X = \frac{۲,۰۰۰,۰۰۰}{۱۶۰۰} = ۱۲۵۰$$

هزینه فرصت انتقال از نقطه **D** به نقطه **C** میزان کالای رب گوجه‌فرنگی
است که از خرید آن صرف‌نظر شده است. در نتیجه خواهیم داشت:

$$= (\text{هزینه فرصت انتقال از نقطه } D \text{ به نقطه } C)$$

مقدار خرید رب گوجه‌فرنگی در نقطه **C** - مقدار خرید رب گوجه‌فرنگی در نقطه **D**

$$= ۲۵۰۰ - ۱۲۵۰ = ۱۲۵۰$$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۵۱- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

(الف) در قیمت ۴۰۰۰ تومان درست است که عرضه برابر با ۴۵۰ کیلو
می‌باشد، اما تنها برای ۳۵۰ کیلو آن تقاضا وجود دارد، در نتیجه خواهیم
داشت:

درآمد تولیدکننده در قیمت ۴۰۰۰ تومان

$$\text{قیمت کالا } (۴۰۰۰) \times \text{میزان کالای تولید شده و فروخته شده} = \\ \text{تومان } ۱,۴۰۰,۰۰۰ = ۳۵۰ \times ۴۰۰۰ =$$

(ب) سطح قیمت ۳۰۰۰ تومان را که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم
برابر می‌شوند، «قیمت تعادلی» می‌گویند و میزان ۴۰۰ واحد را «مقدار
تعادلی» می‌نامند. در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۴۰۰۰
و ۵۰۰۰ تومان) در بازار با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه‌رو می‌شویم.

(ج) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با مازاد تقاضا (کمبود
عرضه) روبه‌رو می‌شویم.

مازاد تقاضا در قیمت ۲۰۰۰ تومان

$$\text{مقدار عرضه در قیمت } ۲۰۰۰ - \text{مقدار تقاضا در قیمت } ۲۰۰۰ = \\ \text{کیلو } ۱۰۰ = ۴۵۰ - ۳۵۰ =$$

(اقتصاد، بازار پیست و پلونه عمل می‌کنند؟، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد
است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.
(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)

۱۵۳- گزینه «۲»

(آفرین ساپری)

- وقتی خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه باشد، دچار اشتباه رایج
اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری می‌شویم که در اینجا این عامل
تأثیری بر رفتار زهرا نداشته است.

- علی می‌توانست دچار اشتباه «بی‌صبری زیاد» شود و به جای صبر در
تحصیل و برخورداری از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم‌ارزش برود.

- اگر مریم دچار اشتباه «عدم توجه به هزینه‌های هدرفته» می‌شد، کلاس
بی‌کیفیت خود را تا آخر ادامه می‌داد، صرفاً به دلیل پولی که بابت آن
پرداخت کرده بود.

- محمدحسین اشتباه «چسبیدن به وضعیت فعلی» را انجام نداده و
گزینه‌های جدید را بررسی کرده است.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۱)

۱۵۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

(الف) اگر کشوری «راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش
کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک‌محصولی فاصله
بگیرد و با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در
داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجهی بیشتر
داشته باشد»، به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک
می‌شود.

(ب) گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که
دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند
و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار
 نفر $۱۵,۶۰۰,۰۰۰ - ۱۰,۱۴۰,۰۰۰ = ۵,۴۶۰,۰۰۰$ = جمعیت بیکار
 $۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} =$ نرخ بیکاری

$$= \frac{۵,۴۶۰,۰۰۰}{۱۵,۶۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۵ \text{ درصد}$$

بیکاری دوره‌ای: بیکاری که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد، در این دوره تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.
 (اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۵۸- گزینه ۱»

سهم دهک دهم = $\frac{\text{شاخص دهک دهم}}{\text{شاخص دهک اول}}$

$$۱۳۷۰ \text{ در سال «الف» در کشور} = \frac{۲۱}{۳} = ۷ \text{ شاخص دهکها در کشور}$$

$$۱۳۸۰ \text{ در سال «الف» در کشور} = \frac{۲۰}{۴} = ۵ \text{ شاخص دهکها در کشور}$$

$$۱۴۰۰ \text{ در سال «الف» در کشور} = \frac{۱۹}{۴} = ۴ \frac{۳}{۴}$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهکها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) کمتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است و بالعکس. مشاهده می‌شود شاخص دهکها در کشور «الف» از سال ۱۳۷۰ تا سال ۱۴۰۰ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

$$۱۳۷۰ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۸}{۵} = ۳ \frac{۳}{۵} \text{ شاخص دهکها در کشور}$$

$$۱۳۸۰ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۵}{۶} = ۲ \frac{۵}{۶} \text{ شاخص دهکها در کشور}$$

$$۱۴۰۰ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۶}{۷} = ۲ \frac{۲}{۷} \text{ شاخص دهکها در کشور}$$

مشاهده می‌شود شاخص دهکها در کشور «ب» نیز از سال ۱۳۷۰ تا سال ۱۴۰۰ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

به‌طور کلی شاخص دهکها در کشور «ب» در مقایسه با شاخص دهکها در کشور «الف» در هر سال، عددی کوچک‌تر است، در نتیجه می‌توان گفت وضعیت توزیع درآمد در کشور «ب» عادلانه‌تر از وضعیت توزیع درآمد در کشور «الف» است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه ۲»

(مهری کردان)

- اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند «ثبات اقتصادی»، «استحکام اقتصادی»، «تاب‌آوری اقتصادی» و «پایداری»، مسئله مقاوم‌سازی اقتصادی را تأکید می‌کنند.

- اگر در جامعه‌ای میزان واقعی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۸)

۱۶۰- گزینه ۳»

(مهری کردان)

کارل مارکس معتقد بود تنها طبقه‌ای که می‌تواند علیه فسادهای ساختاری سرمایه‌دارها قیام کند و اوضاع را به سوی نقطه مطلوب تغییر دهد، طبقه ستمدیده کارگران است.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۸۰)

ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «بانک جهانی توسعه» و «صندوق بین‌المللی پول» بود.
 (اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۱۵۵- گزینه ۱»

(سارا شریفی)

$$۱۳۹۹ \text{ اسمی GDP} = (۵۰ \times ۹۰۰) + (۶۵ \times ۸۵۰)$$

$$= ۴۵,۰۰۰ + ۵۵,۲۵۰ = ۱۰۰,۲۵۰ \text{ دلار}$$

$$۱۳۹۸ \text{ اسمی GDP} = (۴۰ \times ۸۰۰) + (۶۰ \times ۷۰۰)$$

$$= ۳۲,۰۰۰ + ۴۲,۰۰۰ = ۷۴,۰۰۰ \text{ دلار}$$

$$۱۳۹۷ \text{ اسمی GDP} = (۳۰ \times ۵۰۰) + (۴۰ \times ۴۰۰)$$

$$= ۱۵,۰۰۰ + ۱۶,۰۰۰ = ۳۱,۰۰۰ \text{ دلار}$$

$$۱۳۹۹ \text{ نرخ رشد تولید اسمی در سال} = \frac{۱۰۰,۲۵۰ - ۷۴,۰۰۰}{۷۴,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۵ \text{ درصد}$$

$$۱۳۹۸ \text{ نرخ رشد تولید اسمی در سال} = \frac{۷۴,۰۰۰ - ۳۱,۰۰۰}{۳۱,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۱۳۸ \text{ درصد}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۶- گزینه ۴»

(علی نوری)

مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از معایب کسب و کار شخصی است.

از مزایای کسب و کار شخصی منافع مالیاتی است، زیرا فقط یک‌بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما بر می‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)	مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید)	—

(اقتصاد، انقلاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۵)

۱۵۷- گزینه ۱»

(مهری کردان)

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$\text{نفر} = ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۶,۰۰۰,۰۰۰ \text{ جمعیت ۱۵ سال و بالاتر}$$

۴۰ درصد جمعیت ۱۵ سال و بالاتر جزو جمعیت غیرفعال می‌باشند، در نتیجه ۶۰ درصد جمعیت ۱۵ سال و بالاتر جزو جمعیت فعال می‌باشند.

$$\text{جمعیت ۱۵ سال و بالاتر} = \frac{۶۰}{۱۰۰} \times \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{نفر} = \frac{۶۰}{۱۰۰} \times ۲۶,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۵,۶۰۰,۰۰۰ \text{ جمعیت فعال}$$